

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

Fra Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskrifter vedrørende Ribe Amts historie. Oversigten er udarbejdet efter oplysninger fra bl.a. Holsted Bibliotek, hvor bibliotekarerne Mette Schødt-Pedersen og Claus Larsen har været til uvurderlig hjælp, fra enkelte private, fra museer, arkiver og lign., der velvilligt har sendt deres udgivelser til redaktionen. Her vil man fortsat være meget taknemlig for oplysninger, der kan bidrage til at øre listen så fuldstændig som muligt. Til orientering skal anføres, at når der i litteraturlisten henvises til Egnsbogen 2001, er det Grindsted-Billundegnen, der dækkes. Når der henvises til Lokalårbogen 2001, er det Bramming Kommune, der dækkes. Hvor der henvises til RA 2001, er det Fra Ribe Amt 2001, Historisk Samfund for Ribe Amts årbog 2001.

Historieformidling

Egnsbogen 2001. Lokalhistorisk årbog for Grindsted, Billund, Give. Grindsted 2001.

Fra Ribe Amt 2001. Årbog for Historisk Samfund for Ribe Amt. Esbjerg 2001.

Glimt af Fortiden. Et redaktionsudvalg. Brørup 2001.

Kjersgaard, Erik. Rejse gennem Danmarkshistorien/Erik Kjersgaard; tekstrevision ved Henning Dehn-Nielsen. <indeholder artikel »Den inderlige kirke i Horne«>. København 2001.

Lokal-årbogen 2001. Lokalhistorisk Forening for Bramming Kommune. Bramming 2001.

Mark og Montre. Årbog for Ribe Amts museer 2001. Haderslev 2001.

Nyt liv i gamle huse. Bygningskulturens dag 2001. Skov og Naturstyrelsen 2001.

Sjæklen. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg. Esbjerg 2001.

Vestjyske Fortællere. Forlaget Edithor. Varde 2001.

Ølgod Museum 2000. Ølgod Museums årsskrift 2001. Ølgod 2001

Arbejderhistorie

Bak, Olaf: »Det lignede i hvert fald hoveri« i Lokalårbogen 2001 s. 101-103.

Arkitektur

Dickson, Thomas: »Esbjerg Elværk-Vestjysk Musikkonservatorium« i Nyt liv i gamle huse 2001 s. 13-17.

Faurholt, Annitha: »Ribe Arresthus, Den gamle arrest« i Nyt liv i gamle huse 2001 s. 31-35.

Arkiver/museer

Beretninger fra Ribe Amts lokalhistoriske arkiver. RA s. 500-523.

Bøllund, Richard: »Historien om et skur på Esbjerg Havn« i Sjæklen 2001 s. 81-89.

Glimt 2001. Mark og Montre 2001 s. 104-114

Hansen, Harry: Ølgod Museum- Årsberetning 2000 i Ølgod Museum 2001 s. 56-62.

Nielsen, Teresa: »Keramiksamlingen på Vejen Kunstmuseum – Karl Schrøder og Martin Mortensen« i Mark og Montre 2001 s. 79-90.

Kieffer-Olsen, Jacob: »Sinu hinge påå« – For din sjæls frelse« i Mark og Montre 2001 s. 91-96.

Lund, Ove: »Bogtrykmuseet i Esbjerg« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 62-66.

Ploug, Marianne: »Varefakta« oplysninger fra museerne i Ribe Amt« i Mark og Montre 2001 s. 97-103.

Ploug, Marianne. Artilleri i Danmark. Indeholder udstillingstekster fra Artillerimuseet, Varde 2001.

Villumsen, Holger: »Heden. Europas kulturlandskab langs Atlanterhavet- en særudstilling på Vorbasse Museum« i Mark og Montre 2001 s. 33-58.

Arkæologi

Frandsen, Lene: »De stenrige grave i Billum- jordfæstegrave fra ældre romersk jernalder« i Mark og Montre 2001 s. 19-32.

Madsen, Per Kristian. Middelalderkeramik fra Ribe. Byarkæologiske undersøgelser 1980-87. Moesgård 1999.

Smekalova, Tatyana og Olfert Voss: »Snorup-området- jernproduktion i Vestjylland« i Mark og Montre 2001 s. 7-18.

Thomsen, Birger: »På jagt efter historiske vrage i Vadehavet« i Sjæklen 2001 s. 49-57.

Begravelsesvæsen

Lindhardt, Charlotte: »Eders Minde bevares« i Mark og Montre 2001 s. 59-70

Besættelsestiden 1940-45

Glimt af Fortiden. Brørup 2001.

Bogtryk

Lund, Ove: »Bogtrykmuseet i Esbjerg« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 62-66.

Brændevinsbrænding

Stavnsbo, Bo: »Brændevinsbrændingen i Ansager. Et lovligt brænderi i Ansager Mølle ca. 1850-1865« s. 13-22.

By- sogne- og egnshistorie

Bechsgaard, Helge: »Bevaringsarbejde i Varde Kommune« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 83-94.

Dieckmann Rasmussen, Jørgen. Esbjerg i 1950'erne. Esbjerg 2001.

Glimt af Fortiden. Et redaktionsudvalg. Brørup 2001.

Hahn-Pedersen, Morten. Fra viking til borebisse, 50 generationer ved Vadehavet. Esbjerg 2000.

Holm, Jens Chr.: »Smedegade i Varde omkring 1960« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 67-71.

Jensen, Kjeld. Om Gesten Sogn, 100 års erindringer. Gesten 2001

Bygningshistorie

Høgsbro, Svend. By og udvikling, Esbjerg 1970-1995. Esbjerg 2001

Brændselsproduktion

Nielsen, Birthe: »Brunkulsgravningen i Grene Sogn« i Egnsbogen 2001 s. 28-31.

Erindringer

Arnt Nielsen, Vagn: »Omkring en tur til Landsstævne i Odense i juli 1947« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 29-41.

Bach, Lindy: »Kommunegartner i Varde. Historien om hvorfor der blev ansat en kommunegartner « i Vestjyske Fortællere 2001 s. 95-118.

Bak, Olaf: »Det lignede i hvert fald hoveri« <om snekastning> i Lokalårbogen 2001 s. 101-103

Glimt af Fortiden. Brørup 2001.

Hansen, Svend Aage. Erindringer, <Gørding>. Eget forlag 2001

Holm, Mogens: »Wienerbørn i Danmark« i Ølgod Museum 2001 s. 28-38.

Kjær, Carl Chr. Trekvart århundrede. En Ribedrengs Erindringer. Ribe 2000

Olesen, Vagn: »Lourup, Bjøvlund, Plynder Hans og Bjøvlundtrold« i Lokalårbogen 2001 s. 96-100.

Ostenfeldt, Viola: »Viola slår tonen an« i Vestjyske fortællere 2001 s. 18-28.

Pedersen, Chr.: »Shanghajt til Vestjylland« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 131-149.

Pedersen, Jytte: »Barndoms minder, Sdr. Kro, Familie, Søndergade« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 42-48.

Therkildsen, Agnete. Erindringer i Lokalårbogen 2001 s. 87-95

Uhre, Rudolf Borgen: »Min barndom på Uhregård« i Ølgod Museum 2001, Ølgod 2001 s. 7-12.

Wodskou, Inge Vad: »Tanker tilbage til barndommens jul og julehandel« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 151-154.

Østergaard, Hans Henrik Høgsbro: »Erindringer fra Thorstrup Præstegård 1907-1914« i RA 2001 s. 363-383.

Østergaard, Jens: »Skæmt og alvor på Varde Stålværk« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 128-130.

Fabrikker og virksomheder

Lauridsen, John T.: »Teglværksliv i Esbjerg i 1890'erne« i RA 2001 s. 461-470.

Glimt af Fortiden. <indeholder artikler om håndværk og handel i Brørup>. Brørup 2001.

Østergaard, Jens: »Skæmt og alvor på Varde Stålværk« i Vestjyske fortællere 2001 s 128-130.

Fattigvæsen

Hegn, Stig: »Fattig i Bramming, Raunsø fattiggård« i Lokalårbogen 2001 s. 113-125

Fiskeri og jagt

Bredmose Simonsen, Johs. Havn og Skibe, Esbjerg 1868-2000. Esbjerg 2001.

Holm, Poul: »100 års dansk fiskeri« i Sjøklen 2001 s. 105-113.

Karnø, Morten Søndergaard: »Indførelse af dieselmotorer i dansk fiskeri 1912-57« i Sjøklen 2001 s. 91-103.

Flygtninge

Gammelgaard, Arne: »Eva Bayer og juletragedien i Oksbøl« i RA 2001 s. 449-460.

Folkeliv

Frifelt, Salomon: »Stram-buks, dreng!« I Ølgod Museum 2001. s. 53-55.

Glimt af Fortiden. Brørup Kommune. <Indeholder adskillige artikler fra Brørup og omegn> Et redaktionsudvalg Brørup 2001.

Lauridsen, John T.: »Teglværksliv i Esbjerg i 1890'erne« i RA 2001 s. 461-470.

Olesen, Vagn: »Lourup, Bjøvlund, Plynder Hans og Bjøvlundtrold« i Lokalårbogen 2001 s. 96-100.

Pedersen, Olga: »Tyve og landsstrygere« i RA 2001 s. 471-482.

Pedersen, Olga og Anne Marie Riber: »Den kloge kone Sine i Stauskjær og hendes søn Store Hans i Outrup« i RA 2001 s. 419-426.

Stavnsbo, Bo: »Brændevinsbrændingen i Ansager. Et lovligt

brænderi i Ansager Mølle ca. 1850-1865« i Ølgod Museum 2001 s. 13-22.

Sørensen, Jens: »Anekdoter og historier om boghandler Hans Nielsen« i Ølgod Museum 2001 s. 42-52.

Østergaard, Hans Henrik Høgsbro: »Erindringer fra Thorstrup Præstegård 1907-1914« i RA 2001 s. 363-382.

Foreningsliv

Byskov, Søren: »Esbjerg Bombebøsse 1901-2001« i Sjaklen 2001 s. 69-79.

Lokalarkivet, Holsted. Føvling Brugsforening 1901-2001.

Glimt af Fortiden <indeholder artikler om foreninger i Brørup Kommune> Brørup 2001.

Forskning

Gammeltoft, Peder: »Stednavne i Vester Horne Herred – En rejse gennem tid« i RA 2001 s. 391-418

Lerche Nielsen, Michael: »Runestenen i Horne og spørgsmålet om dens oprindelige placering« i RA 2001 s. 441-448.

Forsvarsvæsen

Langelund Sørensen, Carsten Filskov: »Fanøs forsvarsvæsen og sejlads 1807-1814« i Sjaklen 2001 s. 9-25.

Gartneri

Bach, Lindy: »Kommunegartner i Varde« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 95-11

Gravminder

Lindhardt, Charlotte: »Eders Minde bevares« i Mark og Montre 2001 s. 59-70

Gårdhistorie

Fink Pedersen, Kjeld: »Af Frøsigård's historie« i Lokalårbogen 2001 s. 104-112

Hegn, Stig: »Fattig i Bramming, Raunsø Fattiggård« i Lokalårbogen 2001 s. 113-125

Højst Petersen, Sam.: »Vejrup Kro/Vejrup Gæstgivergård – 100 års krohistorie« i Lokalårbogen 2001 s. 76-83

Kristensen, Frede Møller: »Bertel Kristensen der var så meget han skulle nå!« i Ølgod Museum 2001 s. 23-27.

Madsen, Ernst: »Silkeborggaarde« i Egnsbogen 2001 s. 12-19.

Rasmussen, Ernst Bech: »Store Hestlund – dengang« i Egnsbogen 2001 s. 37-39

Industri

Hahn-Pedersen, Morten: »En ny dansk industri. Om udviklingen af dansk offshore og Esbjergs opkomst som baseby« i Sjaklen 2001 s. 115-151

Lauridsen, John T.: »Teglværksliv i Esbjerg i 1890erne« i RA 2001 s. 461-470.

Institutioner

Bak, Olaf: »Dagplejen har rundet de 30 år. Hvad bleer angår – meget lettere nu« i Lokalårbogen 2001 s. 52-54.

Steensen, John: »Bankinstitutionen/sparekasse i Nørregade 15 runder de 100 år i Bramming by« i Lokalårbogen 2001 s. 72-75

Jubilæumsartikler og skrifter

Drøgemüller, Inga. Tjæreborg Bibliotek 75 år. Tjæreborg Bibliotek 2000.

Gymnastik i Horne i 100 år. Horne 2001.

Højst Petersen, Sam.: »Vejrup Kro/Vejrup Gæstgivergård – 100 års krohistorie« i Lokalårbogen 2001 s. 76-83.

Jensen, Finn A. Aktieselskabet Sønder Omme Plantage 1901-2001. Sønder Omme 2001.

Lokalarkivet i Holsted. Føvling Brugsforening 1901-2001. Holsted 2001.

Nielsen, Poul og Jørgen Laurbjerg. Bække skole 1901-2001. Bække 2001.

Steensen, John: »Bankinstitutionen/sparekasse i Nørregade 15 runder de 100 år i Bramming by« i Lokalårbogen 2001 s. 72-75

Vester Nebel Brugsforening og Vester Nebel Foderstof forening 100 år 1901-2001. Vester Nebel 2001.

Kongehuset

Vestergaard, Flemming: »Kongelig hofreporter« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 9-17

Kirkehistorie

Bolding, Emil: »Thyregod Kirke« i Egnsbogen 2001 s. 32-36.

Krigshistorie

Flensted, Søren: »Flystyrtet ved Nordenskov den 15. januar 1942« i RA 2001 s. 383-390.

Schaiffel-Nielsen, N. M.: »Det var her, han landede« i Egnsbogen 2001 s. 20-27.

Kulturhistorie og landskab

Guldborg, Mette og Adam Schacke: »Kulturhistorien i Vadehavsområdet« i Sjaklen 2001 s. 27-47.

Nielsen, Linda: »Brunkulsgravningen i Grene Sogn« i Egnsbogen 2001 s. 28-31.

Villumsen, Holger: »Heden. Europas kulturlandskab langs Atlanterhavet – en særudstilling på Vorbasse Museum« i Mark og Montre 2001 s. 33-58.

Kunst og kunsthåndværk

Nielsen, Teresa: »Keramiksamlingen på Vejen Kunstmuseum – Karl Schrøder og Martin Mortensen« i Mark og Montre 2001 s. 79-90

Kvindehistorie

Glimt af Fortiden. <indeholder artikler om hjemmegående og selverhvervende kvinder> Brørup 2001

Landbrugsforhold

Glimt af Fortiden. <indeholder artikler om landbrugets udvikling på Brørupegnen> Brørup 2001.

Lauridsen, Tage: »Der vil altid være får i Darum« i Lokalårbogen 2001 s. 55-57

Schmidt, Solveig: »En ung landmand må ikke kunne kaldes ufaglært« i Lokalårbogen 2001 s. 84-86.

Loger

Madsen, Gunnar: »Odd Fellow Logerne i Grindsted« i Egnsbogen 2001 s. 43-50.

Militærvæsen

Flensted, Søren: »Flystyrtet ved Nordenskov den 15. januar 1942« i RA 2001 s. 383-390.

Ploug, Marianne. Artilleri i Danmark. Varde 2001.

Schaffel-Nielsen, N. M.: »Det var her, han landede« i Egnsbogen 2001 s. 20-27

Naturforhold

Hertz, Ejvind: »Orkanramte fortidsminder i Ribe Amt« i Mark og Montre 2001 s. 71-78.

Jensen, Thyge: »Naturholdninger – forslag til struktur« i Sjaklen 2001 s. 153-161.

Kappel, Valdemar. Oplev marsklandet – fra Friedrichstadt til Ribe, en natur og kulturguide. Højbjerg 2001.

Villumsen, Holger: »Heden. Europas kulturlandskab langs Atlanterhavet – en særudstilling på Vorbasse Museum« i Mark og Montre 2001 s. 33-59

Pengevæsen

Steenen, John: »Bankinstitutionen/sparekasse i Nørregade 15 runder de 100 år i Bramming by« i Lokalårbogen 2001 s. 72-75

Personalhistorie

Andersen, Thomas Raymond. Bak, Olaf og Stig Hegn: »Et par gøremål i to gamle firmaer i Bramming. Smøremand og møbelpolstrer« i Lokalårbogen 2001 s. 47-51.

Bayer, Eva. Gammelgaard, Arne: »Eva Bayer og juletragedien i Oksbøl« i RA 2001 s. 449-460.

Danielsen, Emil Løymose. Schmidt, Solveig: »En ung landmand må ikke kunne kaldes ufaglært« i Lokalårbogen 2001 s. 84-86.

Green, Jens Pertou Haahr Nielsen. Green, John Helt. Anetavle for Jens Pertou Haahr Nielsen Green (1865-1956) <indeholder optegnelser fra Ribe, Varde, Skads, Malt og Øster Horne Herred> Vedbæk 2001.

Hockauf, Hilde. Larsen, Harry: »Wienerpiggen Hilde Hockauf« i Ølgod Museum 2001 s. 39-41.

Høy Kristensen, Inge. Hegn, Stig: »Forretningskvinde og brammingsener, Inge Høy Kristensen« i Lokalårbogen 2001 s. 58-65.

Jensen, Andreas. Olesen, Vagn: »Lourup, Bjøvlund, Plynder Hans og Bjøvlundtrold« i Lokalårbogen 2001 s. 96-100.

Kristensen, Bertel. Kristensen Frede Møller: »Bertel Kristensen – der var så meget, han skulle nå!« I Ølgod Museum 2001 s. 23-27.

Madsen, Erik. Haahr, Poul: »Erik Madsen – en folkelig politiker« i Lokalårbogen 2001 s. 66-71.

Nørregård-Nielsen, Hans Edvard. Nørregård-Nielsen, Hans Edvard. Riber Ret, et tidbillede. Gyldendahl 2001.

Nielsen, Ejler. Frøsig Johansen, Krestine: »En mand af sognet – Ejler Nielsen« i Lokalårbogen 2001 s. 43-44.

Nielsen, Hans. Sørensen, Jens: »Anekdoter og historier om boghandler Hans Nielsen« i Ølgod museum 2001 s. 42-52.

Schou, Jens Nicolai. Christensen Anna Grete. Schou, en præsteskikkelse i Aal 1891-1917. Lokalhistorisk Forening for Ho, Oksby og Aal sogne. 2001

Sine i Stauskjær. Pedersen, Olga og Anne Marie Riber: »Den kloge kone Sine i Stauskjær og hendes søn Store Hans i Outrup« i RA 2001 s. 419-426.

Spangsberg, Martin. Sørensen Tage: »Kaptajn Martin Spangsberg – opdagelsesrejsende i russisk tjeneste« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 72-82.

Store Hans. Pedersen Olga og Anne Marie Riber: »Den kloge kone Sine i Stauskjær og hendes søn Store Hans i Outrup« i RA 2001 s. 419-426.

Therkildsen, Agnete. Erindringer i Lokalårbogen 2001- s. 87-95.

von Tangen Sivertsen, Poul Gerhard. von Tangen Sivertsen, Jørgen: »Levet og oplevet« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 119-127.

Østergaard, Knud Høgsbro. Østergaard, Hans Henrik Høgsbro: »Erindringer fra Thorstrup Præstegård 1907-1914« i RA 2001 s. 363-382.

Politisk historie

Bruhn, Verner: »Varde på Tinge« i RA 2001 s. 427-440

Haahr, Poul: »Erik Madsen – en folkelig politiker« i Lokalårbogen 2001 s. 66-71.

Nielsen, Kaj: »Min politiske arbejdsplads« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 49-56.

Retsvæsen

Pedersen, Olga: »Tyve og landsstrygere« i RA 2001 s. 471-482.

Præstehistorie

Christensen, Anna Grete. Jens Nicolai Schou, en præsteskikkelse i Aal 1891-1917. Lokalhistorisk Forening for Ho, Oksbøl og Aal Sogn 2001.

Skibsfart og skibsvrag

Bredmose Simonsen, Johs. Havn og Skibe, Esbjerg 1868-2000. Esbjerg 2001.

Holm, Per: »Historien om tre skibsvrag ved Grådyb« i Sjøklen 2001 s. 59-67.

Langelund Sørensen, Carsten Filskov: »Fanøs forsvarsvæsen og sejlads 1807-1814« i Sjøklen 2001 s. 9-25.

Skolehistorie

Frifelt, Salomon: »Stram-buks, dreng!« I Ølgod Museum 2001 s. 53-55.

Glimt af Fortiden. <indeholder artikler om skole og uddannelse på Brørupegnen> Brørup 2001.

Laugesen, Verner. Jyllerup Skole 1901-1953. Eget forlag 2000.

Müller, Morten: »Da Varde fik gymnasium« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 57-61

Nielsen, Poul og Jørgen Laurbjerg. Bække Skole 1901-2001. Bække 2001.

Slægtshistorie

Green, John Helt. Anetavle for Jens Pertou Haahr Nielsen Green (1865-1956) < heri bl.a. optegnelser fra Ribe, Varde, Malt, Skads og Øster Horne Herred>. Vedbæk 2001.

Jensen, Ejnar og Thea Schmidt: »Fra Californien til Kærgård – de søgte slægtens spor« i Lokalårbogen 2001 s. 45-46.

Kristensen, Frede Møller: »Bertel Kristensen – der var så meget han skulle nå!« I Ølgod museum 2001 s. 23-27.

Laugesen, Verner. Slægten Laugesen af 1680 i Jyllerup. Eget forlag 1999

Stednavneforskning

Gammeltoft, Peder: »Stednavne i Vester Horne Herred – En rejse gennem tid« i RA 2001 s. 391-418.

Sportshistorie

Arnt Nielsen, Vagn: »Omkring en tur til Landsstævne i Odense i juli 1947« i Vestjyske fortællere 2001 s. 29-41.

Gymnastik i Horne i 100 år. Horne 2001.

Hansen, Carlo: »Sportens Venner Sdr. Omme« i Egnsbogen 2001 s. 40-42.

Søfart

Bredmose Simonsen, Johs. Havn og Skibe. Esbjerg 1868-2000. Esbjerg 2001

Hahn-Pedersen, Morten. Fra viking til borebisse, 50 generationer ved Vadehavet. Esbjerg 2001.

Ribe Amt eller dele deraf

Bruhn, Verner: »Varde på Tinge« i RA 2001 s. 427-440

Gammeltoft, Peder: »Stednavne i Vester Horne Herred-en rejse gennem tid« i RA 2001 s. 391-418.

Green, John Helt. Anetavle for Jens Pertou Haahr Nielsen Green (1865-1956) <indeholder bl.a. optegnelser fra Ribe, Varde, Malt, Skads og Øster Horne Herred>. Vedbæk 2001.

Guldberg, Mette og Adam Schacke: »Kulturhistorien i Vadehavsområdet« i Sjøklen 2001 s. 27-47

Hertz, Ejvind: »Orkanramte fortidsminder i Ribe Amt« i Mark og Montre 2001 s. 71-78.

Lindhardt, Charlotte: »Eders Minde bevares« i Mark og Montre 2001 s. 59-70.

Thomsen, Birger: »På jagt efter historiske vrag i Vadehavet« i Sjøklen 2001 s. 49-57.

Blåvandshuk Kommune

Ho Sogn

Christensen, Anna Grete. Schou, en præsteskikkelse i Aal 1891-1917. Lokalhistorisk Forening for Ho, Oksby og Aal sogne 2001.

Oksbøl Sogn

Gammelgaard, Arne: »Eva Bayer og juletragedien i Oksbøl« i RA 2001 s. 449-460.

Oksby Sogn

Christensen, Anna Grete. Schou, en præsteskikkelse i Aal 1891-1917. Lokalhistorisk Forening for Ho, Oksby og Aal sogne 2001.

Aal Sogn

Christensen, Anna Grete. Schou, en præsteskikkelse i Aal 1891-1917. Lokalhistorisk Forening for Ho, Oksby og Aal sogne 2001.

Bramming Kommune

Bak, Olaf: »Glimt fra 2000-2001« i Lokalårbogen 2001 s. 7-20.

Bak, Olaf og Stig Hegn: »Et par gøremål i to gamle firmaer i Bramming. Smøremand og møbelpolstrer« i Lokalårbogen 2001 s. 47-51.

Bak, Olaf: »Dagleje har rundet de 30 år. Hvad bleer angår – meget lettere nu« i Lokalårbogen 2001 s. 52-54.

Bak, Olaf: »Det lignede i hvert fald hoveri« i Lokalårbogen 2001 s. 101-103

Hegn, Stig: »Forretningskvinde og brammingsenser, Inge Høy Kristensen« i Lokalårbogen 2001 s. 58-65.

Haahr, Poul: »Erik Madsen – en folkelig politiker« i Lokalårbogen 2001 s. 66-71.

Steensen, John: »Bankinstitution/sparekasse i Nørregade 15 runder de 100 år i Bramming by« i Lokalårbogen 2001 s. 72-75

Darum Sogn

Lauridsen, Tage: »Der vil altid være får i Darum« i Lokalårbogen 2001 s. 55-57.

Therkildsen, Agnete erindrer. Lokalårbogen 2001 s. 87-95

Gørding Sogn

Frøsig Johansen, Krestine: »En mand af sognet – Ejler Nielsen« i Lokalårbogen 2001 s. 43-44.

Hansen, Svend Aage: »Erindringer fra Gørding og fra '68« i Lokalårbogen 2001 s. 23-42.

Hansen, Svend Aage. Erindringer <Gørding> Eget forlag 2001.

Olesen, Vagn: »Lorup, Bjøvlund, Plynder Hans og Bjøvlundtrold« i Lokalårbogen 2001 s. 96-100.

Hunderup Sogn

Fink Pedersen, Kjeld: »Af Frøsiggårds historie« i Lokalårbogen 2001 s. 104-112

Jensen, Ejnar og Thea Schmidt: »Fra Californien til Kærgård – de søgte slægtens spor« i Lokalårbogen 2001 s. 45-46.

Vejrup Sogn

Højst Petersen, Sam.: »Vejrup Kro/Vejrup Gæstgivergård – 100 års krohistorie« i Lokalårbogen 2001 s. 76-83

Schmidt, Solveig: »En ung landmand må ikke kunne kaldes ufaglært« i Lokalårbogen 2001 s. 84-86

Vester Nykirke Sogn

Hegn, Stig: »Fattig i Bramming, Raunsø Fattiggård« i Lokalårbogen 2001 s. 113-125

Billund Kommune

Grene Sogn

Madsen, Ernst: »Silkeborggaarde« i Egnsbogen 2001 s.12-19.

Nielsen, Linda: »Brunkulsgavningen i Grene Sogn« i Egnsbogen 2001 s. 28-31

Brørup Kommune

Redaktionsudvalg. Glimt af Fortiden. Brørup 2001.

Esbjerg Kommune

Bredmose Simonsen, Johs. Havn og Skibe Esbjerg 1868-2000. Esbjerg 2001.

Bøllund, Richard: »Historien om et skur på Esbjerg Havn« i Sjøklen 2001 s. 81-89.

Byskov, Søren: »Esbjerg Bombebesøse 1901-2001« i Sjøklen 2001 s. 69-79.

Dieckmann Rasmussen, Jørgen. Esbjerg i 1950'erne. Esbjerg 2001.

Dickson, Thomas: »Esbjerg Elværk-Vestjysk Musikkonservertorium« i Nyt liv i gamle huse 2001 s. 13-17.

Hahn-Pedersen, Morten. Fra viking til borebisse, 50 generationer ved Vadehavet. Esbjerg 2001.

Hahn-Pedersen, Morten: »En ny dansk industri. Om udviklingen af dansk offshore og Esbjergs opkomst som baseby« i Sjøklen 2001 s. 115-151.

Holm, Per: »Historien om tre skibsvrag i Grådyb« i Sjøklen 2001 s. 59-67.

Holm, Poul: »100 års dansk fiskeri« i Sjøklen 2001 s. 105-113.

Høgsbro, Svend. By og Udvikling. Esbjerg 1970-1995. Esbjerg 2001.

Jensen, Thyge: »Naturholdninger – forslag til struktur« i Sjøklen 2001 s. 153-161.

Karnøe, Morten Søndergaard: »Indførelse af dieselmotorer i dansk fiskeri 1912-57« i Sjøklen 2001 s. 91-103.

Lauridsen, John T.: »Teglværksliv i Esbjerg i 1890'erne« i RA 2001 s. 461-470

Lund, Ove: »Bogtrykmuseet i Esbjerg« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 63-66.

Bryndum Sogn

Lindhardt, Charlotte: »Eders Minde bevares« i Mark og Montre 2001 s. 59-70.

Jerne Sogn

Sørensen, Tage: »Kaptajn Martin Spangsberg- en opdagesrejsende i russisk tjeneste« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 73-82.

Tjæreborg Sogn

Drøgemøllere - Inga. Tjæreborg Bibliotek 75 år. Tjæreborg Bibliotek 2000.

Vester Nebel Sogn

Lindhardt, Charlotte: »Eders Minde bevares« i Mark og Montre 2001 s. 59-70.

Vester Nebel Brugsforening og Vester Nebel Foderstofforening 100 år 1901-2001. Vester Nebel 2001.

Fanø Kommune

Sørensen, Birgit. På Kro i Sønderho <indeholder anekdoter og fortællinger om ø-livet> Risskov 2001.

Langelund Sørensen, Carsten Filskov: »Fanøs forsvarsvæsen og sejlads 1807-1814« i Sjæklen 2001 s. 9-25

Grindsted Kommune

Hylgaard, Jørgen: »Årets begivenheder« i Egnsbogen 2001 s. 51-61
Madsen, Gunnar: »Odd Fellow Logerne i Grindsted« i Egnsbogen 2001 s. 43-50.

Vorbasse Sogn

Villumsen, Holger: »Heden. Europas kulturlandskab langs Atlanterhavet - en særudstilling på Vorbasse Museum« i Mark og Montre 2001 s. 33-58

Filskov

Schaffel-Nielsen, N. M.: »Det var her, han landede« i Egnsbogen 2001 s. 20-27.

Sønder Omme

Jensen, Finn A. Aktieselskabet Sønder Omme Plantage 1901-2001. Sønder Omme 2001.

Hansen, Carlo: »Sportens Venner Sdr. Omme« i Egnsbogen 2001 s. 40-42.

Helle Kommune

Laugesen, Verner: Slægten Laugesen af 1680 i Jyllerup. Eget forlag 1999.

Laugesen, Verner: Jyllerup Skole 1901-1953. Eget forlag 2000.

Nordenskov

Flensted, Søren: »Flystyrtet ved Nordenskov den 15. januar 1942« i RA 2001 s. 383-390.

Holsted Kommune**Føvling Sogn**

Lokalarkivet i Holsted. Føvling Brugsforening 1901-2001. Holsted 2001.

Blåbjerg Kommune**Outrup Sogn**

Pedersen, Olga og Anne Marie Riber: »Den kloge kone, Sine i Stauskjær og hendes Søn Store Hans i Outrup« i RA 2001- s. 419-426.

Ribe Kommune

Faurholt, Annitha: »Ribe Arrest« i Nyt liv i gamle huse 2001 s. 31-35.

Jensen, Ingelise og Henning Jørgensen. Jeg kan lide Ribe. Albertslund 2001.

Kappel, Valdemar. Oplev marsklandet - fra Friederichstadt til Ribe, en natur og kulturguide. Højbjerg 2001.

Kieffer-Olsen, Jacob: »»Sinu hinge päästmiseks« - For din sjæls frelse« i Mark og Montre 2001 s. 91-96.

Kjær, Carl Chr.: Trekvart århundrede. En Ribedrengs Erindringer. Ribe 2000.

Madsen, Per Kristian: Middelalderkeramik fra Ribe, byarkæologiske undersøgelser 1980-87. Moesgård 1999.

Nørregård-Nielsen, Hans Edvard. Ribe Ret, et tidsskildre. Gyldendahl 2001.

Varde Kommune

Arnt Nielsen, Vagn: »Omkring en tur til Landsstævne i Odense i juli 1947« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 29-41.

Bach, Lindy: »Kommunegartner i Varde« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 95-118.

Bechsgaard, Helge: »Bevaringsarbejde i Varde Kommune« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 83-94.

Bruhn, Verner: »Varde på Tinge« i RA 2001 s. 427-440.

Holm, Jens Chr.: »Smedegade i Varde omkring 1960« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 67-71.

Müller Morten: »Da Varde fik gymnasium« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 57-61.

Nielsen, Kaj: »Min politiske arbejdsplads« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 49-56.

Ostenfeldt, Viola: »Viola slår tonen an« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 18-28.

Pedersen, Chr.: »Shanghajat til Vestjylland« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 131-149.

Pedersen, Jytte Clausen: »Barndomsminde, Sdr. Kro, familie, Søndergade« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 42-48.

Ploug, Marianne: Artilleri i Danmark. Varde 2001

Vestergaard, Flemming: »Kongelig hofreporter« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 9-18.

Wodskou, Inge Vad: »Tanker tilbage til barndommens jul og julehandel« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 151-154.

von Tangen Sivertsen, Jørgen: »Levet og oplevet« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 119-127.

Østergaard, Jens: »Skæmt og alvor på Varde Stålværk« i Vestjyske Fortællere 2001 s. 128-130.

Billum Sogn

Frandsen, Lene B.: »De stenrige grave i Billum – jordfæste-grave fra ældre romersk jernalder« i Mark og Montre 2001 s. 19-32.

Horne Sogn

Kjersgaard, Erik. Rejse gennem Danmarkshistorien/ Erik Kjersgaard; tekstrevision ved Henning Dehn-Nielsen. <indeholder artikel »Den inderlige kirke i Horne«>. København 2001.

Gymnastik i Horne i 100 år. Horne 2001.

Lerche Nielsen, Michael: »Runestenen i Horne og spørgsmålet om stenens oprindelige placering« i RA 2001 s. 441-448.

Smekalova, Tatyana: »Snorup-området-jernproduktionen i Vestjylland« i Mark og Montre 2001 s. 7-18.

Thorstrup Sogn

Smekalova, Tatyana: »Snorup-området-jernproduktionen i Vestjylland« i Mark og Montre 2001 s. 7-18.

Østergaard, Hans Henrik Høgsbro: »Erindringer fra Thorstrup Præstegård 1907-1914« i RA 2001 s. 363-382.

Vejen Kommune

Nielsen, Teresa: »Keramiksamlingen på Vejen Kunstmuseum – Karl Schrøder og Martin Mortensen« i Mark og Montre 2001 s. 79-90.

Malt Sogn

Bang, Herman. Virkelighed- set i Herman Bangs spejl: Temaer, indtryk, reportager/Ulrik Lehrmann. >indeholder artikel om Askov fra slutninge af 1800tallet> Århus 2001.

Bække Sogn

Nielsen, Poul og Jørgen Laurbjerg. Bække skole 1901-2001. Bække 2001.

Gesten.

Jensen, Kjeld. Om Gesten Sogn, 100 års erindringer. Gesten 2001.

Ølgod Kommune

Frifelt, Salomon: »Stram-buks, dreng!« I Ølgod Museum 2001 s. 53-55.

Holm, Mogens: »Wienerbørn i Danmark« i Ølgod Museum 2001 s. 28-38.

Kristensen, Frede Møller: »Bertel Kristensen-der var så meget han skulle nå!« I Ølgod Museum 2001 s. 23-27.

Larsen, Harry: »Wienerpiggen Hilde Hockauf« i Ølgod Museum 2001 s. 39-41.

Sørensen, Jens: »Anekdoter og historier om boghandler Hans Nielsen« i Ølgod Museum 2001 s. 42-52

Ansager

Stavnsbo, Bo: »Brændevinsbrændingen i Ansager. Et lovligt brænderi i Ansager Mølle 1850-1865« i Ølgod Museum 2001 s. 13-22.

Tistrup sogn

Smekalova, Tatyana: »Snorup-området-jernproduktionen i Vestjylland« i Mark og Montre 2001 s. 7-18.

Historisk Samfund for Ribe Amt

Generalforsamling og årsmøde 2002

Historisk Samfund for Ribe Amt afholdt sin årlige generalforsamling på Gjerndrup Kro den 3.04.2002.

Valg af ordstyrer

Bestyrelsen foreslog fhv. lektor Verner Bruhn, Esbjerg som ordstyrer. Han blev valgt og konstaterede at generalforsamlingen var lovlig indvarslet. Han overlod derefter ordet til formanden for aflæggelse af beretningen.

Beretning

Denne beretning skal indledes med at udtale mindeord. De gælder fhv. skoleinspektør Jens Hedegaard Rasmussen, Darum, der døde den 20 marts 2002. Gennem mange år var Jens Hedegaard Rasmussen suppleant til bestyrelsen for Historisk Samfund for Ribe Amt. I 1978 blev han den første modtager af H. K. Kristensen-prisen, som Historisk Samfund indstiftede, da H. K. 83 år gammel og efter 47 års uafbrudt tjeneste i historisk Samfund valgte at »lade sig pensionere«. Efter fundatsen tildeles denne pris en person eller en institution, der har gjort en fortjenstfuld indsats for det lokalhistoriske arbejde i Ribe Amt. For Jens Hedegaard Rasmussen gjaldt det især arbejdet med oprettelsen af Darum Sognearkiv allerede i 1960'erne og de efterfølgende års indsamling af kilderne til, og formidling af sognets historie. Da Bramming Kommune i 1976 besluttede at reorganisere det lokalhistoriske arbejde i

kommunen, kom det naturligt til at foregå under hans kyndige ledelse. Sin enorme viden om sognets historie delte han gerne med andre, hvad man bl.a. kan se af artikler, han har skrevet, men i øvrigt var han en flittig taler ved møder og eller at finde i spidsen for en lokalhistorisk udstilling. Hans viden var værdsat i lokalsamfundet – bl.a. var han i fagligt samarbejde med Antikvarisk Samling i Ribe. Arkæologi var nemlig også et af hans interesseområder. I samarbejdet med arkiverne i Ribe Amt indtog han desuden en central plads. Bl.a. var han i slutningen af 1970'erne med til at organisere indsamlingen af gamle fotografier. Denne såkaldte billedkampagne førte til dannelsen af RAL, Ribe Amts Lokalhistoriske Arkiver, hvis første formand han meget naturligt blev ved foreningens stiftelse den 3. april 1979. Mange, ikke blot i Darum, men i hele Ribe Amt, har derfor grund til at takke Jens Hedegaard Rasmussen for hans store lokalhistoriske indsats. Et arbejde han i bogstaveligste forstand døde midt i – han sank nemlig død sammen i Darum Sognearkiv.

Mindeord er aldrig en munter indledning på en beretning, men når situationen byder det, er der ingen vej udenom. Formodentlig er nogle af jer, som deltog i generalforsamlingen sidste år, også spændte på at høre, om der skal udtales mindeord over Historisk Samfund for Ribe Amt. I hvert fald fik de dystre toner i indledningen til årsberetningen sidste år nogle af

de tilstedeværende medlemmer til at spekulere på, om der overhovedet ville blive noget 100-års jubilæum af fejre i foreningen i 2002. Som det allerede udsendte materiale til medlemmerne viser, bliver der et jubilæum, helt præcis den 5. oktober 2002 på Askov Højskole, hvor det hele også begyndte. Og der bliver tale om mere end udgivelsen af et register til årbogen, hvad nogle af deltagerne sidste år vist ikke fandt var den festligste måde at markere et 100-års jubilæum på.

Det var dog ikke uden grund, beretningen for 2000 blev holdt i dystre toner, for vi måtte erkende, at hvis der ikke kom nye medlemmer til, ville Historisk Samfund langsomt, men sikkert afvikle sig selv. Den genvalgte bestyrelse konstituerede sig efterfølgende uændret og har i løbet af 2002 arbejdet målbevidst for at modvirke tilbagegangen. Bl.a. er der blevet trykt en længe savnet hvervefolder, som skal lette nye medlemmers vej ind i foreningen. Bl.a. ved efterårsmøder, historiske søndage og lignende, hvor mange også ikke-medlemmer er til stede, vil en sådan folder være praktisk at have. Den er også med her i aften, så den kan fordeles til lokalhistorisk interesserede ikke-medlemmer. Om folderen allerede har nået at virke tør jeg ikke sige, men i hvert fald kunne Historisk Samfund i 2001 fastholde sit medlemstal på 925.

Ikke alt i 2001 blev dog en succes. Som noget nyt forsøgte vi os med et aftenarrangement. Den 19. april var der arrangeret aftentur til det nye besøgscenter i Jelling, som Per Kristian Madsen fra Nationalmuseet bl.a. fortalte om efter generalforsamlingen i Vardø sidste år. Der kunne have været flere deltagere til dette arrangement, som dog blev gennemført – og med stort udbytte for deltagerne.

Sommerens udflugt var stort tænkt og en god ide – en weekendtur med besøg i bl.a.

Nyborg og middelaldercentret i Nykøbing F. 27. april 2002. Desværre meldte der sig så få, så turen måtte aflyses. Det skete heldigvis så betids, at det var uden udgifter for foreningen.

Historisk søndag blev afholdt den 9. september i Endrup og Vejrup. Hans-Jørgen L. Larsen fortalte om Endrupholm, inden deltagerne gik en tur rundt i byen. Undervejs blev der fortalt om andelsbyen Endrup med kro og mejeri.

Efterårsmødet lå den 6. oktober og var placeret i Sønder Omme. Arrangementet var planlagt i samarbejde med Grindsted Museum og indledtes i Sønder Omme Kirke, hvor museumsinspektør Mogens Hansen, Grindsted Museum, fortalte om kirkens bygninger og dens inventar. Fra kirken fortsatte arrangementet på Sønder Omme Kro, hvor der udover kaffebord ventede et foredrag med titlen »Fra karpedam til ørreddambrug«. Foredragsholder var cand. mag. Vibeke Skøtt. Et og andet kunne dog tyde på, at man ikke har tradition for kaffeborde i Sønder Omme, for det tyndede svært ud i deltagerkredsen, da kaffebord og foredrag om dambruget skulle finde sted.

Størst opmærksomhed samler sig dog hvert år om Historisk Samfunds kærneydelse: Udgivelsen af årbogen. Fra Ribe Amt 2001 blev præsenteret på Sig Hotel onsdag den 15. august – på hvad jeg godt tør udnævne til årets varmeste dag. Heden påvirkede nok fremmødet, for der var kaffekopper og lagkage til flere end de fremmødte. Ejvind Busk Jensen lavede en meget grundig og velkvalificeret gennemgang af årbogen, der som altid rummer mange spændende artikler fra amtet. Såvel i tid og emner var der stor bredde, fra stednavne og runesten til flysturt i 1942. Netop artiklernes spændvidde gør, at årbogen appellerer til en meget bred læserkreds. At redigere en årbog som Fra Ribe Amt kræver et stort arbejde, og der skal derfor lyde en stor tak til redaktøren

Olga Pedersen og hendes redaktionsgruppe, Søren Mulvad og Verner Bruhn.

En af de løbende aktiviteter, Historisk Samfund har været engageret i, men som fortrinsvis har kørt i lokalarkivernes regi, er projekt Mit liv i år 2000. Det har de to foreninger, Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt, gennemført med tilskud fra Ribe Amts Kulturfond. Der indkom i alt 41 bidrag, meget forskellige i omfang og form. Enkelte havde valgt en videodokumentation, andre at skrive mere traditionelle dagbøger. Iderigdommen og kreativiteten har været stor, ikke blot i layout og planlægning, men også i utraditionel udformning – men en oppustelig ølflaske som et af de mere specielle minder om år 2000. De indkomne bidrag blev underkastet en streng bedømmelse af en dommerkomite bestående af arkivleder Karen Margrethe Melbye, Ribe Byhistoriske Arkiv som repræsentant for Ribe Amts Lokalarkiver, museumsinspektør Mogens Hansen, Grindsted Museum som repræsentant for Historisk Samfund for Ribe Amt, samt lokalarkivernes amtskonsulent Richard Bøllund. De mange og omfangsrige bidrag blev gennemlæst, så først efter sommerferien 2001 lå dommerkomiteens vurdering klar, og vinderne kunne udpeges. Den 3. oktober 2001 fandt prisoverrækkelsen sted på Amtsgården. Der blev uddelt tre trediepræmier a' 1.000 kr., en anden præmie på 5.000 kr. og en førstepræmie på 10.000 kr. Førstepræmien fik Dorthe Pedersen fra Esbjerg, som havde lavet en meget detaljeret, men også varieret beskrivelse for hele året 2000. Bl.a. var der mange siders gode optegnelser behørigt dokumenteret med fotografier.

Præsentationen på Amtsgården blev lidt af et tilløbsstykke med næsten alle bidragsydere til stede. Også mange amtspolitikere dukkede op til arrangementet, hvor formanden for kul-

turudvalget virkelig fik mulighed for at udfolde sig. Arrangementet skabte megen positiv omtale af lokalarkiverne og Historisk Samfund, som forhåbentlig holder minimum næste valgperiode med.

Lokalarkivernes amtskonsulent Richard Bøllund er netop ved at lægge sidste hånd på arbejdet med en bog, der rummer udpluk fra næsten alle bidrag. Bogen forventes udgivet omkring sommerferien 2002.

Her til slut er der grund til at sige mange tak til vore sponsorer i 2001 – amt, kommuner og private. Deres støtte er med til at holde Historisk Samfund i gang. Det er endvidere rart at se vore mange aktive medlemmer, der agiterer for den gode sag – husk at få en folder med hjem her i aften, hvis I har en nabo eller bekendt med historisk interesse. Dernæst en tak til vore faglige samarbejdspartnere i 2001 – museer og arkiver i Ribe Amt. Til sidst vil jeg takke bestyrelsen for samarbejdet i 2001. Ikke alle fortsætter. Hans-Jørgen L. Larsen, som bl. a. har været redaktør og senest sekretær, ser sig af tids- og arbejdsmæssige grunde nødsaget til at forlade bestyrelsen. På bestyrelsens vegne vil jeg sige mange tak for din mangeårige indsats – jeg håber, vi må trække på din ekspertise også i fremtiden.

Også til andre poster skal der findes nye personer. Allerede før jul oplyste den ene af vore revisorer, Jens Chr. Nielsen, at han af personlige grunde ikke opstillede ved generalforsamlingen i 2001. Efterfølgende har han fået følgeskab af den anden revisor, Johs. Godsk Hansen, der har fundet tiden moden til at trække sig efter mange års indsats for Historisk Samfund. Vi er glade for den ildhu, I gennem årene har vist med gennemgang af bilagene til regnskabet. Endelig har Verner Bruhn meddelt, at han – som annonceret for længe siden – ønsker at udtræde af redaktionsudvalget.

Også en stor tak til ham for god bistand ved udvælgelsen af artikler til årbogen gennem de sidste mange år.

Beretningen godkendtes.

Regnskab

Kassereren aflagde regnskabet, der ligeledes godkendtes.

Valg til bestyrelsen

Olga Pedersen, Edel Overgaard og Roll Præstegaard genvalgtes. Nyvalgt blev Søren Frederiksen, Bække.

Valg af suppleanter

Sv. E. Tygesen, Vorbasse genvalgtes. Nyvalgt blev Uwe Dall, Ribe.

Valg af revisorer

Nyvalgt blev Ejvind Busk Jensen, Sig, og Søren Mandøe, Ølgod.

Fastsættelse af kontingent

Kontingentet fastsattes til 125 kr.

Indkomne forslag

Der var ingen indkomne forslag.

Eventuelt

Under eventuelt overrakte formanden gaver til de udtrædende, hvorefter Verner Bruhn takkede generalforsamlingen for god ro og orden.

Nye medlemmer 2001

Esbjerg: Sven Bjarno. Knud Johannesen
 Fanø: Lillian Møller Jensen
 Gesten: Kjeld Jensen.
 Glejbjerg: Peder Nygård. Peder Christian Ottosen
 Grindsted: Bent Krogsgård.
 Gredstedbro: Gottfred Gottfredsen
 Holsted: Åge Finderup
 Janderup: Henning Madsen
 Nordenskov: Frode Lauridsen
 Næsbjerg: Næsbjerg skoles historielærere

Ribe: Lisa og Egon Nielsen
 Roust: Rita Christensen
 Varde. Grete Henneby. Knud Mathiesen. Hans Østergaard.
 Niels Bjerrum Jensen.
 Vejen: Erik Harder
 Uden for Ribe Amt
 København: Peder Gammeltoft. Michael Lerche Nielsen.
 Nykøbing, Falster: Ernst Søgaard.
 Viborg: Christian Lund Jepsen

Historisk Samfunds regnskab 2001

Indtægter

Kontingent	93.206,00
Tilskud:	
Bramming Kommune	1634,00
Ribe Amt	18.200,00
Grindsted Kommune	1.000,00
Helle Kommune	500,00
Brørup Kommune	500,00
Ølgod Kommune	1000,00
Ribe kommune	2.320,00
Fanø Kommune	500,00
Blåvandshuk Kommune	
Blåbjerg Kommune	
Billund Kommune	1000,00
Holsted Kommune	1000,00
Vejen Kommune	1000,00
Esbjerg Kommune	2.300,00
Varde Kommune	1.500,00
Øvrige tilskud	
L. og O. Niensens Fond	2.000,00
Nettorenter	2771,68
Nettoindtægter, bogsalg	6805,00
I alt	137236,68

Udgifter

Løn	10.000,00
Kontorhold	7.148,20
Møder/udflugter	4.298,92
Bestyrelsen	11.441,50
Årbogen	95.602,70
Porto	14.445,25
Foreningsudgifter i alt	142.936,57

Status

BG Bank 688-00-04152	828,75
Girokonto 604-3194	14.282,73
Obligationskonto 4960167878	77.882,50
Kasse	888,50
Boglager	3000,00
Tilgode for genoptrykning	8000,00
	104882,48
Momsgæld	829,51
	104052,97

Egenkapital

Saldo 1.1.2001	109.752,86
Årets underskud	5.669,89
Saldo 31.12.2001	104.082,97
Balance	109.752,86
	109.752,86

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger. Kassebeholdningen er kontrolleret. 12.2.2002

Johs. Hansen.

Jens Chr. Nielsen

Karen Baungaard, fmd. for Ribe Amts Kulturudvalg overrækker en af de tre præmier til Irene Hunderup for hendes bidrag til Mit liv i år 2000 projektet. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

Fra Lokalarkivernes arbejdsmark Ribe Amt 2001

Ribe Amts Lokalarkiver (RAL)

Bestyrelsens beretning 2001

Grindsted sidste år, Grindsted i år. Tro nu ikke, at Grindsted bliver fast sted for RALs generalforsamlinger, for det er stadig bestyrelsens mål at komme rundt og besøge forskellige arkiver i amtet i forbindelse med årsmødet. Sidste år var det ikke muligt at kombinere generalforsamlingen med arkivbesøg, fordi mødet blev holdt på Ungdomsgården. I år er vi på Grindsted Bibliotek, hvor arkivet holder til, så det forsømte med arkivbesøg har det været muligt at indhente inden aftenens møde. Ved atter at holde møde i Grindsted blev det endvidere muligt for os at se, om arkiverne kunne finde vej hertil – sidste år kom der ikke så mange. I år er der gået langt bedre.

2001 blev et år med konsulentskifte. Amtskonsulent, cand.mag. Birgitte Herreborg Thomsen, blev bevilget orlov i et år fra 1. marts 2001. Som vikar blev ansat cand.mag. Richard Bøllund, der også har overtaget stillingen efter Birgitte Herreborg Thomsen, da hun ved orlovens udløb ønskede at fratræde for at forblive i det sydslesvigske. Mange af jer har allerede mødt Richard Bøllund, og det er bestyrelsens overbevisning, at han vil fylde jobbet godt ud og hjælpe lokalarkiverne videre med løsning af deres små og større problemer.

Bortset fra skiftet på konsulentsiden har 2001 frem for alt været præget af afslutningen af projekt Mit liv i år 2000, som Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt har gennemført med tilskud fra Ribe Amts Kulturfond. Som tidligere oplyst indkom der i alt 41 bidrag, meget forskellige i omfang og form. Enkelte deltagere i konkurrencen havde valgt at lave videodokumentation, andre at skrive mere traditionelle dagbøger. Idérigdommen og kreativiteten havde været stor, ikke blot i layout og planlægning, men også i utraditionel udformning – med en oppustelig ølflaske som et af de mere specielle minder om 2000!

Amtskonsulent Richard Bøllund vil fortælle mere indgående om bidragene til Mit liv i år 2000 samt den konkurrence, projektet foreløbig blev afrundet med. Jeg vil

derfor nøjes med at nævne, at projekt Mit liv i år 2000 har været meget arbejdskrævende for konsulenten, men det har bestyrelsen været bevidst om. Vi synes, det er vigtigt at signalere til omverdenen, at lokalarkiverne ikke blot interesserer sig for fortiden, men også aktivt arbejder for at dokumentere nutiden for fremtiden.

Alle kræfter blev dog ikke brugt på Mit liv i år 2000-projektet – på kursussiden er der også sket noget i 2001. I efteråret blev der afholdt to parallelle møder med følgende titel: Hvad skal vi med teknologien – Arkiverne og IT. Begge arrangementer var meget velbesøgte. På møderne blev der fortalt om Arkibas i sin nuværende form, og hvad man kan forvente kommende version(er) vil kunne byde på. Folkekravet lød ret entydigt: »Vi ønsker et Windows-baseret Arkibas MEGET snart«. Denne besked har RALs bestyrelse ladet gå videre til Sammenslutningen af Lokalarkiver, der ejer SLA-Arkivservice Aps.

Når man møder arkivfolkene i Ribe Amt, fornemmer man nemlig et stort ønske om og en vældig lyst til at komme i gang med at anvende de fantastiske muligheder, den moderne teknologi giver. Næppe mange havde for år tilbage troet på muligheden af, at man hjemmefra en torsdag som i dag – om aftenen eller natten – kunne gå på arkiv og finde interessante oplysninger, men det er jo det, der er tilfældet. Man ser det i det store, man ser det i det små. For et par år siden havde vi den daværende formand for SLA, Asbjørn Hellum fra Vejle, til at præsentere DANPA, den nationale privatarkivdatabase, som var blevet tilgængelig via nettet. På det kredsrepræsentantskabsmøde i SLA, som Karen Margrethe Melbye og jeg deltog i forrige weekend, fik vi præsenteret en kulturhistorisk søgedatabase for Nordjylland, www.noks.dk, som netop var blevet tilgængelig. Og snart kommer yderligere en portal, som det hedder, www.historiefyn.dk. Disse portaler gør det ikke blot muligt at søge i bibliotekernes lokalsamlinger, men også i museernes og arkivernes samlinger. Der kan ikke herske tvivl om, at vi her har fat i nogle løsninger af interesse og betydning for såvel arki-

ver, biblioteker som museer. Forudsætningen er blot, at alle lokalarkiver bruger samme program. Ellers vil de nødvendige udtræksprogrammer m.m. ikke kunne fungere.

I det lys var det ikke uden grund, RAL i efteråret arrangerede et møde om IT i arkiverne – hvad gør vi med den nye teknologi. Den nye verden er jo heller ikke uden problemer, hvad de hyppige spørgsmål til amtskonsulenten afspejler. Der er derfor god grund til at sende mange venlige hilsener til Ribe Amt for den støtte, der ydes lokalarkiverne via konsulentordningen.

Lad mig slutte af med at takke for godt samarbejde i årets løb. Det gælder museerne, det gælder Historisk Samfund for Ribe Amt og det gælder ikke mindst Ribe Amt, som foruden støtte til amtskonsulentordningen også yder tilskud til særtryk af arkivernes årsberetninger og i 2000/2001 har været tilskudsgiver til projekt Mit liv i år 2000. Vi er glade for støtten, som gør det muligt at gennemføre vore tværgående projekter.

Jørgen Dieckmann Rasmussen
Formand

Amtskonsulentens beretning

I år 2001 fik Ribe Amts Lokalarkiver en ny konsulent, idet Birgitte Thomsen havde besluttet at tage orlov for at søge nye græsgange. Som den nye konsulent måtte undertegne ind og videreføre det arbejde, som Birgitte Thomsen gennem mange år har varetaget. Det er altid lidt af en opgave at overtage et arbejde efter en person, som har ydet en stor indsats og er blevet vellidt rundt omkring, men det var til min store fordel, at jeg i mit tidligere virke havde haft Birgitte Thomsen som læremester, så jeg følte mig godt i stand til at varetage opgaven, da jeg begyndte den 1. april. Efter en kort tilvænningsperiode, hvor folkene rundt omkring på arkiverne lige skulle se den nye konsulent an, er jeg efterhånden kommet rundt mange steder, og jeg føler, at der altid er blevet taget godt imod mig, hvad jeg hermed gerne vil benytte lejligheden til at sige tak for.

Den første og største opgave, der lå og ventede, da jeg tiltrådte som konsulent, var projektet Mit liv i år 2000. De 41 indleverede bidrag skulle læses igennem og bedømmes. Da jeg overtog projektet, var den oprindelige tidsplan for projektet allerede forskubbet, så der ventede et stort arbejde med at komme igennem bunken så hurtigt som muligt. Målet om at blive færdig inden sommerferien glippede, men der blev sendt brev ud til deltagerne om forsinkelsen, hvad deltagerne havde forståelse for.

Bedømmelsesudvalget bestående af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Karen Margrethe Melbye fra RAL, museumsinspektør Mogens Hansen fra Grindsted Museum som repræsentant for Historisk Samfund for Ribe Amt samt undertegnede nåede i september igennem alle bidragene, efter de havde gået på omgang. Jeg tror, jeg taler på hele bedømmelsesudvalgets vegne ved at sige, at det har været et stort, men også uhyre spændende arbejde at læse de indleverede bidrag igennem. Den indsats, bidragsyderne har leveret, ligger langt ud over, hvad man på forhånd kunne forvente. Uden at have noget præcist tal er bidragenes samlede omfang på mindst et par tusinde sider, og det har naturligvis været tidskrævende at komme igennem, men det er til gengæld blevet opvejet mange gange af det, man fik igen ved at læse de velskrevne og velillustrerede bidrag.

Blandt deltagerne i Mit liv i år 2000 finder man mange forskellige mennesker med vidt forskellige baggrunde. Der er bl.a. elever fra en 4. klasse, men generelt må de fleste bidragsydere siges at tilhøre den ældre del af befolkningen. Nogle fortæller om hverdagen, andre har mere fokuseret på begivenheder – store som små, eller været optaget af politiske og holdningsmæssige spørgsmål. Som det var udgangspunkt i projektoplægget, har folk altså grebet tingene vidt forskelligt an, også i udformningen af deres bidrag. En har filmet med et videokamera, andre har fortalt via digt og sange. Nogle har indsendt deres kalender for år 2000, og en gruppe har såmænd indsendt en oppustelig ølflaske sammen med andet materiale. Ud af folks omhu og kreativitet er der kommet mange interessante bidrag. Ved en gennemgang af bidragene finder man dog flest dagbøger. Mange af disse er rigt illustreret med fotografier og udklip.

Bedømmelsesudvalget udpegede Dorthe Petersen fra Esbjerg til at være vinder af projektet. Dorthe Petersen har leveret et enestående bidrag, hvori hun nøje, i såvel tekst som billeder, har gengivet hendes hverdag til mindste detalje. Det er et meget omfangsrigt, systematisk og velskrevet bidrag, som klart fortjente 1. præmien og de 10.000 kr., som fulgte med æren. Andenpræmien, der blev belønnet med 5.000 kr., gik til Ina Jensen fra Ølgod. Heller ikke hendes placering kunne der herske nogen tvivl om. I et utroligt velskrevet bidrag har Ina Jensen med sin lange livserfaring fortalt om og sat spørgsmålstegn ved mange af tidens karakteristiske træk og livsmønstre. Hendes bidrag er tematisk opbygget og har en god vekselvirkning mellem erindringer og forventninger – drømme og dagligdag. Tredjepræmien var sværere at udvælge blandt de mange, interessante bidrag. Derfor

besluttede bedømmelsesudvalget at udpege tre tredjepræmievindere, som hver fik tildelt 1.000 kr. De tre var Irene Hunderup fra Bramming, Jette Aggerbeck fra Hejnsvig og Bente Lis Mikkelsen fra Eshjerg. Irene Hunderup blev belønnet for et flot bidrag med en anderledes vinkel på tingene. Hun er blandt de få, yngre deltagere, hvilket på mange måder kommer til udtryk i hendes bidrag, bl.a. via den energi og livsglæde, det udstråler. Jette Aggerbeck fik præmien, fordi hun har leveret et meget levende bidrag om, hvordan Danmark i hendes øjne så ud i år 2000. Hun har gjort sig mange tanker og overvejelser om livet og samfundet og fortæller desuden om mange begivenheder og traditioner. Den sidste tredjepræmievinder, Bente Lis Mikkelsen, fik præmien for en anderledes måde at gribe fortællingen an. Via digt og sange har hun gengivet mange af hverdagens begivenheder, store som små, og skrevet ganske humoristisk, men også taget fat på større, alvorligere emner, hvor hendes mening til tingene klart træder frem.

Vinderne og bidragene blev præsenteret ved et vellykket og velbesøgt arrangement på Ribe Amtsgård den 3. oktober. Her blev spændingen udløst og præmierne overrakt af formanden for Ribe Amts Undervisnings- og Kulturudvalg, Karen Baungaard, som viste stor interesse og engagement. I det hele taget har amtet udvist stor opmærksomhed og givet god støtte til projektet, som vi kun kan være tilfredse med. Tilbage venter nu kun udgivelsen af bidragene fra Mit liv i år 2000. Som ansvarlig for denne udgivelse er jeg ved at få det sidste gjort klar, så bogen kan blive trykt og sendt i handlen. Den forventes at udkomme før sommerferien. Udgivelsen kommer til at rumme udpluk fra de forskellige bidrag. Mit mål var at få alle bidragsydere repræsenteret i udgivelsen, hvilket næsten er lykkedes til fulde. Bortset fra nogle enkelte er der et eller flere udpluk fra alle bidragene. Udgivelsen bliver tematisk opbygget ud fra de forskellige temaer, som har været de gennemgående eller overordnede emner i det, bidragsyderne har skrevet. Udplukkene kan være korte eller længere passager. Vil man læse bidragene i fuld længde, vil de i fremtiden være at finde ude omkring på de lokalarkiver, som geografisk dækker området.

Udover arbejdet med projekt Mit liv i år 2000 har min tid som konsulent budt på en række af RALs tilbagevendende aktiviteter. Jeg begyndte i foråret at gennemgå årsberetningerne fra arkiverne og redigere disse med henblik på udgivelse. Via årsberetningerne fik jeg det første kendskab til de enkelte arkiver, men siden hen har jeg haft rig lejlighed til, at besøge en del arkiver som har ønsket at få konsulentbistand. Fra første besøg har det

været sjovt og spændende at komme ud i marken og se, hvad der sker ude i lokalarkiverne. Størstedelen af mine konsulentopgaver har bestået i assistance til at registrere i Arkibas. Mange har brug for hjælp til at sætte sig ind i alle programmets funktioner og blive fortrolige med programmet, så man kan begynde at registrere og oparbejde en rutine, som er nødvendigt for at have fuld udbytte af Arkibas. Andre opgaver har været at vejlede i de generelle registreringsprincipper ved den traditionelle registrering og ved brug af Arkibas, samt at vejlede arkiverne i brugen af nye elektroniske og digitale medier. Det har været utroligt spændende og samtidigt også lærerigt med de konsulentopgaver, der har været, og jeg ser frem til i det kommende år at modtage nye henvendelser og udfordringer.

RALs kursusaktiviteter har i det forgangne år været en smule nedtonet. I foråret 2001 var der ingen kurser, hvilket til dels skyldes udskiftningen af konsulenten, samt at projektet Mit liv i år 2000 lagde beslag på en stor del tid. Til gengæld har der i efteråret været afholdt to kurser med overskriften »Hvad skal vi med teknologien?« for at belyse og diskutere de muligheder og problemer, de nye teknologier tilfører arkiverne. Det samme kursus blev afholdt to gange – et i hver ende af amtet. Kurserne blev afholdt i Ribe og i Ølgod og havde henholdsvis 20 og 19 deltagere. Et antal vi kun kan være tilfredse med, og det kan få os til at overveje, om det er måden fremover at afholde to kurser med samme emne i hver ende af amtet. Kurset var første gang, jeg som ny konsulent optrådte i en større forsamling i RAL-regi, så der var mulighed for medlemmerne at lære mig at kende, og omvendt. Kurset gav deltagerne en hel del at tygge på, idet der i forbindelse med de nye teknologier er mange ting at tage stilling til. Samtidig kom det frem, at især spørgsmålet om Arkibas' fremtid lå folk meget på sinde. Af kommende kurser har RALs uddannelsesudvalg besluttet at følge op på spørgeskemaundersøgelsen fra 2000 og iværksætte nogle af de kurser, der er udtrykt ønske om. I indværende år har der allerede været afholdt ét kursus i emnet bevaring og kassation. Man må sige, at kurset faldt på et tørt sted, for med 49 kursister har det uden tvivl været et emne, folk har trængt til at få belyst og diskuteret. Af planlagte kurser bliver der til april afholdt et lørdags- og heldagskursus i registreringsprogrammet Arkibas. Da godt halvdelen af medlemsarkiverne i dag benytter programmet, og eftersom meget af konsulentbistanden består i at vejlede folk i Arkibas, er det skønnet nødvendigt med et sådant kursus, hvad antallet af foreløbige tilmeldinger også bekræfter. Kurserne for efteråret 2002 er

endnu ikke planlagt, men der er allerede forskellige emner at tage fat på, ligesom vi altid er lydhør over for eventuelle kursusønsker.

Til sidst skal jeg nævne RAL-Nyt, som også i 2001 udkom to gange. Juni-udgaven blev en smule tyndere end normalt, hvilket til dels hænger sammen med, at jeg som nyansat ikke havde fået nok stof indsamlet, og ikke mindst at bladets redaktør, Olga Pedersen, som en naturlig følge af hendes udtræden af RALs bestyrelse havde forladt redaktørstolen. Af de gamle blade kan jeg se, at Olga Pedersen har bidraget med meget til bladet, og selv om jeg ikke selv nåede at arbejde sammen med Olga Pedersen, skal hun have en stor tak for hendes indsats i forbindelse med RAL-Nyt. For at bladet ikke helt skal glide ud af familiens hænder, vil Olgas søn Børge dog fortsat bistå med den lay-out-mæssige side af RAL-Nyt. Som ny redaktør i stedet for Olga Pedersen blev formand Jørgen Dieckmann Rasmussen udpeget. Det betyder, at hele redaktionen nu fremover befinder sig på Esbjerg Byhistoriske Arkiv. For at bladet ikke skal komme til at

bære præg deraf, er det vigtigt at alle medlemmerne ude omkring hele tiden tænker i RAL-Nyt-baner, dvs.: »Er der noget af det, vi laver, som er værd at fortælle om til bredere skare – eller er der noget, vi mangler, som kan efterlyses via RAL-Nyt?«. Vi håber på en masse gode indlæg, så vi kan få nogle spændende blade sendt ud, som jeg synes tilfældet var med det blad, som blev sendt ud i december måned 2001.

Det var, hvad jeg kunne berette om mit første år som RAL-konsulent. Et år som jeg hidtil kun har haft til låns som vikarierende, men med Birgitte Thomsens nylige udmelding om ikke at vende tilbage fra orlov, har bestyrelsen besluttet at gøre min ansættelse permanent. Jeg skal takke for den store tillid, man hermed har vist mig – en tillid jeg vil gøre alt for at leve op til i mit fremtidige virke som RALs konsulent, som jeg ser meget frem til at skulle fortsætte med.

*Richard Bøllund
Amtskonsulent*

Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver 2001

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund.

Tlf.: 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Kaj Schmidt, Søndermarksvej 411, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 13 92

Lokalhistorisk arkiv for Grene Sogn har fået 37 afleveringer i 2001. Der har været godt 80 besøg på arkivet i 2001, hvilket er et fald i forhold til sidste år, hvor vi havde dagåbent, da vi havde en ansat.

Arkivet har sammen med den lokalhistoriske forening haft skiftende udstillinger i vores udhængsskab, idet vi har tradition for at udstille konfirmandbilleder i foråret. Vi har alle konfirmandhold fra 1930 og udstiller billeder fra hvert tiende år med samme endetal som det aktuelle år. I forbindelse med Billund Kulturnat den 28. og 29. oktober havde vi ekstraordinært åbent i arkivet og havde besøg hele aftenen igennem. Vi havde lavet en udstilling om Gorm den Gamles efterslægt i Grene Sogn, idet vi ved hjælp af slægtsbøger har kunnet registrere godt 550 efterkommere af ham. Dette arrangement lod vi indgå i arkivets aktiviteter i stedet for deltagelse i Arkivernes Dag.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Vorbasse Museum, Kirkegade 3, 6623 Vorbasse

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Sven Tygesen, Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

Tlf.: 75 33 31 39

Arkivets postadresse: Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

E-mail: sven-tygesen@vorbasse.dk

Arkivet har i årets løb modtaget adskillige omfattende og spændende arkivalier, som nu er indgået i samlingen. Publikumsinteressen for arkivet har været tilfredsstillende. Der er forsat flere telefoniske end personlige hen-

vendelser. Efterhånden er der dog mange, der benytter e-mail.

Vi har også taget teknikken i brug på anden vis, idet vi har anskaffet os en scanner og en CD-brænder, først og fremmest til billedbehandling. Det er meningen, at billedarkivet med tiden skal lægges ind på CD. Det er dog et langtidsprojekt, som vi sandsynligvis ikke bliver færdige med i denne dronnings regeringstid. Foreløbig har vi nok at gøre med at få de nye billeder, som arkivet modtager, lagt ind.

Af arrangementer har arkivet kun stået for én udstilling i 2001, nemlig en fotoudstilling om én af byens gader. Arkivernes Dag måtte vi desværre rykke et par måneder, fordi der var øvrige arrangementer i byen på den fastsatte dato.

Blåbjerg Kommune

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Inga Mulbjerg, Parkvej 3, Kvong, 6800 Varde

Tlf.: 75 25 40 01

Der har i året 2001, som tidligere år, været stor interesse for arkivet med 148 besøgende, iberegnet besøgende på Arkivernes Dag og telefonsamtaler. Vi havde på Arkivernes Dag udstilling af gamle brudebilleder – gamle biler og gamle slægtsgårde m.m. I kaffestuen vistest løbende videoer af gamle film fra egnen.

Vi har i årets løb modtaget 40 afleveringer, haft korrespondance med nogle fra USA angående slægtslister. Vi har haft en henvendelse om flygtningelejren i Nymindegab angående to unge piger fra Litauen, der var i lejren, og som senere fik arbejde i Nr. Nebel. Dem har vi et billede af.

Blåvandshuk Kommune

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48

Åbningstid: Efter aftale med lederen, dog er arkivet almindeligvis bemandet mandag-fredag kl. 9.00-12.00

Leder (midlertidig): Leif Ipsen, Østparken 92, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 89

Hjemmeside: www.varde.bibnet.dk/arkiv/blhuk.htm

E-mail: blaoks@image.dk

Antallet af regulære indkomster har i årets løb været relativt beskedent, hvorimod personlige henvendelser på arkivet, specielt vedrørende slægtsforskning og lokalhistoriske emner, har været voksende. Der har i årets løb været ca. 120 besøgende, hvoraf ca. 30 må tilskrives Arkivernes Dag den 10. november.

På vandrerhjemmet er etableret en permanent fotoudstilling vedrørende flygtningelejren med relation til stedet. Derudover har der på stedet været arrangeret fotoudstillinger med varierende lokale emner.

I en række tilfælde har arkivet stillet foredragsholder til rådighed for forskellige foreninger. Indsamling af materiale til og redigering af stof til bogen om flygtningelejren er ved at være afsluttet. Bogen påregnes at udkomme medio 2002.

Bramming Kommune

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Store Darum, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. oktober – 31. marts: Onsdag kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Erling Schmidt, Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming Tlf.: 75 17 90 11

Arkivets postadresse: Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming

Arkivet har i 2001 modtaget ti afleveringer. Afleveringerne omfatter bl.a. slægtsberetninger for de to gamle Darum-slægter Helle og Boesen. Arkivet har kunnet hjælpe adskillige slægtsforskere, der søgte efter deres aner i Darum Sogn.

Der har ikke været formidlingsaktiviteter i det forgangne år, men de sidste par måneder af 2001 er der blevet arbejdet med klargøring af materiale til en udstilling i Darum Fritidscenter om skolerne i Darum Sogn gennem hundrede år.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken 23, 6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli måned

Leder: Nora Olesen, Hessellundvej 14, 6690 Gørding Tlf.: 75 17 88 75

Arkivets postadresse: Hessellundvej 14, 6690 Gørding

Sognearkivet har også i 2001 været besøgt af mange interesserede mennesker. Arkivets 25 års jubilæum blev festligholdt den 25. januar med ca. 90 gæster. Efter velkomst og arkivsangen var der lodtrækning til »Hvornår var det nu, det var?«. To hold gættede årstal ud fra oplysninger, som blev oplæst, billeder på overhead og musik fra årene. Publikum gættede også med, og de oplyste begivenheder blev ivrigt diskuteret. Der var præmier til begge hold. Til kaffe fik vi fastelavnsboller og fint pyntede, hjemmelavede lagkager. Vi sluttede aftenen med ønskekoncert og sangen Barndomsminder.

Af særlige afleveringer kan nævnes et maleri af skuespiller Niels Johnsen, malet af Eckardt Johnsen. Giveren er professor Svend Åge Hansen, Ørbæk, født og opvokset i Hessellund, Gørding Sogn.

Ejler Nielsen arbejder stadig med gårdhistorier, og han er næsten færdig med Hessellund. Vi har også mange henvendelser, skriftlige og mundtlige, vedrørende slægtsforskning og ejendoms historier. Vi har jo genparterne af tinglæste dokumenter fra Gørding-Malt Herred.

Billeder fra forskellige aktiviteter og begivenheder i sognet fra årene 1978 og til nu har vi fået sorteret op i årgange og sat i ringbind. Det går lidt trægt med edb-registreringen, men vi håber på lidt bedre tid i det nye år.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdvej 9, Hunderup, 6740 Bramming

Åbningstid: Vinterhalvåret: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Thea Boesen Smidt, Puggårdsvej 3, Sejstrup, 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 33 42

Arkivets postadresse: Puggårdsvej 3, Sejstrup, 6740 Bramming

Hunderup Sognearkiv arbejder stadig på livet løs med sognets gårdhistorie. Det giver mange spændene oplevelser. Slægtshistorie støder vi også på. Vi har blandt andet en gård, der har været i samme slægts eje siden 1745 (og måske længere endnu). I dag er det 12. generation, der bor på gården.

Vi har også fået mange henvendelser fra forskellige forskere. Vi er bl.a. blevet kontaktet af Poul Jensen, Saksøbing. Poul Jensen har været kontorassistent her i sognet i 1937-38. Det er helt utroligt, hvad han kunne huske fra dengang. Han var bl.a. med til at spille dilet-tant, og fra disse forestillinger sendte han nogle fotogra-fier af de medvirkende, som han bad os sætte navne på. Vi sendte billederne ind til ugeavisen, og ud fra det fik vi en del henvendelser. Det er helt utroligt. Folk skulle jo faktisk være 30 år for at kunne huske disse forestillinger, men vi fik sat navne på hver eneste én.

Vi har haft mange henvendelser vedr. slægtsforskning. Blandt andet har vi haft to forespørgsler fra USA. Fra to forskellige steder har vi fået tilsendt beretningen om »en familietragedie på Manø«. Beretningen er skrevet af Johanne Nielsen, der er lærer ved Bramming Skole.

Vejrup Sognearkiv

Vejrup Endrup Frøudscenter, Skolevænget 5, Vejrup, 6740 Bramming
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Hans Andreasen, Grisbækvej 11, 6740 Bramming
 Tlf.: 75 19 00 63. Fax: 75 19 09 63
 Arkivets postadresse: Grisbækvej 11, 6740 Bramming

Året 2001 blev både med hensyn til afleveringer og med hensyn til henvendelser et godt år. Vi modtog 30 afleveringer, hvor af der var tre af betydeligt omfang. Der var 21 henvendelser, både telefoniske og skriftlige forespørgsler. Spørgsmål om slægts- og ejerforhold af sognets landbrug og forretninger har været noget, som vi har været med til at løse. Også slægtsforskere har fået øje for den hjælp, vi kan yde.

Desværre er arkivudvalgets største ønske om et andet og større lokale endnu ikke gået i opfyldelse, men vi giver ikke op, og man har da altid lov at håbe.

Vester Nykirke Sognearkiv

Kontorbygningen, Endrup Andelsmejeri, Bygaden 43, Endrup, 6740 Bramming
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 19.30-21.00. Lukket i juni, juli og august
 Leder: Else Marie Christensen, Bygaden 68 C, Endrup, 6740 Bramming. Tlf.: 75 19 12 10
 Arkivets postadresse: Niels Erik Junk, Gummesmarkvej 8, Vong, 6740 Bramming

Vester Nykirke Sognearkiv har i året 2001 haft nogle få telefoniske forespørgsler, f.eks. vedrørende en dilet-tant-

forestilling fra 1940 om de personer, som var med. Vi fik også et billede, som lå i en hulmur, af en ung pige. Vi vil prøve at finde ud af, hvem hun er.

Brørup Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup. Tlf.: 75 38 18 78
 Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Kaj Larsen, Okslundvej 39, 6650 Brørup
 Tlf.: 75 38 81 57
 Arkivets postadresse: Okslundvej 39, 6650 Brørup

I stedet for et julemøde midt i den travle december måned flyttede vi mødet til det nye år. Vi havde et velbe-søgt møde, hvor Søren Manø fortalte om en udvandrer-skæbne. Det var en eftersøgning, der varede flere år og omfattede mange lande, men til sidst gav det dog resul-tat, takket være tålmodighed og energi.

Arkivets besøgstal svinger meget, gennemsnitlig har det nok ligget på et besøg pr. åbningsdag. Nogle dage kommer der så mange, at det kniber med pladsen, men jeg tror ikke, nogen er gået af den grund. Vi håber, det nye byråd finder nogle større lokaler til os. Foreløbig har vi planer om at invitere kulturudvalget til at bese forhol-dene. En stor del af arbejdet på arkivet består i de skrift-lige forespørgsler, som tit kræver megen tid og snak med lokale folk. Et af bestyrelsesmedlemmerne har gennem-set vores brandtaksationsprotokoller og udarbejdet et stedregister, så vi lettere kan finde frem til især land-brugsbygningers historie. Indleveringerne er sket jævnt over hele året. Der er indkommet flere spændende ting, der venter på at blive registreret. Trods lidt begyndervan-skeligheder er vi begyndt at registrere i Arkibas, men vi håber, Windows-udgaven snart kommer.

I år delte vi igen stand med Lokalar-kivet for Holsted Kommune på julemessen, denne gang i Brørup-Hallerne. Her blev bogen Glimt af Fortiden lagt frem med et godt salg som resultat. Bogen er udgivet af arkivet, men skre-vet af en gruppe Brørup-borgere, som har gjort et stort arbejde igennem et par år. Bogen er trykt i to oplag og er i skrivende stund næsten udsolgt.

Esbjerg Kommune

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Tlf.: 75 18 18 55. Fax: 75 18 09 40

E-mail: byhistoriskarkiv@esbtkomm.dk

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10.00-16.00, torsdag tillige kl. 16.00-18.00

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

Hjemmeside: www.esbjergbyhistoriskearkiv.dk

Travle arbejdsår er ikke ukendte i arkiververdenen, men 2001 slår dog alt, vi hidtil har oplevet i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Det lå ikke alene i, at alle arkiver får en større og større brugerkræds, men skyldtes også, at Esbjerg Byhistoriske Arkiv kunne fejre 50 års jubilæum den 25. oktober 2001. Arkivets historie går ganske vist tilbage til 1920'erne, men bl.a. under besættelsen gik arbejdet i arkivet næsten i stå, og ingen synes formelt at have ansvar for arkivet før i 1951, hvor det blev rekonstrueret under hovedbibliotekets vinger.

Meget er sket siden 1951, hvilket bl.a. blev tydeliggjort ved arkivets jubilæumsudstilling, *Historie for alle – Esbjerg Byhistoriske Arkiv 1951-2001*. I udstillingen skildres udviklingen fra foreningsdrevet arkiv til offentligt arkiv i tekst og billeder, og der lægges vægt på at vise, hvad der sker bag kulisserne, når de mange og store afleveringer gøres tilgængelige for publikum. Udstillingen giver således publikum indblik i det daglige arbejde med at gøre billeder, arkivalier m.m. tilgængeligt på læsesalen eller Internettet samt formidlingen af Esbjergs historie i foredrag, kurser, byvandring og andet for byens borgere. Internt betød arbejdet med udstillingen en større forståelse for eget og kollegernes arbejde, idet de enkelte arbejdsprocesser på arkivet ses i en større sammenhæng.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv dækker de dele af Esbjerg Kommune, hvor der ikke er et anerkendt sognearkiv, og det er arkivets opgave at indsamle billeder, arkivalier og andet materiale om områdets historie. Arkivets samlinger vokser hele tiden. Der er sket meget i byen i de sidste 50 år, som man kan finde oplysninger om i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. For at illustrere dette var der lavet udstillingen, *En by i forandring*, som viste nogle af de mange forandringer, der er sket i løbet af de 50 år, arkivet har eksisteret.

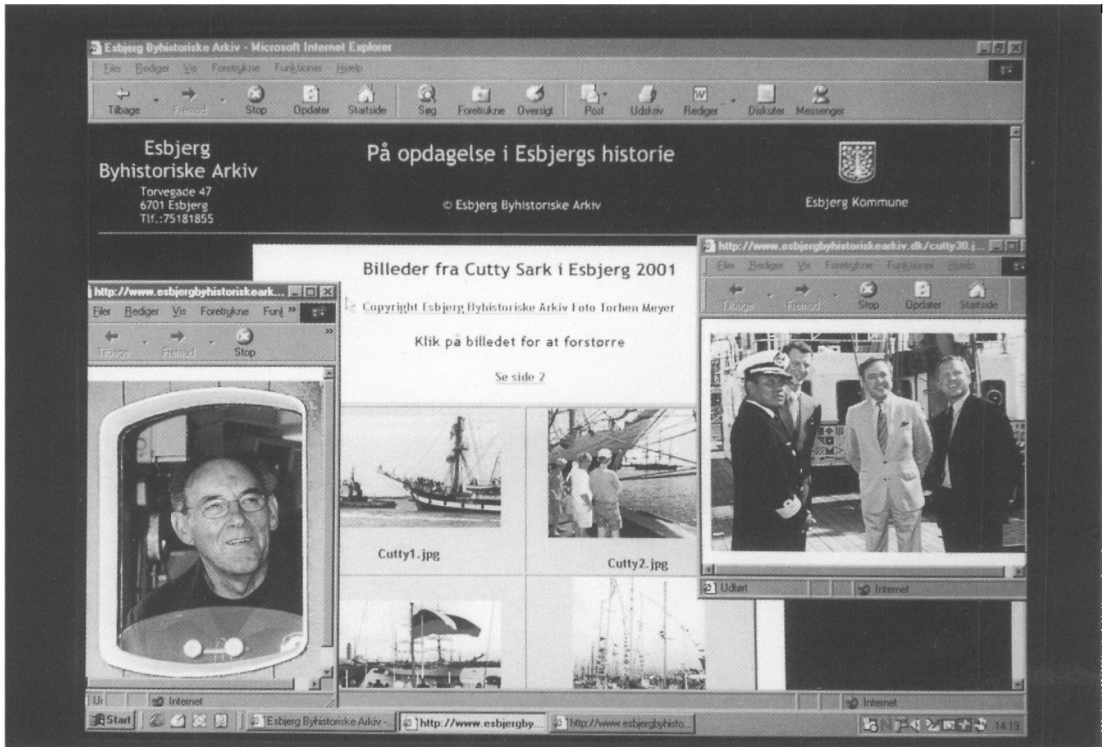
Udstillingen var dog ikke den eneste jubilæumsaktivitet. I forbindelse med åbningen af udstillingen blev der udgivet en bog med en række udvalgte fotos fra Esbjerg i 1950'erne, alle sammen taget af pressefotograf Knud

Rasmussen. Han kom til Esbjerg i slutningen af april 1952 og gik derefter på opdagelse i byen med sit kamera. Det resulterede i mange fine fotografier, hvor der fra april 1952 til december 1959 for hver måned er udvalgt minimum et billede til bogen. Bogen blev en stor succes, ikke blot på udgivelsesdagen, men også i de kommende måneder.

Sidste indslag i jubilæumsmarkeringen var heldagskonferencen *Lokalhistorie på nettet*. Den blev holdt på Esbjerg Højskole den 25. oktober, som var selve jubilæumsdagen. En lang række foredragsholdere gav forskellige indgange til konferencens emne, spændende fra de første tiltag med registreringsprogrammet *Arkibas* frem til moderne formidling, som den bl.a. foregår i Hvidovre i projektet *Historien i Gaden*. Der blev naturligvis også fortalt om hjemmesider, skanning af fotografier, brug af interaktive medier i folkeskolen og gymnasieskolens forventninger til arkiver og museer. Den meget alsidige konference skulle afsluttes med en rapport, der dog ikke var udkommet ved udgangen af december 2001.

Til gengæld var der kommet en del andre publikationer. Den 24. august udgav Esbjerg Byhistoriske Arkiv fhv. stadsarkitekt Svend Høgsbros bog *By og udvikling – Esbjerg 1970-1995*. Lige ind under jul fulgte Johs. Bredmose Simonsens tredje bog, *Havn og skibe – Esbjerg 1868-2001*. Især den sidste bog solgte godt, selv om den først udkom den 19. december. Som sædvanlig udgav arkivet også en *Esbjerg Kalender*, og kalenderen for 2002 blev populær som altid.

2001 blev i øvrigt året, hvor Esbjerg Byhistoriske Arkiv for alvor gjorde sig bemærket på internetfronten. Efter et år med en hjemmeside under Esbjerg Kommunes samlede internetudbud anskaffede arkivet sig sit eget domæne. [Esbjergbyhistoriskearkiv.dk](http://esbjergbyhistoriskearkiv.dk), som domænet kom til at hedde, fik for alvor gjort arkivet synligt, og hjemmesiden satte samtidig en ny standard for, hvad lokalarkiver kan tilbyde borgerne online. [Esbjergbyhistoriskearkiv.dk](http://esbjergbyhistoriskearkiv.dk) så dagens lys den 12. juli og indeholdte udover langt mere generel information om arkivet end den gamle side også en nyhedsservice, som interesserede borgere kunne tilmelde sig og få tilsendt nyheder om arkivets aktiviteter m.m. via e-mail. Denne service har mange siden gjort brug af. Herudover blev Esbjerg Borgerdatabase, som allerede så dagens lys i efteråret 2000, relanceret i en ny og mere brugervenlig udgave på den nye hjemmeside, og nu også med borgere fra skattemandtalisterne fra 1904. På esbjergbyhistoriskearkiv.dk blev det også muligt at søge i en del af arkivets registreringsprogram *Arkibas*. Internetversionen af *Arkibas* gav brugerne mulighed for

Et kig ind på hjemmesiden www.esbjergbyhistoriskearkiv.dk, som blev introduceret i 2001 med bl.a. aktuelle billeder fra Cutty Sark sejlskibsstævnet. Foto: Esbjerg Byhistoriske Arkiv.

at søge efter de arkivalier, de måtte være interesseret i på en logisk og hurtig måde. Også et dialogforum, en ordbog for slægtsforskere samt et Esbjerg Leksikon var at finde på esbjergbyhistoriskearkiv.dk. I forbindelse med aktuelle begivenheder som f.eks. Cutty Sark Tall Ships Race i august 2001 blev hjemmesiden stedet, hvor borgerne kunne se aktuelle billeder og – forsøgsvis – videoklip fra begivenheden.

Alle disse tiltag medvirkede til, at besøgstallet på hjemmesiden overraskede positivt. Inden årets udgang havde næsten 7.000 besøgt siden, heraf en del længerevarende besøg fra New Zealand, Sverige, Norge og Australien m.m. Publiceringen medførte ydermere, at arkivet modtog forespørgsler fra danskere bosat i udlandet bl.a. fra New Zealand. Årsagen til hjemmesidens høje besøgstal fra begyndelsen kan bl.a. tilskrives den gode presse-

dækning, som den lokale presse gav åbningen. TV Danmark 2 bragte f.eks. et TV-interview med IT-medarbejder Nicolai Dupont Heidemann, som havde haft ansvaret for hjemmesidens udvikling. Borgernes store interesse for hjemmesiden samlede sig dog specielt om Borgerdatabasen, som blev besøgt af hver anden besøgende. Også billederne fra Cutty Sark-arrangementet havde stor interesse, og det understregede endnu engang, at lokalhistoriske billeder på Internettet altid trækker besøgende.

Også billedprojektet Esbjergs industrialisering og industrier – Den digitale port til Esbjergs historie kom for alvor i gang i 2001, og en lang række industri-billeder blev udvalgt og sendt til digitalisering (skanning). I december 2000 modtog Esbjerg Byhistoriske Arkiv 200.000 kr. fra Esbjerg Seminariums Uddannelsesfond til

realisering af første del af et projekt, der har til formål at offentliggøre 5.000 fotografier, tekster, lydoptagelser eller filmklip, der belyser Esbjergs industrihistorie. Målgruppen er ikke alene arkivets traditionelle brugere, men især byens gymnasielever og studerende ved SDU-Esbjerg. Det har været hensigten at foretage et repræsentativt udvalg af materiale fra arkivets samlinger, der belyser de enkelte virksomheder historie. For at sikre at der er søgt efter så godt som alle virksomheder, er der taget udgangspunkt i Esbjerg Vejviser 1903, 1923, 1933, 1943, 1963, 1973 og 1983. Når 1903 er valgt skyldes det, at denne vejviser nummer den første særskilte fortegnelse over fabrikker, og når vi slutter i 1983 skyldes det, at arkivets billedsamling af registrerede positiver fra tiden efter 1980 er yderst pauver. Ud fra vejviserne er samlingerne gennemgået, så ved samme lejlighed har vi fået overblik over byens industrielle udvikling. I 2001 blev der udvalgt og skannet 1.548 fotografier. Skanningsarbejdet er outsourcet.

Arkivet besluttede at gå aktivt med i Esbjerg Kommunes billedprojekt og udvalgte derfor sammen med Esbjerg Kommunes øvrige interessenter billedhåndteringssystemet Fotoware til at registrere kommunens digitale billeder. Det kom desværre til at forsinke vores eget projekt, men arkivet kom til gengæld til at stå ved roret for hele kommunens billedprojekt og havde derfor mulighed for påvirke reglerne for inddatering af alle kommunens øvrige billeder, som jo med tiden vil lande i arkivet. Endnu en fordel ved samarbejdet med kommunens øvrige afdelinger var, at arkivet fik mulighed for at anvende Fotoware. Systemet understøttede nemlig langt flere avancerede søge- samt registreringsfaciliteter end den løsning, arkivet selv ville have udviklet. Alle faciliteter, som både vil være arkivet og borgerne til gavn, når de skal søge i arkivets billeder på Internettet.

Anskaffelsen af Fotoware medførte ydermere, at arkivet i løbet af 2001 nu også i stigende grad begyndte at digitalisere sine billeder, når de blev anvendt i forskellige sammenhænge, f.eks. bogudgivelser. Alle billeder i bøger m.m. blev skannet med henblik på at indgå i den kommende billeddatabase. Alene i 2001 blev der lavet 697 sådanne skanninger, og de dækkede kun den sidste halvdel af 2001. Blot er projektet med Fotoware blevet noget mere omfattende end først antaget, så desværre var de mange spændende digitale billeder ikke blevet tilgængelige på nettet ved årsskiftet 2001.

I løbet af 2001 blev arkivet også involveret i Esbjerg Kommunes arbejde med at udforme kravspecifikationer i forbindelse anskaffelsen af nyt økonomisystem. Arkivets opgave bestod i at udforme krav til systemet, så der i de

kommende systemer kan foretages elektroniske arkivudtræk af bevaringsværdige data. Som en forsmag på denne procedure arbejdede arkivet sidst på året sammen med økonomikontoret om en aflevering til arkivet af et elektronisk udtræk af kommunens hovedbøger fra det gamle økonomisystem.

Arkivets IT-medarbejder var også i første del af 2001 beskæftiget med at hjælpe Esbjerg Museum med at etablere et klientserver baseret netværk hjulpet af Esbjerg Kommunes IT-afdeling. IT-medarbejderen fungerede efter projektets afslutning som IT-konsulent for museet.

At moderne teknik og teknologier vinder frem er dog ikke ensbetydende med, at gamle arbejdsrutiner opgives. Således er et særligt projekt sat i gang for at få arkivets negativsamling rensset for nitratnegativer. De gamle negativer – med fantastiske motiver – kopieres og nyt sikkerhedsnegativ fremstilles. I 2001 blev store dele af samlingen gennemgået og rensset. Ca. 450 billeder er blevet kopieret, men dette arbejde vil blive intensiveret i 2002.

I det hele taget bliver afleveringerne af fotografier større og større. En af de største af arkivets i alt 219 afleveringer i 2001 var pressefotograf Tonny Sørensens negativarkiv. I alt 49 ringbind med negativer afhentede vi på Esbjerg Ugeavis, da ugeavisen fusionerede med Esbjerg Onsdag i den nye Ugeavisen Esbjerg. Heldigvis var denne aflevering uden nitratnegativer.

Disse store afleveringer giver meget arbejde bag kulisserne, men alligevel forsøger vi også at få tid til at formidle Esbjergs historie. Ud over udgivelsen af bøger, som allerede er nævnt, skal også nævnes udstillingsaktiviteter uden for huset som f.eks. Børne- & Ungdomskulturdagen 2001. Traditionen tro deltog Esbjerg Byhistoriske Arkiv i arrangementet, der blev afholdt i Esbjerg Musikhus den 21. april. Arkivets bidrag var en udstilling med titlen, I krig og fred, om børn og unges forhold i Skt. Petersborg, såvel i dag som under Anden Verdenskrig under den tyske belejring af Leningrad, som byen hed dengang. Da belejringen begyndte i august 1941 var der 2.500.000 indbyggere i byen, og da den sluttede 900 dage senere var der kun 600.000 tilbage. I mellemtiden var ca. 900.000 blevet evakueret, ca. 100.000 var ved fronten, og ca. 900.000 døde under blokaden. Billederne viste børn og unge i uniform, som arbejdskraft i våbenindustrien, som sårede på hospitalerne, som forældreløse på børnehjemmene osv. I det hele taget fremgik det tydeligt, at børnene ligesom de voksne både er ofre for krigen og aktører i den. Den nutidige billedserie viste en række børn og unge i situationer, som ligeså godt kunne udspille sig i Esbjerg som i Skt. Petersborg. Begge steder er især ung-

dommen stærkt præget af den amerikanske ungdomskultur. Billederne i udstillingen er udlånt af Det Centrale Børnebibliotek, A. Pushkin i Skt. Petersborg.

Også i forbindelse med Cutty Sark lavede arkivet en lille udstilling, og i slutningen af året stod vi for en særudstilling om Esbjerg i 1950'erne i Sparbank Vest. Udstillingsåbningen blev kombineret med et foredrag ved arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen om samme emne.

Formidlingen foregår dog ikke blot ved udstillinger, men også i kurser og foredrag i samarbejde med Esbjerg Folkeuniversitet og FOF-Esbjerg. Nye tiltag på dette felt i 2001 var såkaldte kulturhistoriske hverdagsture. I april gik turen til Nordvestsjælland, hvor 65 personer var med på en tur til Kalundborg, Dragsholm og Lammefjorden. I november gik turen til Christiansborg Slotskirke, Dronningens gobeliner og Tivolis julemarked, og denne tur blev så populær, at den måtte doubleres. I alt 100 personer var med på disse to ture. Foruden disse aktiviteter hyres arkivet ofte til foredrag, byvandringer m.m. Netop denne flittige brug af Byhistorisk Arkiv var noget af det specielle, besøgende fra Norge hæftede sig ved, da de gæstede Esbjerg den 19. maj i forbindelse med Oplandsarkivets 20-års jubilæumstur til Danmark og danske arkiver.

Læsesalen bruges flittigt – besøgene ligger støt på omkring 5.000 personer. Især er samlingen af kirkebøger populær, og ikke mindst på det område fik arkivet en kærkommen jubilæumsgave. Frem for vin og blomster havde vi nemlig ønsket os penge til køb af mikrokort. Vi fik næsten 70.000 kr. – og af det beløb havde Sydvestjysk Egns- og Slægtshistoriske Forening formålet at skaffe ca. 65.000 kr. Det var jubilæets største og mest enestående gave – og noget, der var med til at gøre 2001 til et helt specielt arkivår i Esbjerg.

Esbjerg Idrætsarkiv

Gl. Vardevej 62, 6700 Esbjerg
Tlf.: 75 45 60 57

Åbningstid: Dagligt kl. 10.00-14.00 samt efter aftale

Leder: Niels Jørgen Højbjerg, Vestervangen 15,
6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 12 29 75

2001 har været et travlt år for arkivet. Efter flytningen fra Østerbycentret til Gl. Vardevej 62 (Idrættens Hus) var arkivet den 23. februar klar til at holde åbningsreception. Vi blev overrasket over det store fremmøde fra kommunen, foreninger og enkeltpersoner. Det blev en rigtig god dag for arkivet, og mange havde bevaringsværdige ting

med, ligesom der lød rosende bemærkninger om indretningen.

I løbet af 2001 har vi haft besøg af f.eks. seniorklubber og andre foreninger. Ligeledes har vi fire gange haft besøg af studerende fra flere universiteter, der har villet bruge sport som emne for deres afsluttende eksaminer. En enkelt gruppe fra Aarhus Universitet har endda opnået karakteren 13 for deres opgave. Efterhånden får vi flere og flere forespørgsler via Internet (EIF og Højbjerg privat), da arkivet endnu ikke har internetadgang.

Det må siges, at idrætsarkivet er blevet mere kendt efter indflytningen i Idrættens Hus. Fra midten af september til begyndelsen af november stod idrætsarkivet for en udstilling i Sparbank Vest. Den var godt besøgt. Det er vigtigt at blive kendt, og vi har derfor taget initiativ til at producere en folder, som skal fremlægges på offentlige steder. Vi deltog også i Arkivernes Dag den 10. november 2001 dog uden den store succes, efter vores mening på grund af manglende annoncering og omtale i medierne.

Fra en fond fik vi tilskud til konservering af en fane fra EAK 1917. Fanen er i dag idrætsarkivets logo. I 2001 blev vi optaget i SLA (Sammenslutninger af Lokalararkiver). Alt var dog ikke glæde. Den 20. november 2001 mistede vi en trofast ven, medlem af udvalget Magne Astrup.

Guldager Sognearkiv

Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Christian Jakobsen, Guldagervej 76,
6710 Esbjerg V. Tlf.: 75 11 60 24

Sognearkivet i Guldager har haft et roligt år. Der er i lighed med tidligere år indleveret en del materiale, hovedsaglig mindre afleveringer. Vi har haft arkiveringsarbejdet lidt på vågeblus i håb om en længe ventet edb-løsning, men 2001 bragte os ikke nærmere.

Der er kommet nogle skriftlige henvendelser fra slægtsforskere fra hele landet, og fra Sverige. Vi prøver at hjælpe, hvor det er muligt og modtager til gengæld en del materialer, som er spændende læsning.

I lighed med tidligere år har vi leveret artikler til det lokale blad Nordvest-Nyt. Først på året bragte vi En erindring om en tidsperiode fra det gamle forsamlingshus i Guldager, fortalt af Niels Peter Jørgensen, Guldager. Senere havde vi en artikel om de malerier, tryk og akvareller med motiver fra Guldager, som arkivet havde i

magasinet. De er nu hængt op i sognearkivet i en begrænset tidsperiode.

I forbindelse med byfesten i Guldager 2001 havde vi »Hvad er det værd«? Gert Ravn, Oksbøl, fortalte om nogle af de gamle ting, som han havde medbragt, og bagefter fortalte han om og vurderede nogle af de genstande, tilhørerne havde medbragt. Det blev et par spændende timer, og arrangementet var godt besøgt.

Sognearkivet har haft en del gæster i årets løb, men stadig ikke så mange i åbningstiden. De fleste får en aftale med sognearkivets leder Chr. Jacobsen, der har boet i Guldager hele sit liv og som er en fremragende fortæller. Gæstebogen viser, at vore gæster har været meget begejstrede for deres besøg.

Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Tlf.: 76 10 03 18. Fax: 75 18 17 77

E-mail: hsbno@post4.tele.dk

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 og torsdag kl. 10.00-12.00 samt kl. 13.00-18.00

Leder: Niels Wium Olesen

I 2001 havde Historisk Samling fra Besættelsestiden, via Projekt Udviklings- og studiemiljø og anden ekstern finansiering, så mange personaleressourcer som aldrig tidligere. Det gav flere muligheder for at øge aktiviteterne såvel udadtil som indadtil. Udadtil i form af formidlingsaktiviteter, indadtil i form af blandt andet registrering af arkivalier.

Fonden afholdt to bestyrelsesmøder i 2001. På det ordinære møde den 24. april 2001 blev Beretningen for 2000, det reviderede regnskab for 2000 og budgettet for 2002 godkendt. Endvidere fremlagde Samlingens leder Niels Wium Olesen en revideret handlingsplan for det næste års virke. Bestyrelsen takkede alle, der i årets løb har vist interesse for Samlingen. En særlig tak til Samlingens loyale medarbejdere – såvel de frivillige som de lønnede. Endelig skylder bestyrelsen Esbjerg Kommune stor tak for en altid velvillig indstilling over for Samlingen. På det ekstraordinære bestyrelsesmøde den 27. december drøftedes forskellige udviklingsperspektiver for Samlingen.

De udvidede personaleressourcer satte Samlingens leder Niels Wium Olesen i stand til at hellige sig forskellige forskningsaktiviteter samtidig med, at formidlingen og det løbende registreringsarbejde fortsatte. Projekt Udviklings- og studiemiljø for historiestuderende påbegyndtes i august 2000, da fire historiestuderende fra

Syddansk Universitet Esbjerg blev ansat på Samlingen. Projektet fortsatte hele 2001, hvor vi tog afsked med en af de ansatte, men i august kunne ansætte to nye. Arbejdet har året igennem stået på med udførelsen af diverse praktiske arkivopgaver – herunder blandt andet besvarelse af forespørgsler og edb-registrering af Samlingens arkivalier. Fra august 2001 har de studerende arbejdet på at udvikle et undervisningsforløb, målrettet mod de ældste folkeskoleklasser samt gymnasiet og andre ungdomsuddannelser. Dette tilbud til regionens uddannelsesinstitutioner gælder fra nytår 2002. Flere klasser har allerede tilmeldt sig.

Desværre har Esbjerg Seminariums Uddannelsesfond, som har støttet projektet i 2000 og 2001, valgt at omlægge sine støtteaktiviteter, så Projekt Udviklings- og studiemiljø for historiestuderende måtte stoppes i sin nuværende form fra udgangen af 2001. Vi arbejder dog på at kunne fortsætte aktiviteterne med fondsstøtte fra anden side.

Historikeren Palle Andersen blev ansat via ekstern finansiering i oktober 2000 og fortsatte indtil 1. november 2001, hvorefter han har varetaget opgaver som frivillig medarbejder. I 2001 arbejdede han blandt andet med besvarelse af forespørgsler og edb-registrering af Samlingen. Sideløbende hermed skrev han bogen Holocaust – den tyske jødepolitik 1933-45, som blev udgivet i august 2001. Bogen er en oversigt over forløbet af den tyske jødepolitik fra Hitlers magtovertagelse indtil Det Tredie Riges sammenbrud i 1945. Den er henvendt til ungdomsuddannelserne og almindeligt historisk interesserede.

Nyhedsbrevets oplag fortsætter med at stige. Det er nu oppe på 650 eksemplarer, hvoraf 600 sendes til faste modtagere pr. post. Nyhedsbrevet er stadig en af Samlingens væsentligste formidlingskanaler. Såvel de privatpersoner overalt i landet, som fast modtager Nyhedsbrevet, som den landsdækkende presse giver i ord og handling udtryk for, at det bliver læst. Nyhedsbrevet udgives med støtte af Frihedsmuseets Venners Fond.

Udstillingen, Den Danske Kamp – en multimedieudstilling om besættelse og historiebevidsthed, nåede i Odense sit sidste stop i begyndelsen af 2001. Udstillingen har dermed turneret over hele landet i to år og været vist for tusinde interesserede.

Foredragsrækkerne i samarbejde med Esbjerg Folkeuniversitet handlede i såvel foråret som efteråret om de politiske partier under besættelsen. I den forbindelse havde Samlingen henvendt sig til byens partiforeninger for at gøre disse opmærksom på, at det partipolitiske aspekt af besættelsestidens historie var i fokus.

Henvendelsen gav bonus i form af fremmøde fra personer, vi ikke tidligere havde set til besættelsestidsforedragene. Der syntes dog at være en tendens til, at medlemmerne fra partiforeningerne overvejende søgte de foredrag, som omhandlede deres eget parti. I foråret var der foredrag om Socialdemokratiet (Niels Wium Olesen) og Dansk Samling (Henrik Lundbak). I efteråret præsenteredes DKPs (Michael Kjeldsen) og Venstres (Joachim Lund) historie. Samtlige foredrag dannede grundlag for fire selvstændige programmer i Danmarks Radio P1, hvor foredragsholderne i samtale med programmedarbejder Jesper Groth talte om samme emner. Programmerne blev genudsendt en enkelt gang. I alt gav det således Samlingen en eksponering på seks timer for ca. 100.000 lyttere hver gang.

I årets løb er Samlingen blevet besøgt af syv folkeskole- og gymnasieklasser, som har modtaget foredrag og er blevet introduceret til Samlingen. Ved siden af foredragstilbuddet er interessen for vejledning i forbindelse med projektopgaver på både folkeskole- og ungdomsuddannelsesniveau steget. Eleverne kommer for at benytte Samlingens arkivalier eller for at få hjælp i arbejdet med problemformuleringer og litteratursøgning.

Samlingens Internetside (www.hsb.dk) bliver stadig hyppigere besøgt. I 2001 var der over 9.400 besøgende. Den stigende søgning kan også aflæses i den fortsatte vækst af forespørgsler til Samlingen via e-mail. I løbet af året har vi udviklet en ny hjemmeside, som vil blive taget i endelig brug i maj 2002. Designet vil blive mere tidssvarende, og der vil komme nye services til hjemmesidens brugere.

Samlingens speciallitteratur om Anden Verdenskrig og beslægtede emner registreres fortsat af Centralbiblioteket og Kaj Kongshøj fra gruppen af frivillige medarbejdere. Bogsamlingen er regionens bedste, når det gælder Anden Verdenskrig, ikke mindst med hensyn til udenlandsk litteratur. Den benyttes flittigt af især ungdomsuddannelserne, når eleverne herfra skriver projektopgaver.

Hilda Pedersen, Dorte Petersen og Anni Sønderborg fortsatte arbejdet med registrering af avisudklip. Ib Rahbek, ligeledes fra gruppen af frivillige medarbejdere, har hjulpet med besvarelsen af forespørgsler. Palle Andersen har varetaget opgaverne i forbindelse med registreringen af Samlingens arkivalier. Med hjælp fra de ansatte studentermedhjælpere er registreringen nået et godt skridt fremad.

Som en del af Samlingens formidling har Niels Wium Olesen skrevet tre småartikler i Pensionist i Esbjerg (tillæg til Esbjerg Onsdag) med overskriften »Dengang

under besættelsen«, skrevet artiklen »Jens Otto Krag og Keynes«, Arbejderhistorie 1/2001. Tidsskrift for historie, kultur og politik, København 2001. Herudover har Niels Wium Olesen deltaget i diverse interviews med Radio Syd (DR), Danmarks Radio P1, JyskeVestkysten, Politiken, Information og Jyllands-Posten. Palle Andersen har skrevet artikler i HSB Nyhedsbrev samt bogen »Holocaust. Den tyske jødepolitik 1933-1945«.

Af øvrige formidlingsaktiviteter er Samlingen blevet besøgt fire gange af foreninger/højskoler/daghøjskoler, hvor gæster har modtaget foredrag og dele af Samlingens arkivalier er blevet fremvist. Dorte Petersen har i årets løb holdt foredrag på baggrund af sin bog Thue og hans tid. Niels Wium Olesen har holdt ni foredrag på universiteter, uddannelsesinstitutioner, højskoler, arkiver og i foreninger rundt om i landet. Hertil kommer deltagelse i konferencer i København og Strasbourg.

Samlingen har, udover samarbejdet med byens øvrige kulturinstitutioner om aktivitetskalendere og lignende, arbejdet sammen med flere af de nationale og internationale institutioner, der ligesom os beskæftiger sig med besættelsestiden og Anden Verdenskrig. Nævnes skal især Frihedsmuseet i København og Det Kongelige Bibliotek. Det gode samarbejde med universiteterne er blevet fortsat i forbindelse med de forskningsaktiviteter, som Niels Wium Olesen indgår i. Hertil kommer det stadig tættere samarbejde med vort lokale universitet.

Statens Humanistiske Forskningsråd udpegede i begyndelsen af 2000 Niels Wium Olesen til at være en af tre danske repræsentanter i et større internationalt forskningsprojekt om de besatte lande under Anden Verdenskrig. Der er tale om det hidtil største internationale forskningsprojekt om Anden Verdenskrigs historie. Over en periode på fire år skal der arbejdes på udgivelsen af en række antologier om de besatte lande. Det er European Science Foundation, som finansierer forskningsprojektet. Første møde blev holdt i Trento, Italien, i december 2000, det andet blev holdt i maj 2001 i Strasbourg, hvor Niels Wium Olesen deltog med et foredrag om de danske kommunalvalg i 1943.

Niels Wium Olesen deltager i et netværk af yngre besættelsestidsforskere, der alle arbejder på at opnå ph.d.-graden. Igenem dette arbejde udbygges de i forvejen gode relationer til universiteterne. Niels Wium Olesen er medlem af redaktionen for tidsskriftet Den Jyske Historiker og sidder i repræsentantskabet for Dansk Center for Byhistorie i Århus.

For Samlingens leder Niels Wium Olesen stod 2001 i forskningens tegn. Det centrale projekt var arbejdet med

afhandlingen om den socialdemokratiske politiker Jens Otto Krag, som 1. maj 2002 indleveres som ph.d.-afhandling ved Syddansk Universitet, Esbjerg. I forbindelse med Jens Otto Krag-projektet var Niels Wium Olesen i marts-april på et 14 dages arkivophold ved National Archives i Washington. Denne rejse var finansieret af Carlsberg-fundet.

Niels Wium Olesen fortsatte engagementet i det europæiske forskningsprojekt *The Impact of National Socialist and Fascist Rule on Europe*, som han i 2000 af Statens Humanistiske Forskningsråd var udpeget til at deltage i.

Samlingen blev også deltager i det store danske forskningsprojekt om erhvervslivets forhold under besættelsen. Der er tale om et af de senere års største forskningsprojekter inden for de humanistiske videnskabers område. Forskningsprojektet har Besættelsestidens erhvervs-mæssige og økonomiske forhold, som overskrift og professor, dr. phil. Ole Lange fra Center for Virksomhedshistorie på Handelshøjskolen i København som leder. Niels Wium Olesen vil i sit delprojekt om fiskeriets forhold under besættelsen og konsekvenserne for erhvervet i efterkrigstiden blandt andet bygge på den viden, han erhvervede sig i forbindelse med arbejdet på Esbjergs Historie, bd. 3 (1998). Nu gælder det så ikke kun det lokale plan, men fiskerierhvervet i landet som helhed. I studiet vil fiskeriets nationaløkonomiske betydning, betydningen for besættelsesmagtens krigsøkonomi, konsekvenserne for erhvervet i efterkrigstiden samt fiskernes hverdag på land og til søs blive behandlet.

Samlingen modtog igen i år et stort antal afleveringer. Spændvidden er stor, idet afleveringerne går fra det enkelte avisudklip til hele privatarkiver i flere flyttekasser. Blandt de største afleveringer skal tre nævnes: Modstandsbevægelsens byleder i Esbjerg, Frants Gertsens, omfattende arkiv. Esbjerg-afdelingen af Foreningen af Erhvervshæmmede efter Frihedskampens arkiv, hvori hundredvis af personlige beretninger om besættelsestiden findes. Samt endelig flere reolhyldemeter tidsskrifter, som blev afleveret af Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv i København.

Samlingen vil gerne afslutningsvis sige tak til revisor Jens Chr. Nielsen, der på frivillig basis har påtaget sig opgaven med at revidere Samlingens regnskab. Han har nu bedt sig fritaget for opgaven i fremtiden, hvorfor takken fra bestyrelsen denne gang også gælder de mange års gode samarbejde. Også en tak til den nærmeste og gode samarbejdspartner i det daglige, Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Sidst men ikke mindst en stor tak til alle, der i 2001 skænkede penge, dokumenter og bøger eller lignende til

Samlingen. Afleveringerne er i den sidste ende det vigtigste fundament for Samlingens fremtidige arbejde.

Hjørtning Lokalarliv

Gl. Guldagervej 12-14, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Grete Gregersen, Engvænget 2, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 11 57 87

Arkivets postadresse: Engvænget 2, Postboks 3315,
6710 Esbjerg V

E-mail: 4g@mail.tele.dk

2001 blev et utroligt spændende år for arkivet. Sidste år omtalte vi den store indlevering, vi havde fået fra malermester Andreas Callesen Sørensen fra 1928-1945, hvor han boede og havde forretning i Hjørtning. Vi var to fra bestyrelsen, som i januar måned kørte til Vejle Konserveringsværksted i Brejning. Her blev vi modtaget af konserverator Michael Højlund Rasmussen, som sammen med os gennemgik skitserne, og vi fik svar på, hvordan vi selv kunne begynde at rengøre dem. Til de skitser, som skulle restaureres, kunne vi få assistance fra konserveringsværkstedet. I løbet af sommeren fik vi rengjort og registreret alle de mange skitser. Det var et spændende arbejde, som vi brugte mange timer på.

Vi havde kulturdag den 23. september 2001 sammen med Hjørtning Bibliotek – et årligt tilbagevendende arrangement, som finder sted i Jon og Dittes Hus, Gl. Guldagervej 12. Denne dag udstillede vi 14 meget flotte skitser, som blev beundret af de mange besøgende, der var gæster i huset denne dag.

To medlemmer af bestyrelsen var inviteret til 60 års skolejubilæum på Hjørtning Skole den 31. marts, hvor gamle elever mødte hinanden. De blev budt velkommen af skoleinspektør Thune Jacobsen, og snakken gik. Mange ting kunne fortælles fra dengang, hvor de havde deres skolegang i Hjørtning. For arkivet var det også en god dag. Vi fik taget billeder af de gamle elever, som begyndte i 1. klasse i 1941, ligesom flere havde gamle billeder med, som blev skænket til arkivet. Vi lånte også en gammel scrap-bog fra Hjørtning Skole, som vi affotograferede billederne fra, og desuden scannede vi meget materiale, som nu findes på en CD-rom. Herefter er vi godt stillet med materiale fra Hjørtning Skole fra de sidste knap 50 år. I den forbindelse skal der lyde en tak til skoleinspektør Thune Jacobsen for godt samarbejde og udlån af materiale, som skolen var i besiddelse af.

I 2001 har arkivet fået en indlevering på 62 fotografier om badelivet i Hjørtning 1900-1917. Billeder af som-

mergæster og livet, som det foregik i den periode med fiskeri og badeliv. Her må ikke glemmes den rene, friske luft, som indeholder jod, der er godt for svage mennesker, som kan finde styrke til at komme videre i deres liv. Vi kan også berette, at digteren Holger Drachmann en periode var sommergæst her i Hjerting. Når man skulle i vandet dengang, foregik det med hestetrukne badevogne.

Til slut skal Jørgen Rehfeldt, Kildekrogen, bydes hjertelig velkommen i bestyrelsen, og endelig skal det heller ikke glemmes, at arkivet næste år får meget mere plads i Jon og Dittes Hus, hvilket hele bestyrelsen glæder sig utrolig meget til.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg V
Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 26 91 65

Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V

2001 er gået med arkivering af billeder og arkivalier, som er kommet ind, særlig et billede af Trædengård (Trædenvej 8), som brændte i 1924. Endvidere har vi modtaget Poul Jensens erindringer fra Trædenvej 1 og 8 og beretning om hans skolegang i Kokspang Skole og fra Hostrup Sogn. Han bor nu i Saksøbing.

Arkivets medarbejdere har været på besøg i Varde Lokalhistoriske Arkiv. Der var meget at se på, og vi fik nogle billeder fra Hostrup Sogn af dem. Vi er i gang med indsamling af oplysninger om alle gårde og huse tilbage i tiden i Hostrup Sogn, med billeder fra før og nu, og om alle ejere.

Arkivet deltog i Arkivernes Dag, og vi havde besøg af flere, der var meget begejstrede for alle arkivets materialer om Hostrup Sogn. Vi havde udstilling om tre familier med billeder og årstal over seks slægtsled.

I år har vi anskaffet en PC og håber at kunne købe edb-programmet Arkibas i 2002. Endelig har vi fået flere gamle numre af Historisk Samfunds årbog Fra Ribe Amt, men mangler stadig flere hæfter i at have en komplet række.

Skads Sognearkiv

Mølhøjvej 10, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-19.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Finn Ryneld, Majgårdsparken 23, Andrup, 6705

Esbjerg Ø. Tlf.: 75 16 00 48. Fax: 75 16 03 32

E-mail: skads-kirke.ryneld@post.tele.dk

Arkivets postadresse: Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

Den 26. februar 2001 afgik Erna Prahls ved døden, 84 år gammel. Erna Prahls var, om nogen, pioneren og en vigtig drivkraft bag oprettelsen af det lokalhistoriske arkiv i Skads. Gennem en menneskealder arbejdede hun ihærdigt med at opspore kilder til områdets historie. Og hun kæmpede vedholdende for, at et arkiv måtte blive en realitet i Skads-Andrup området, selv når alt så sort ud, og andre havde opgivet håbet. Det var derfor også en stor glæde for hende, da arkivet kunne indvies i 1997. Det var naturligt, at hun trådte ind i bestyrelsen fra begyndelsen trods sin fremskredne alder, for Erna Prahls havde stadig mod på sagen og deltog på lige fod med vi andre i bestyrelsen i kurser og foredrag. Det var dog nok især gårdhistorie, der havde hendes interesse. Og hun vidste god besked om de fleste gårde i sognet og deres ejere langt tilbage i tiden.

Som resultat af et samarbejde mellem Erna Prahls og andre lokale kræfter foreligger der således et grundigt forstudie til en gårdhistorie for sognet. Et forstudie arkivets medarbejdere for tiden er i færd med at færdiggøre. Med Erna Prahls død har Skads Sognearkiv mistet en værdifuld medarbejder og sognet en markant personlighed, der vil blive savnet og husket med taknemmelighed. Æret være Erna Prahls minde!

2001 blev året, hvor Skads Sognearkiv gik ind i edb-alderen. Arkivet har fået sin egen PC og hvad dertil hører. På længere sigt er målet naturligvis indførelsen af Arkibas, men på grund af prisen er anskaffelsen udsat indtil videre. Til gengæld anvendes maskinen flittigt til udarbejdelse af indkomstjournaler, registreringsblade, indscanning af fotos etc. Ligeledes forventes et digitalt kamera indkøbt i det kommende år med henblik på affotografering af dokumenter samt en fotodokumentation af sognet.

Arkivet takker for såvel interesse som afleveringer i 2001 og håber, at endnu flere må finde vej til vore lokaler i det kommende år.

Vester Nebel Sognearkiv

Sognehuset, Vester Nebel Skole, Stokbrovej 16,

6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 99 89

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54,

6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 92 46
E-mail: henning.joergensen@esbjerg.mail.telia.com
Arkivets postadresse: Lifstrup Hovedvej 54,
6715 Esbjerg N

Vester Nebel Sognearkiv har i år 2001 kun ført 11 indkomstjournaler, hvilket er det laveste antal i mange år. Forklaringen er nok, at der ikke er så meget »ophobet« potentielt arkivmateriale tilbage i hjemmene. Den mest betydningsfulde aflevering var dele af Vester Nebel Brugsforenings arkiv.

Som en del af de udadvendte aktiviteter har arkivet vist film ved en privat fødselsdag samt ved den lokale byfest. Vi deltog ikke i Arkivernes Dag i år. Til gengæld deltog vi i Landdistrikternes Uge to aftener, hvor der på Ølufvad Kro blev holdt lokalhistorisk foredrag sammen med en billedudstilling. Disse aftener tiltrak et stort antal interesserede.

I arkivets almindelige åbningstid har vi som sædvanlig kun haft et lille antal besøgende. Desuden har der kun været få henvendelser.

Også i år er vi Esbjerg Kommune og Skads Herreds Brandkasses Fond tak skyldige for deres velvillige økonomiske støtte til arkivet. Desuden takker vi Vester Nebel Idrætsforening for lokalet, vi har til rådighed.

Fanø Kommune

Sognearkivet i Nordby

Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 62 60
Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 samt onsdag kl. 19.00-21.00
Leder: Anne Jensen, Kikkejergvej 18, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 32 28
Arkivets postadresse: Kikkejergvej 18, Nordby, 6720 Fanø

Vi har i 2001 haft 184 besøgende, heraf en skoleklasse, og ligeledes en del skriftlige og telefoniske henvendelser. Der er kommet 32 afleveringer – herimellem fandt vi en dejlig digtsamling af Chr. Richardt: Vort Land, Venner ser på Danmarks kort og Hvor rejsen begynder på Fanø.

Der er også en erindring skrevet om en sølvbryllupsfest fra begyndelsen af 1900-tallet. En morsom beskrivelse af hvordan der blev festet i gamle dage. En huspostil med slægtsoptegnelser, en bog med fåremærker samt flere personlige papirer til brug for en sømand, kvittere-

de gældsbeviser og en aftægtskontrakt. Iblandt dette og meget andet har vi som sædvanlig fået en del billeder – heldigvis, da vi alle her på arkivet nyder at se de forskellige fotos, hvad enten det er gadebilleder, huse eller personer.

Arkivet takker mange gange for den interesse, der er vist os, og for den økonomiske støtte, vi har modtaget i 2001

Sønderho-arkivet

Sognegården, Landevejen 41, 1., Sønderho, 6720 Fanø
Åbningstid: Mandag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen
Leder: Jørgen Lind, Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 41 14
Arkivets postadresse: Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø

Året 2001 er især forløbet med, at arkivets »edb-medarbejder«, Mette Heegaard, støt har kørt videre med og nu er helt ajour med indkomstjournaliseringerne af alle arkivalier i Arkibas-systemet. Vi er nu ved at ommøblere og supplere med flere hylder, idet der overalt er ved at være optaget af arkivalier.

Det er ikke hver mandag, der har været besøgende i åbningstiden, men alligevel er der i det forløbne år igen kommet en god del afleveringer til arkivet. Som sædvanlig en del fotos, postkort og breve, ejendoms- og personlige papirer – nogle er af ganske almindelig art, mens andre kan være meget bemærkelsesværdige.

Mens nogen kommer selv, »nøjes« mere fjerntboende ofte med skriftlige henvendelser til arkivet. Vi giver typisk oplysninger om Sønderhos huse, deres udvikling og deres beboere. Slægtsoplysningerne klares så at sige altid bare ved opslag i Anne Marie Grønnegaards 3-binds værk, Sønderhoslægter 1620-1987.

Arkivet har igen leveret materiale til bogudgivelser, bl.a. til Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg, og der er stadig bud efter dias-showet om Fanø Motorløbene 1919-1924, som Jørgen Lind gerne drager ud i landet med, når der er efterspørgsel – og tid.

Vores meget store samling af den lokale Sønderhohusik, som er blevet kopieret over til Cd'er, er suppleret med endnu et sæt, der kan udlånes til særligt interesserede på særlige betingelser. Vi vil gerne give en tak til alle, som igen i år har vist interesse for og støttet arkivet.

Grindsted Kommune

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Grindsted Bibliotek, Tinghusgade 16, 7200 Grindsted
Tlf. 75 32 09 00. Fax: 75 32 32 94

Åbningstid: 1. og 3. onsdag i hver måned kl. 15.00-18.00
(juli måned undtaget), eller efter aftale. Læsestuen er
åben i bibliotekets åbningstid

Leder: Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted
Tlf.: 75 32 23 53. E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk
Hjemmeside: www.grindsted.bibnet.dk

Arkivet modtog i det forløbne år 17 afleveringer, hvoraf to kan betegnes som omfattende. Af indholdet kan nævnes: Forhandlings- og regnskabsprotokoller, dokumenter fra områdets skoler, jubilæumsskrifter, billeder samt regnskabsmateriale m.m. fra to lokale virksomheder.

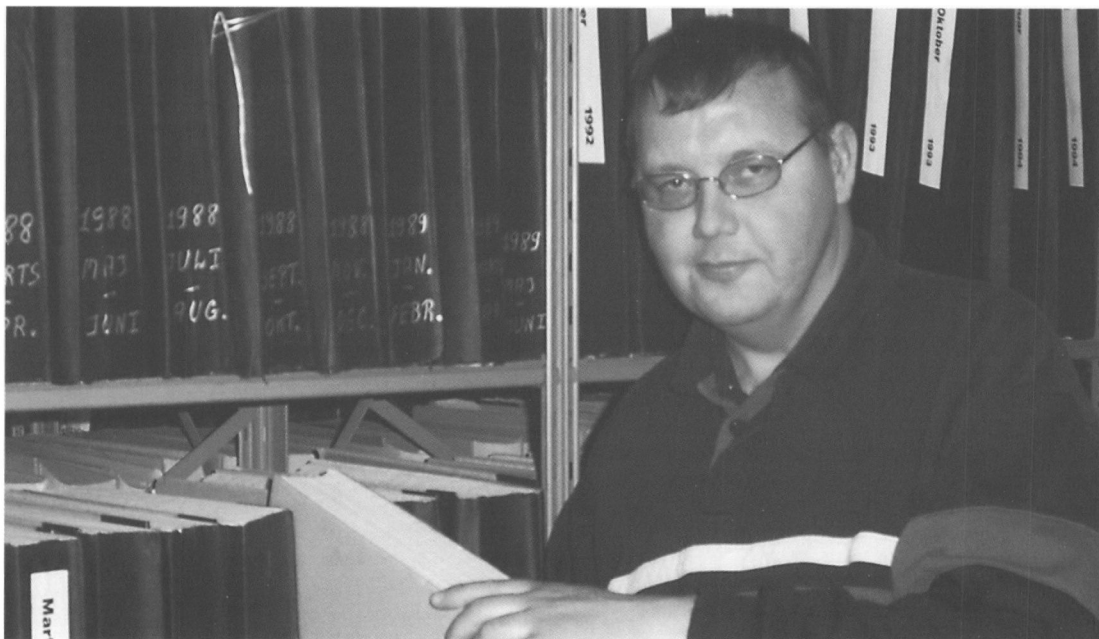
Arbejdet i arkivet har også i år drejet sig om registrering af nyindkomne og eksisterende arkivalier i Arkibas. Det er i år lykkedes at registrere en ret stor mængde eksisterende arkivalier.

Arkivets medarbejdere har fortsat arbejdet med registrering af det store antal lydbånd og de mange billeder, som er indkommet de foregående år. Arbejdet med registrering af avisartikler er også videreført.

I det forløbne år har arkivet foretaget temmelig store nyanskaffelser, idet der er indkøbt nye reoler til opbevaring af de voksende mængde arkivalier. Desuden er der indkøbt en ny PC med scanner, brænder, lydkort og program til billede- og lydbehandling. Arkivet skulle nu på den tekniske front være rustet til de nærmeste års udfordringer.

Samlingen er også blevet brugt. Igen i år har vi haft et pænt besøgstal, ligesom vi har besvaret en del skriftlige og telefoniske henvendelser.

Formidlingsarbejdet er fortsat i det forløbne år. Især har fremvisning af lokale billeder været i stand til at vække begejstring hos publikum. Arkivet deltog også i år med stort udbytte i kulturnatsaktiviteterne.

Erik Hansen, Grindsted Lokalhistoriske Arkiv, i gang med at hente et kvartalsbind af JydskeVestkysten til en af arkivets brugere. Avissamlingen rummer 80 årgange tilbage fra 1918. Foto: Grindsted Lokalhistoriske Arkiv.

I samarbejde med Grindsted-Vorbasse Museum og Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening er der igangsat et studiekreds til støtte for mennesker, som har lyst til at skrive lokalhistorie. Ligeledes i samme regi er der igangsat studiekredsarbejde omkring indsamling af oplysninger om lokale virksomheder.

En forudsætning for Grindsted Lokalhistoriske Arkivs virke er den store og uegennyttige indsats, som ydes af de frivillige medarbejdere. Alle skal hermed takkes for indsatsen i det forløbne år.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-16.00 og 3. onsdag hver måned kl. 18.00-20.00

Leder: Hans Jensen, Højene 1, 7250 Hejnsvig.

Tlf.: 75 33 58 57

Arkivets postadresse: Højene 1, 7250 Hejnsvig

Arkivet har i det forløbne år, ifølge gæstebogen, haft besøg af ca. 65 interesserede, samt modtaget seks henvendelser pr. brev eller e-mail fra hele landet om slægtspørgsmål.

Arkivet har trykt to udgaver af kontaktavisen Hejnsvig Sognearkiv, der udleveres til besøgende og til vore medlemmer ved betaling af årskontingentet. Der er skrevet 35 journaler på indleveringer, der er blevet registreret.

Hejnsvig Lokalhistoriske Forening arrangerede på Arkivernes Dag den 10. november en udstilling om kærlighed til mænd og biler, i ca. 50 forskellige situationer med bilen som midtpunkt i familien. Den ældste bil var en åben Opel fra 1920, der lige havde gjort turen for en Hejnsvig-familie frem og tilbage til København.

Sdr. Omme Egnarkiv

Sdr. Omme Bibliotek, Skoleallé 3-5, 7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 14 46

Åbningstid: Tirsdag 14.30-17.00

Leder: Rudolf Skovhus, Hovedgaden 46, 7260 Sdr. Omme. Tlf.: 75 34 11 68

Arkivets postadresse: Sdr. Omme Bibliotek, Skoleallé 3-5, 7260 Sdr. Omme

E-mail: SOarkiv@grindsted.bynet.dk

I marts 2001 blev Sdr. Omme Egnarkivs vedtægter godkendt af SLA, og dermed er arkivet fuldgældigt medlem af RAL og SLA – det glæder vi os over, men gratis er det ikke. Vi anerkender dog, at værdien af at være med i et fællesskab ikke skal vurderes i kroner og øre alene.

Årsmødet for egnarkiverne i Grindsted Kommune blev i 2001 holdt i Sdr. Omme. Mødet har ingen fast dagsorden, men lægger op til fri drøftelse af sager af fælles karakter. Der er nedsat et redaktionsudvalgs med formål i fællesskab at få udgivet én eller flere publikationer med egnhistorisk stof. For at øge interessen og få nye medlemmer til lokalarkivet udsendes i foråret en Nyheds- og kontaktavis til alle husstande i sognet.

Årets udstillingsarrangement var Arkivernes Dag lørdag den 10. november 2001. Udstillingen blev holdt på arkivet og åbnet af formanden for børne- og kulturudval-

På Arkivernes Dag havde arkivet i Hejnsvig en udstilling om »Kærlighed til Mænd og Biler«. Den ældste bil var en Opel fra 1920, der bragte en familie fra Hejnsvig en tur til København og hjem igen. Foto: Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv.

get. Udstillingen havde som emne historierne om sognets diamantbrudepar og emnet sognets børn i hjem og skole. Af sognets syv diamantbrudepar ønskede tre par ikke at deltage – og det var en skam – for historierne om de deltagende par gav værdifuldt lokalhistorisk stof og baggrund for en spændende udstilling. Udstillingen om børn blev præget af skolebilleder, konfirmandbilleder, gammelt legetøj og bøger om og for børn. Der var mange besøgende dagen igennem, og især billederne blev studeret af folk i alle aldre. En udstilling giver mange kontakter med efterfølgende besøg på arkivet i den ordinære åbningstid.

Der er året igennem modtaget mange arkivalier af forskellig slags – de mest værdifulde er to bibler, hvoraf den ældste er fra 1754. I årets løb er arbejdet på at registrere alle arkivalier på edb-programmet Arkibas intensiveret – det er et langt og sejt træk, men vi har forventninger til at resultatet står mål med arbejdsbyrden.

Den 17. januar 2002 døde Gunnar Mølgaard, 87 år gammel. Gunnar Mølgaard tog i 1984 initiativet til en udstilling på Borgergården i Sdr. Omme og med det beskedne overskud herfra begyndte indsamlingen og registreringen af arkivalier i sognet – i første omgang gårdbilleder, senere skriftlige arkivalier af mange slags. Alt blev samlet i Ingrid og Gunnar Mølgaards hjem og trods ihærdige forsøg på at skaffe et egnet lokale til de voksende samlinger, lykkedes det først med åbningen af Sdr. Omme Biblioteks nuværende lokaler i 1992. I 1996 blev foreningen Sdr. Omme Egnarkiv stiftet, og fra første dag til sin død var Gunnar Mølgaard foreningens utrættelige formand og arkivar. Gunnar Mølgaard vil blive husket længe, og hans arbejde på Sdr. Omme Egnarkiv blive et varigt minde for eftertiden.

Helle Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Søgnelunden, Fåborgvej 151, 6753 Agerbæk
 Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederne
 Ledere: Hans Nielsen, Skovgårdsvej 23, 6753 Agerbæk
 Tlf.: 75 19 60 98 og
 Henry Brandt, Tyttebærvej 5, 6753 Agerbæk
 Tlf.: 75 19 64 38

Vi har haft et stille og roligt år med hensyn til afleveringer af billeder og andet materiale. Alt hvad der er blevet afleveret i årets løb er også registreret. Arkivet har stadig-

væk lidt billeder, uden navn på personerne, som ikke er registreret. Pladsen i arkivet er efterhånden også blevet lidt trang, så vi sendte en ansøgning til kommunen om at få lagt et rum til vores lokaler. Vi fik afslag, da kommunen skulle bruge det til andre formål.

Sammen med de øvrige arkiver i Helle Kommune holder vi af og til et fællesmøde, hvor vi blandt andet har drøftet edb og diskuteret muligheden for at benytte serveren på kommunekontoret, hvilket kommunen gav grønt lys for. Herefter havde vi et fællesmøde på Esbjerg Byhistoriske Arkiv, hvor vi fik Arkibas demonstreret og blev orienteret om priser og muligheder. Det viste sig, at Arkibas godt kan kobles på en fælles server i kommunen, men arkiverne i Helle Kommune vil dermed få en fælles database, hvor det ikke vil fremgå på hvilket af arkiverne materialerne befinder sig. Derfor er det sat i bero, og vi venter på bedre tider.

På landsplan blev der lagt op til at holde åbent hus på Arkivernes Dag, og vi fulgte den opfordring. Dagen var den 10. november, hvor vi havde en god og velbesøgt dag. Vores årlige udflugt gik til Hejlsminde og Christiansfeld. I Christiansfeld havde vi en virkelig god guide, der fortalte om Brødremenighedens kirke og bygninger, inden vi gik over og så deres begravelsesplads. Aftenen sluttede med spising på Seggelund Cafeteria, hvor der blev serveret karbonader og grøntsager. I forbindelse med byfesten var vi blevet bedt om at lave en byvandring, hvor Henry Brandt fortalte om husenes oprindelse og om deres beboere. Ca. 50 personer var med på denne tur, som sluttede med kaffe i byfeststøt.

Vi har igen i år søgt fonde og har også fået bidrag fra nogle af dem, ligesom kommunen i år har givet et beløb. Desuden har vi den trofaste skare, der betaler deres medlemskontingent, når vi sender girokort ud til dem. Vores medlemmer vil vi gerne sige tak til. I år har vi forhøjet kontingentet fra 25 og 50 kr. til 30 og 60 kr. Forhøjelsen skyldes, at der til stadighed er udgifter til vores kopimaskiner og skrivemaskiner samt andre småting. Tak til arkivlederne og bestyrelsen for godt samarbejde i år 2001.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Fåborgvej 38, Fåborg, 6818 Årre
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederne
 Ledere: Gerda Dahl, Fåborgvej 36, Fåborg, 6818 Årre
 Tlf.: 75 19 50 27 og
 Lis Jeppesen, Vreanderupvej 47, Fåborg, 6818 Årre
 Tlf.: 75 19 51 63
 Arkivets postadresse: Fåborgvej 36, Fåborg, 6818 Årre

I 2001 har arkivet modtaget 21 afleveringer med forskelligt indhold. Af billeder har vi indtil videre registreret ca. 700, og flere venter. Der har været forespørgsler angående slægtsforhold, både telefonisk og skriftlig, samt en del personlige henvendelser. Skoleklasser har også besøgt arkivet.

I forbindelse med vores generalforsamling havde vi bedt Hanne Teglgaard, hustru til en tidligere førstelærer, om at fortælle om tiden i Slebsager Skole. Den årlige aftenudflugt gik bl.a. til mjødfabrikken i Gl. Blåhøj, til Aastas blå køkken med ca. 800 blå køkkenting, og vi sluttede med kaffe på Mallehøje Kro. Efterårs mødet var arrangeret sammen med borgerforeningen. Det var en sangaften – delvis, for forinden blev der nemlig budt på et foredrag med titlen Juleferie i Aman af tidligere landbrugsskolelærer Arne Brun Nielsen.

Grimstrup Lokalhistoriske Arkiv

Grimstrup Hovedvej 8, Grimstrup, 6818 Årre
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Mary Sandberg, Møllegaardsvej 22,
 Hjortkær, 6818 Årre
 Tlf.: 75 19 10 14
 Arkivets postadresse: Møllegårdsvej 22, Hjortkær,
 6818 Årre
 Hjemmeside: www.grimstrup sogn.dk

Året 2001 gav ikke så mange afleveringer. Til gengæld har der været ret så mange henvendelser, såvel telefoniske, skriftlige som personlige, der i mange tilfælde kunne besvares positivt.

Vintermødet havde god tilslutning. Pensioneret oberstløjtnant Leif Ipsen fra Oksbøl fortalte om flygtningelejren og viste en video derfra. Sommerudflugten gik i 2001 til museet i Oksbøl, der har en stor samling fra flygtningelejren. Museumsforeningen i Varde holder hvert efterår, i samarbejde med de lokalhistoriske foreninger, et møde i Helle Hallen. Samtidigt arrangerer de en vandrersudstilling, der åbner på kommunkontoret, forsætter i Helle Hallen og derefter rundt til skolerne. Mødet i 2001 havde høvdingegraven fra Grimstrup som emne. Museumsinspektør Ingrid Stoumann fra Esbjerg Museum fortalte ved hjælp af lysbilleder om det rige fund, som kan ses på Esbjerg Museum.

Foreningen har i øjeblikket 110 medlemmer. Det er vi glade for. Vi vil dog gerne have flere for dermed at få en større kontaktoverflade i lokalområdet. Vi har foreslået en mindre kontingentforhøjelse. Det skal ses i lyset af, at vi med tiden håber at få arkivalierne edb-registreret. Det

kræver en ret stor investering, men giver også langt bedre søgemuligheder.

Næsbjerg Sognearkiv

Næsbjerg Skole, Trosrosevej 2, Næsbjerg, 6800 Varde
 Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 13.30-15.30 samt efter aftale med lederen
 Leder: Hans Møller, Kirkegade 3, Næsbjerg, 6800 Varde
 Tlf.: 75 26 71 45
 Arkivets postadresse: Kirkegade 3, Næsbjerg, 6800 Varde

Der er i 2001 indkommet 30 afleveringer, fortrinsvis billeder, men også enkelte dokumenter fra et dødsbo. Som før sagt har arkivet haft flyttedag og fået ny leder, så det har ikke været uden problemer at få tingene samlet. Vi er utrolig glade for vores nye lokaler, som vi viste frem ved et velbesøgt åbent hus arrangement den 29. august.

Vi så os nødsaget til at foretage en gennemgang af arkivets samlinger og samtidig foretage en registrering efter SLAs principper. Det er vi i gang med og har haft utrolig god hjælp af vores konsulent Richard Bøllund, som har givet os en god forståelse for arbejdet.

Arkivet i Næsbjerg har modtaget et billede af en nyrestaureret gård på Krovej i Næsbjerg. Gården, der kan føres tilbage til 1795, har netop gennemgået en omfattende renovering med bl.a. et nyt, stråtakket tag. Foto: Næsbjerg Sognearkiv

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Ledere: Frede K. Madsen, Svinget 13, Tofterup,
 7200 Grindsted. Tlf.: 75 33 72 23 og
 Tage Christensen, Torvvej 4, Tofterup,
 7200 Grindsted. Tlf.: 75 33 72 23
 Arkivets postadresse: Svinget 13, Tofterup, 7200 Grindsted

Arkivet i Starup har haft et roligt år med få afleveringer til arkivering og ca. 15 besøgende.

Vi har mistet vores medarbejder Kristian Mathiesen. Som ny medarbejder har vi fået Tage Christensen, Tofterup. Til sidst vil jeg nævne en vellykket udflugt til TV-Syd i Kolding.

Øse Sognearkiv

Stationsvej 3, Nordenskov, 6800 Varde
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Aage Meldgaard, Sønderskovvej 102, Nordenskov,
 6800 Varde. Tlf.: 75 29 82 12. Fax: 75 29 88 56
 Arkivets postadresse: Sønderskovvej 102, Nordenskov,
 6800 Varde

Vi har igen i år haft et godt år med en del afleveringer. Vi har modtaget afskrifter af kirkebøger fra Jens Erik Starup, Grindsted, hvilket vi har haft stor glæde af.

Den årlige udflugt gik til Aal Kirke og flygtningekirkegården. Den 10. november havde vi et åbent hus arrangement under Arkivernes Dag, som var pænt besøgt. Det var med til at øge interessen for arkivets arbejde. Ved den årlige generalforsamling fortalte en forhenværende mejeribestyrer om Nordenskov Mejeri – en stor, driftig arbejdsplads, som nu er nedlagt.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Årre Skole, Skolegade 25, 6818 Årre
 Åbningstid: Hver onsdag kl. 15.00-18.00 (oktober-marts)
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Arne Asp Sørensen, Kirsebærvænget 10,
 6818 Årre. Tlf.: 75 19 28 40
 Arkivets postadresse: Kirsebærvænget 10, 6818 Årre

I året 2001 mistede vi vores formand gennem mange år. Karl Bertelsen afgik pludselig ved døden i august. Foreningen har nydt stor gavn og glæde af hans store interesse for slægtsforskning og lokalhistorie gennem et livslangt engagement, bl.a. ved udgivelsen af bogen Årre Sogn.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn holdt åbent hus i forbindelse med Arkivernes Dag. Udstillingen, der var lavet i den anledning, var godt besøgt og mange viste stor interesse. Foto: Lokalhistoriske Arkiv for Årre Sogn.

Arkivet har i det forløbne år modtaget en del afleveringer af forskellige arkivalier og billedmateriale. Ved vores årsmøde/generalforsamling havde vi besøg af museumschef Mogens Hansen, der fortalte om »kartoffen« – dens indførsel og udvikling i Danmark. Der blev valgt to nye medlemmer til bestyrelsen, og aftenen sluttede med en serie lysbilleder.

Vi havde åbent hus i anledning af Arkivernes Dag. Temaet var »Kærlighed til...«, hvor vi valgte forskellige emner. Udstillingen blev godt besøgt, mange viste stor interesse, og det blev en rigtig vellykket dag.

Holsted Kommune*Aastrup Sognearkiv*

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf. 75 19 85 69
 Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl. 15.00-19.00
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Olga Pedersen, Vestergade 6, 6670 Holsted
 Tlf.: 75 19 82 80
 E-mail: Olga@post8.tele.dk
 Arkivets postadresse: Vestergade 6, 6670 Holsted

Aastrup Sognearkiv har i 2001 modtaget en række arkivalier, hvoraf især kan nævnes en brevsamling fra et døds-

bo. Samlingen omfatter en række breve fra 1920'erne, hvor to unge mænd fra sognet havde et ophold på Rødding Højskole og derefter var tjenestekarle ved landbrug på Røddingegnen. Herfra cyklede de hjem til Glejbjerg på søndagsbesøg, og søsteren hjemmefra cyklede ligeledes på besøg hos dem. De fortæller om deltagelse i sport og foredragsvirksomhed. Til slut kommer de hjem og overtager i fællesskab ejendommen. Begge forblev ugifte, og sammen med en ligeledes ugift søster drev de ejendommen efter forældrenes død. Afleveringen omfatter ligeledes en del materiale fra denne landbrugsbedrift.

Arkivet har endvidere deltaget med en udstilling på julemessen i Glejbjerghallen, hvor vi præsenterede en julefilm optaget i Glejbjerg i 1959. Filmen fik vi efterfølgende overspillet og solgt i byens forretninger. Det blev årets julegave i Glejbjerg. Efter jul måtte vi have flere produceret, som ligeledes er udsolgt.

Lokalarkivet for Holsted Kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf. og telefax: 75 39 20 10
Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-18.00, i perioden 1. oktober – 1. april tillige tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Chr. Carstensen, Østergade 29, 6670 Holsted
Tlf.: 75 39 22 59

Aktiviteterne i år 2001 har været lidt mindre end det foregående år, som var et rekordår. Vi har dog noteret 236 henvendelser enten personlige, skriftlige eller telefoniske. Også antallet af afleveringer har været lidt mindre – 332 sager – men dog en fortsat pæn forøgelse af vore samlinger. Arkivets medarbejdere har dog ikke haft tid til at hvile på laurbærrene, idet der har været meget andet at tage fat på, ikke mindst med omregistreringen af de næsten 25 års afleveringer, som er blevet afleveret, før vi fik Arkibas. Vi har i vores arbejdsplan regnet med at skulle omregistrere 275 sager, men nåede 715. Det kan vi ikke gøre hvert år, det kommer an på hvor »tunge« sagerne er, men vi kan dog efterhånden se en ende på omregistreringen.

Arkivet har i det forløbne år deltaget i tre arrangementer med i alt omkring 100 deltagere. Især var en mølletur, arrangeret i samarbejde med turistforeningen, en succes. På turen aflagde vi besøg på fire af de møller, der har været i Holsted Kommune langs Holsted Å og sluttede på Toftegård, hvor det gamle ovnhus blev demonstreret, og deltagerne fik mulighed for en smagsprøve til den medbragte kaffe. Ovnhuset blev for nogle år siden restaureret på initiativ af Museet på Sønderskov.

Arkivet deltog ikke i Arkivernes Dag 2001. Dels syntes man ikke, at udbyttet fra tidligere arrangementer stod i forhold til anstrengelserne, dels deltog man i den pågældende weekend på julemessen i Brørup, hvor vi sammen med naboarkivet havde lejet en stand. Uanset at det var i nabokommunen, var vi meget tilfredse med besøget og resultatet af udstillingen, hvorfor vi har aftalt med Brørup om at fortsætte på julemessen, som i 2002 holdes i Holsted. Arkivet var naturligvis også igen repræsenteret på julemarkedet i Føvling Forsamlingshus. Den slags arrangementer, samt torvedagene, har stor betydning for arkivets PR-virksomhed. Sælger man ikke noget, får man trods alt knyttet mange forbindelser, som man kan bygge videre på, og så er det en billig måde at gøre arkivet synligt udadtil.

Af udgivelser har arkivet på opfordring fra Føvling Brugs lavet et lille jubilæumshæfte i anledning af Brugsens 100 års jubilæum. Desuden har arkivet udarbejdet en kort historisk redegørelse for Holsted Kommune til kommunens hjemmeside. I 2001 bebudede vi en udgivelse af en sognehistorie for en del af Føvling Sogn, nemlig Stenderup Skole- og Kirke-distrikt, men da vi her har taget fat på kommunens største landsby, har vi undervurderet opgaven, hvorfor det har været nødvendigt at reurdere denne. Resultat er blevet, at der skrives en gårdhistorie om Stenderup og Astofte – den øvrige historie om området må så komme på et senere tidspunkt. Vi er nok blevet overrasket over opgavens størrelse, men er på den anden side indstillet på at gøre noget, da vi på grund af løfte og som følge af en testamenteret gave og anden økonomisk støtte føler os moralsk bunden til at komme med et resultat. Gårdhistorien om Stenderup vil forhåbentlig foreligge omkring nytår 2003.

Sluttelig skal en enkelt aflevering nævnes. I 1851 blev vedtaget en tyendelov, der blandt andet indebar, at hvert sogneråd skulle udpege en forligsmægler, der skulle søge at mægle i tvistigheder mellem husbonder og tyende. Til denne forligsmægler skulle kommunen anskaffe en protokol, hvori de sager, der forelagdes mægleren, skulle indføres. En sådan protokol for Føvling-Holsted Kommune, dækkende perioden 1851-1921 er dukket op på Fyn. Da protokollen efter vor formodning er et kommunalt arkivalie, skulle det afleveres til kommunen, men først lavede vi en afskrift af den, som dog ikke er tilgængelig før i år 2010. Sagen blev omtalt i avisen, hvilket bevirkede, at en dommer gjorde krav på protokollen, da vedkommende mente, at protokollen tilhørte dommerembedet. Dommeren fik naturligvis protokollen at se, men vi holdt fortsat på, at den tilhørte kommunen. Her står sagen så i dag, men det er trods alt en strid om pro-

fetens skæg, da protokollen under alle omstændigheder vil have på landsarkivet i Viborg. Hvem der afleverer den, kan være lige meget, blot vi får ret. Protokollen er meget interessant læsning, da den giver et indtryk af, hvorledes en husbond behandlede sit tyende.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg

Åbningstid: Tirsdag kl. 15.00-17.00

Ledere: Henry Søholm, Sandagervej 7, 6682 Hovborg
Tlf.: 75 39 60 69 og

Henry Pedersen, Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 62 57

Arkivets postadresse: Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Arkivet i Hovborg har i 2001 haft et stabilt besøgstal sammenlignet med det foregående år. Vi har kunnet konstatere et stigende antal telefoniske henvendelser fra nær og fjern. Arkivet har i den forbindelse fået installeret telefon på arkivet. Telefonnummeret til arkivet er det samme som til Hovborg Skole. Serviceringen af de telefoniske henvendelser i form af detektivarbejde i kirkebøger m.m. har taget en del tid. Antallet af afleveringer har været lidt lavere end i 2000.

Indsamling af billedmateriale fra nærområdet er ved at være afsluttet – ligeledes arkivets fotografering af huse i Hovborg by. Dog får vi løbende billeder tilsendt fra andre arkiver ofte langvejs fra, når der dukker billedmateriale fra Hovborg-området op rundt omkring.

Arkivet er nu godt i gang med at interviewe ældre borgere på bånd – dels for at sikre, at deres store viden om området ikke går tabt – dels for at være med til at bevare et lydbillede af danske dialekter. Arbejdet med at interviewe ældre borgere vil blive prioriteret højt den kommende tid.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv har i det forløbne år lavet en billedudstilling i den lokale brugs. Udstillingen har efterfølgende kunne ses i arkivets mødelokale. Det drejer sig om fotos fra indfaldsvejene til Hovborg (nord, syd, øst og vest). Gamle billeder er i udstillingen sammenlignet med nye billeder, idet de billeder, som arkivet har taget for nylig, er taget fra samme positioner som de gamle billeder.

Ribe Kommune

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Projekthuset, Hillerupvej 13, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederne

Ledere: Agnete og Hans Toft, Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe. Tlf.: 75 42 12 69

Arkivets postadresse: Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe

Vi har modtaget en del indleveringer af billeder og forskellige foreningsprotokoller. Desuden en del henvendelser angående slægtsforhold. Vi er netop nu ved at overtage et nyt, større lokale på samme adresse. Det vil være en stor fordel for vores arbejde, og forhåbentlig vil de forbedrede forhold øge interessen for arkivets arbejde.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevvej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Anne Lorenzen, Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe
Tlf.: 75 44 51 27

Arkivets postadresse: Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe

Vi har i 2001 indkøbt udstyr til elektronisk registrering. I foråret modtog vi fra Brandkassefonden Sydvest 20.000 kr., som gjorde os i stand til at indkøbe registreringsprogrammet Arkibas samt en printer. Vi havde tidligere fået foræret noget computerudstyr, som vi desværre ikke kunne få igang – heldigvis fik vi ved en kontakt til Ribe Jernstøberi en absolut god og brugbar computer. Vi har begyndt registreringen og bliver ikke arbejdsløse foreløbigt.

I efteråret havde vi årsmøde med foredrag af H. E. Sørensen, Skærbæk. I november måned døde vores arkivleder Laurids Nygård Nielsen. Laurids har været med til at oprette Hviding Sognearkiv, han har været leder i alle årene og har stået for al registrering og arkivering. Vi er alle klar over, at det er takket være Laurids, at vi i dag har et så velfungerende arkiv

Jernved Sognearkiv

Jernved Skole, Aktivitetshuset, Kirkebakken 33, Jernved, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 19.00-20.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Jens Chr. Jensen, Ulkjærvej 35, 6771 Gredstedbro.

Tlf.: 75 43 14 58

Arkivets postadresse: Ulkjærvej 35, 6771 Gredstedbro

Jernved Sognearkiv oplevede året 2001 som et roligt år, hvad angår indleveringer af arkivalier. Antallet af besøgende har også været på det jævne. Derimod har vi fået et hav af fotografier fra JydskeVestkysten taget i firserne og halvfemserne. Det skyldes, at bladet nu opbevarer billederne elektronisk. Vi er i fuld gang med at få sat navne på billederne og få dem registreret på computeren.

I det forgangne år er vi også blevet færdig med registrering af alle ejendomme i sognet, med beskrivelser af ejendommens beliggenhed, nuværende og tidligere ejere, hvornår ejendommen er bygget samt foto – det hele er opført på computeren. I beretningen skal det også nævnes, at vi skal til at flytte arkivet til nye lokaler. Andelskassen har nedlagt sin afdeling i Jernved og bygningen, hvori vi har haft til huse, skal sælges. Vi får et nyt lokale i et aktivitetshus, som er under opførelse ved Jernved Skole.

Kalvslund Sognearkiv

Kalvslund Skole, Koldingvej 115, Kalvslund, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale på tlf.: 75 43 70 07 eller
75 42 01 84

Leder: Jørgen Jørgensen, Østervej 26, Kalvslund,
6760 Ribe. Tlf.: 74 43 70 07

Arkivets postadresse: Østervej 26, Kalvslund, 6760 Ribe

Det har igen været et roligt år med en hel del afleveringer og forespørgsler fra ind- og udland om slægtsforhold, og vi har via kirkebøger og folketællingslister været i stand til, i flere tilfælde, at hjælpe de søgende. Vi har endvidere haft besøg af Antikvarisk Selskab i Ribe, som var på rundtur med bus i sognet.

Af interessante afleveringer kan nævnes materiale fra nu afdøde præst igennem 42 år i Kalvslund, Bernhard Mikkelsen, som var historisk interesseret og har skrevet om gårdene og deres beboere siden udskiftningen omkring 1770. Endvidere har vi modtaget matrikelkort fra året 1878, over den del af sognet som var tysk fra 1864 til 1920.

Ribe Byhistoriske Arkiv

Ribe Folkebibliotek, Giørtz Plads, 6760 Ribe.

Tlf.: 75 42 17 00. Fax: 75 42 28 43

E-mail: arkivet@ribekom.dk

Åbningstid: Mandag-torsdag kl. 13.00-16.00, 1. torsdag
hver måned tillige kl. 16.00-18.00 (oktober-marts)

Leder: Karen Margrethe Melbye

Ribe Byhistoriske Arkiv fik i 2001 bedre og større lokaler i tilknytning til biblioteket. På billedet ses Karen Margrethe Melbye og Karin Grøndahl Sørensen på arbejde i de nye lokaler. Foto: Ribe Byhistoriske Arkiv.

År 2001 stod i omvæltningernes tegn for vores arkiv. Arkivets leder gennem mange år, bibliotekar Susanne Benthien, gik på efterløn den 31. august. Susanne havde de sidste år haft 20 ugentlige arkivtimer, og den nye leder havde og har stadig fem timer på arkivet pr. uge. De 20 timer er pr. 1. september blevet besat af kontorassistent Gitte Klinge og bibliotekar Karin Grøndahl Sørensen, der begge arbejder på biblioteket.

Den 6. december indviede vi vores nye lokaler. Tidligere havde vi til huse på 1. sal. Nu bor vi i stueetagen med egen indgang, og vi tror, det er grunden til, at flere borgere er blevet opmærksomme på vores eksistens. Med flytningen fik vi dobbelt så mange kvadratmeter som hidtil, og det vil sige, at vi nu råder over 40m² fordelt på to rum. Vi har stadig ikke ret meget arbejdsplads til vore brugere, men alene det, at vi nu har fået eget kontor i direkte tilknytning til brugerrummet betyder, at brugerne har mere fred og ro til deres arbejde.

Vi havde 327 personlige og telefoniske henvendelser og 94 skriftlige forespørgsler. På grund af flytning og oplæring nåede vi kun at indkomstregistrere 29 afleveringer, så pt. arbejder vi hårdt på at få bund i bunkerne. Arkivet leverede i 2000-2001 materiale til film om modstandsmanden Knud Jensen, der var med i den første modstandsgruppe fra Ribe. Filmen, der blev lavet af Niels Jacobsen, Ballerup, vandt bronze og bedste idé-prisen i Landskonkurrencen for Danmarks Film- og Videoamatører.

Billedmaterialet i Jacob A. Riis-samlingen er blevet brugt flittigt af filmselskabet Zentropa, der med instruktør Robert Fox i spidsen har lavet en dokumentarfilm om vor i USA så berømte bysbarn, fotografen Jacob A. Riis. Filmen har dog først haft premiere her i landet i februar 2002. Ribe-kalenderen, som nu er fast tradition, udgives fortsat i samarbejde mellem Den Antikvariske Samling og arkivet.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 2, 6760 Ribe
 Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.30-11.30, dog med enkelte undtagelser
 Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe
 Tlf.: 75 44 11 77
 Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Året 2001 medførte en meget stor aflevering til Historisk Arkiv i Seem Sogn. Varming Savværk og Byggeforretning lukkede endeligt efter adskillige års stilstand. Virksomheden blev anlagt af tømrermester Bent Johannsen

omkring 1950 og beskæftigede i den bedste tid op mod en halv snes svende. Firmaet var meget produktivt, og arkivalierne rummer store mængder anlægstegninger, dels over planlagt og dels over udført arbejde. Det er anlæg, der i størrelse strækker sig fra montering af en fast køkkenbænk til opførelse af staklader og staldanlæg. Dertil en lang række parcelhuse. Bent Johannsen har egenhændigt tegnet mange tusinder arbejdstegninger. Forretningsarkivet synes at være fuldkomment. Enhver ind- og udgået faktura er i behold, i alt ca. 1.000 ringbind. Alt trykt materiale, dvs. kataloger og prislister fra firmaet samt reklamer blev kasseret, og resten er pakket ned i otte store kasser, som er sikret mod regn og støv, og er opstillet på loftet i en af hallerne. Der er tinglyst klausul om, at materialerne tilhører Historisk Arkiv i Seem Sogn, og at ejeren af hallen har pligt til at opbevare dem på forsvarlig måde. Der er lavet en summarisk fortegnelse over arkivet. Arkivaren har brugt adskillige måneders fri-eftermiddage med sortering og nedpakning. Arkivet har absolut ingen plads til flere større afleveringer. Udover den omfattende aflevering har der i 2001 været ganske enkelte forespørgsler og tre mindre afleveringer.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Dinne Christiansen, Stationsvej 5, Spandet, 6760 Ribe. Tlf.: 74 86 72 43
 Arkivets postadresse: Stationsvej 5, Spandet, 6760 Ribe

I år 2001 har arkivet modtaget en del afleveringer, hvoraf især én er meget spændende. Det drejer sig om en gravpyrdelse, som inderst består af et krucifiks af blikfolie, der er indrammet af en krans af lilla blomster, lavet af perler trukket på ståltråd. Begge dele er dækket af et stykke buet glas, der er fæstet til en flad underlagsplade. Til dette midterfelt er der over et skelet af ståltråd lavet meget fine blomster og blade, også af perler på ståltråd. Hele gravpyrdelsen måler ca. 65 x 80 cm.

Arkivet har videregivet gaven til Tønder Museum og herfra fortæller de, at gravpyrdelser af denne type må være kommet sydfra og har været »moderne« i de sidste tiår af 1800-tallet. Hvis nogen kan uddybe yderligere, hører vi gerne derom.

Af aktiviteter har arkivet haft en udstilling om Spandet Brugsforening samt en gåtur med overskriften Kend dit sogn. På turen deltog kun ca. 30 personer på grund af dårligt vejr. Derudover har arkivet haft et fællesmøde for alle arkivudvalgsmedlemmer og 27 registreringsaftener.

Spandet Sognearkiv modtog i 2001 denne smukke gravprydelse, formentlig af ældre dato. Arkivet har fotograferet den, og herefter givet den videre til Tønder Museum. Foto: Spandet Sognearkiv.

Et nyt tiltag i sognet er udgivelse af Æ Spanne Blaj. Det udkommer fire gange årligt. Heri har vi fået optaget artikler og fotos og håber dermed at få større interesse for arkivet og flere afleveringer.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vadehavscenret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe
Åbningstid: Efter aftale

Leder: Arkivet har pt. ingen leder

Der henvises til formand Etyl Fønss, Harevej 26, Egebæk, 6760 Ribe

Arkivets postadresse: Harevej 26, Egebæk, 6760 Ribe

Arkivet har i det forløbne år modtaget en del afleveringer. En er særlig bemærkelsesværdig, idet den er særdeles omfangsrig, velordnet og veldokumenteret. Det er en aflevering vedrørende Egebæk Gammel Kro, som er blevet indleveret af et barnebarn til den seneste kroholder på Egebæk Kro. Arkivet har netop besluttet, at indleveringen skal danne grundlag for en udstilling i 2003, herom nærmere til næste år.

Vi har i arkivet desværre været ramt af sygdom, som har betydet, at Susanne Benthien efter længere tids fravær nu har sagt fra. Derfor står arkivet i øjeblikket uden leder. Vi er dog i gang med at rekonstruere, så vi forhåbentlig snart kan komme til at fungere normalt igen.

Af glædelige oplevelser i det forgangne år har også været et inspirerende besøg af et lokalhistorisk arkiv fra Beder/Malling ved Århus. Det var en god idé med et sådant besøg. Bjarne Sørensen, Mandøvej 14, Vester Vedsted har udgivet en nyrevideret CD om Vester Vedsted Sogns historie. Det er et stort og meget omfattende arbejde. CD'en kan købes ved henvendelse til Bjarne Sørensen.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal Skole, Kongeådal 17, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Christian Nielsen, Våesvej 6, 6771 Gredstedbro
Tlf.: 75 43 11 53

Arkivets postadresse: Våesvej 6, 6771 Gredstedbro

Der er i det forløbne år ikke kommet nye sager ind. Der har været et besøgstal på 38. Fra Amerika har der været forespørgsler om slægtsforhold. Arkivet har i den forbindelse udarbejdet en anetavle over en bestemt familie. Vi har også kunnet hjælpe en skole med at belyse nogle dunkle familieforhold. Endvidere har vi i arkivet kunne hjælpe en skole med at belyse udvandringen til Amerika gennem tiderne.

Vi fortsætter stadig med at få arkivalierne registreret på edb, men det er et stort arbejde, som det endnu vil tage en del tid at komme over.

Varde Kommune

Alslev Sognearkiv

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Carsten Carstensen, Toftnæsvej 11, Toftnæs, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 91 83

Arkivets postadresse: Toftnæsvej 11, Toftnæs, 6800 Varde

Ved generalforsamlingen den 1. marts 2001 fratrådte Bennet Bennetsen på grund af sygdom som arkivleder og foreslog som sin afløser Carsten Carstensen, Toftnæs, og dette blev tiltrådt af generalforsamlingen.

2001 har været et roligt og arbejdsomt år. Vi har haft mange besøgende, og vi har modtaget 12 afleveringer. Vi har i årets løb haft en studiekreds fem mandag eftermiddage her i arkivet med den stedlige pensionist- og efterlønsklub, og det var rigtig godt besøgt.

I det kommende år er det meningen, at vi skal igang med at registrere de enkelte gårde og huse i omegnen.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Skole, Kildegårdsvej 20, 6852 Billum

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum
Tlf.: 75 25 82 41

Arkivets postadresse: Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Arkivet havde håbet, at 2001 var blevet året, hvor der blev fundet løsning på problemet med arkivets fysiske rammer. Det blev det desværre ikke, men der arbejdes selvfølgelig stadig på at få forholdene forbedret. Det er klart, at det påvirker arbejdet, når der skal bruges mange kræfter på et sådant problem. Arkivet har modtaget afleveringer samt besvaret og ekspederet alle forespørgsler, der har været.

Horne Sognearkiv

Horne Skole, Stadionvej 6, Horne, 6800 Varde

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-17.00, dog ikke i juni, juli og august

Leder: Anna Uhre Schmidt, Solvangen 12, Horne, 6800 Varde Tlf.: 75 26 01 06

Arkivets postadresse: Fabriksvej 2, Horne, 6800 Varde

Det har været et roligt arbejdsår i arkivet, for vi har kun modtaget ganske få afleveringer. Måske skal vi i gang med et opsøgende arbejde.

Vi har haft fornøjelsen at hjælpe skoleelever med oplysninger og materialer til deres opgaver og emneuger. Der har ligeledes været henvendelser fra private slægtsforskere, som vi også har haft held til at hjælpe. Vi har haft en del besøgende i årets løb, bl.a. ved et åbent hus arrangement i forbindelse med skolefesten. Det giver mulighed for en snak med de lidt yngre generationer, og vi får muligheden for at rette eventuelle fejl og mangler i vores data.

I efteråret havde vi en foredragsaften sammen med aftenskolen. Etnologen Rikke Ruhe, som vi tidligere har hjulpet med materiale, gav os – 61 deltagere – en interessant aften. Foredraget byggede på hendes afgangsprøve fra universitetet. Hun fremdrog mange træk og episoder fra vort lokalområde.

Vi får indimellem en video foræret eller får lov at købe, når der er optaget et arrangement i sognet. Vi arbejder ligeledes på at få en gammel VC 45 kassette omredigeret og konverteret til almindelig videokassette. Det er i sin tid en optagelse til en tv-udsendelse om regionalplanlægningens betydning for landsbysamfundenes udvikling i Ribe og Sønderjyllands amter, bl.a. med fokus på Horne Sogn.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Aktivitetshuset, Nybrovej 32, 6851 Janderup.

Tlf.: 75 25 85 45

Åbningstid: Mandag og tirsdag kl. 9.00-12.00 samt 1. onsdag i hver måned kl. 19.00-21.00. Lukket i juni, juli og august

Leder: Viggo Mikkelsen, Hebovej 39, 6851 Janderup
Tlf.: 75 25 80 92

Kasserer og bogsalg: Henning Østergaard Jensen, Åkirkevej 40, 6851 Janderup. Tlf.: 75 25 80 50

Arkivets postadresse: Hebovej 39, 6851 Janderup

Arkivet har i årets løb modtaget 55 afleveringer. I den forbindelse skal en ret omfattende aflevering fra Indre Mission nævnes. 55 personer har besøgt arkivet i årets løb. Der var blandt andet ti elever fra Janderup Skole, som ville vide, hvor mange forretninger, der har været i Janderup by. Her havde specielt slagterforretningen deres interesse. Derudover har vi haft besøg af tre journalister fra Tyskland, som skulle lave en udsendelse til japansk TV om Varde Å og enge. De affotograferede gamle billeder af højbjergning, engvanding, stormfloder, fiskeri og sejlsads.

I årets løb har vi registreret alle billeder med gårde, huse samt personer fra Nybrovej og Nymindegabvej.

Arkivet flytter i 2002 ind i de nye lokaler i Aktivitetshuset på Nybrovej 32 i Janderup. Det er en begivenhed, vi har glædet os til i lang tid. Vi vil igen takke vore donatorer og alle de, som har vist interesse for arkivet. Husk: Vi er sognets hukommelse.

Thorstrup Sognekirke

Omsorgscentret Birgittegården, Falkevej, Sig, 6800 Varde
Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30
eller efter aftale med Ellen Rasmussen, Vesterbækvej 6,
Sig, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 40 31

Leder: Svenning Olesen, Ølgårdsvej 6, Sig, 6800 Varde
Tlf.: 75 26 42 90

Arkivets postadresse: Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde

Arkivet har i årets løb modtaget ti afleveringer og registreret ca. 175 billeder. Af afleveringerne skal nævnes forhandlingsprotokollen for Indkøbsforeningen, som eksisterede fra 1897-1930. Vi havde intet om foreningen, så det var spændende oplysninger, der kunne hentes her, og protokollen dækker hele perioden fra foreningens oprettelse til dens nedlæggelse.

Arkivets helt store opgave i 2001 har imidlertid været udgivelsen af hæftet Træk af Thorstrup Sogns Skolevæsen fra reformationen til 2001. Hæftet, der er skrevet af Ejvind Busk Jensen, var arkivets bidrag til festlighederne i forbindelse med indvielsen af den renoverede Thorstrup Skole og den nybyggede hal. Hæftet kan købes hos Thorstrup Sognekirke for 30 kr.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet 7 A, 6800 Varde. Tlf.: 75 22 37 74

Åbningstid: Tirsdag kl. 9.00-12.00 samt formiddage efter aftale med lederen

Leder: Jens Lindby. Tlf.: 97 37 62 87

E-mail: lokalarkiv@vardebib.dk

Det har været et skelsættende år, idet 2001 er året, hvor arkivet gik ind i IT-æraen. Der er nu en PC med internetadgang på seks arbejdspladser. Pr. 1. januar 2002 er arkivet gået over til edb-registrering, hvilket medfører, at de gamle papirkartotekskort ikke længere videreføres. Det var også det første år i arkivets historie med en lønnet leder ansat 12 timer om ugen, fordelt på tre formiddage. Der er i alt indgået 55 afleveringer. Af afleveringer med særlig interesse kan nævnes en aflevering på ca. 3.000 pressefotos fra Vestkysten fra ca. 1950 til i dag, samt en del oplysninger om Dagny Olesen, der formentlig var Vardes første sabotør. Hun satte ild til to togvogne belæs-

set med halm tilkoblet en ammunitionsvogn i marts 1942, blev sat i Varde Arrest i ni måneder, blev syg af opholdet der og døde 1947 kun 21 år gammel. Herudover forhandlingsprotokoller 1891-1961 for Sønderjydsk Forening for Varde og Omegn.

Registrering og arkivering har arkivet kunne følge med til (gælder dog ikke de mange pressefotos). De gamle kortkartoteker benyttes altså ikke mere til nyregistrering. I øvrigt er efterhånden 3/4 af kortkartotekernes data overført til edb.

Med hensyn til billedbehandling er vi begyndt at eksperimentere med scanning, men på dette felt er vi endnu kun i startfasen. Man kunne måske tro, at medarbejdernes alder ville afskrække dem fra den nye teknologi, men det er faktisk ikke tilfældet.

Arkivet har modtaget en brugt montre, som vi har fået sandblæst og nymalet. Den står nu i forhallen og bruges til skiftende udstillinger, men vil også kunne bruges i andre sammenhænge. Arkivet deltog i Kulturnatten - der var nærmest sort af mennesker både i kælderen og i arkivrummet, men en del af gæsterne skyldes nok et frygteligt regnvejr udenfor. Endvidere har vi deltaget i Arkivernes Dag i november med stor tilslutning (ca. 40 gæster).

Arkivet har genudgivet bogen om Varde Landsogn, Nørremarken og Tinghøj, og vi har genudgivet tandlæge Kochs gamle Varde-film fra 1956. Bogudgivelsen blev mulig med støtte fra Danske Bank, og da Varde Kommune bidrager med en underskudsgaranti, er der sund økonomi i projektet. Videoen har vi fået produceret 50 stk. af pr. gang, og der er en pæn fortjeneste til arkivets drift ad den vej.

Personalemæssigt har vi sagt farvel til Thomas Villadsen og goddag til Ole Feilberg. Ole ved meget om edb og IT, og det er lige noget, vi har brug for i arkivet. En stor begivenhed var også Bjerregaard-Andersens 25 års jubilæum som arkivmedarbejder. En nyskabelse har været de ugentlige mandagsmøder, hvor alle medarbejderne samlet drikker kaffe samt taler om arkivets drift, vejret og meget andet. Det er i øvrigt ugens eneste pause i arbejdet. Lokalemæssigt fik vi flyttet lidt rundt, så alle medarbejdere kunne få et skrivebord. Gulvet i forlokalet er afsløbet og nylakeret. Dog er der langt igen, inden lokalerne på nogen måde kan kaldes tidssvarende.

Vejen Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf.: 75 36 35 99

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-16.00 og onsdag kl. 10.00-17.00

Leder: Linda Klitmøller

Året 2001 blev stille for Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune. Tidligt på foråret kom arkivlederen ud for et mindre uheld, som medførte sygemelding og et lukket arkiv i et par måneder. Det betød i forhold til de foregående år et faldende besøgstal. I 2001 nåede vi kun op på knap 500 besøgende. Uheldet kom også til at begrænse arkivets udadrettede aktiviteter. Det blev i 2001 kun til fem foredrag samt en debut som blokvoznstaler ved Skt. Hans festen i Vejen Anlæg. Til gengæld lå antallet af afleveringer på samme niveau som tidligere år – knap et halvt hundrede stykker, hvoraf de fleste var af begrænset omfang.

Sommeren 2001 fik arkivet en ny medarbejder ansat – Bente Hynkemejer, som fremover vil være at træffe på arkivet hver formiddag. Den ekstra arbejdskraft har givet arkivet et tiltrængt løft. Vi er i gang med en systematisk registrering af hele arkivet i Arkibas. Vi har indtil nu nået at registrere omkring 600 arkivfonde og 1.500 fotografier, så der er et godt stykke vej til målet, men allerede nu kan vi mærke, at vi er i stand til at yde en bedre publikumsbetjening end tidligere. Ventetiden er blevet kortere, når der søges efter materiale.

Kontakten til og det gode samarbejde med byens skoler er fortsat. Sidst på året havde arkivet den glæde at vise udstillingen »Familien Lauridsen og Vejen«, som var lavet af 7.D på Bakkely Skole i et samarbejde med arkivet. Udstillingen var et led i skolens emneuge med titlen »Herfra min Vejen går«. Udgangspunktet for udstillingen var de konkrete spor, som familien Lauridsen har efterladt overalt i byen – fra de store fabrikskaller til de mere ydmyge arbejderboliger – og målet var at give eleverne en større forståelse for byen, dens historie og nuværende udseende. Vi synes selv, projektet forløb godt og ser frem til lignende samarbejder i fremtiden.

Ølgod Kommune

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Områdecetret, Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 62 29

Åbningstid: Tirsdag og onsdag kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Ruth Schlein Jensen, Kanalvej 4, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 71 56

Arkivets postadresse: Kanalvej 4, 6823 Ansager

E-mail: ansager-arkiv@e-boks.dk

Hjemmeside: www.ala.subnet.dk

I det forløbne år er vi kommet godt i gang med at registrere i vores nye program. Især har vi fået gemt og registreret mange billeder, printet dem ud og gemt dem i mapper, som vi låner ud til folk, der ikke kan komme op til os på grund af trapperne. Hvert billede er ledsaget af en tekst.

På Arkivernes Dag viste vi film, der er blevet optaget det forløbne år. Tage Pedersen, der sammen med Jørgen Peder Madsen har lavet filmen, har også lagt stemme til (han taler egnens dialekt) og fortalt om, hvem der boede i de forskellige huse for et par menneskealdre siden.

I lighed med sidste år har vi udgivet en julebog. Den blev færdig til Arkivernes Dag og solgt både her på arkivet og på Vennekredsens Julemarked. I samarbejde med biblioteket har vi i forbindelse med en madcafé haft aften med højtlesning fra julebogen.

I forbindelse med en temauge i skolen blev vi bedt om at holde to foredrag om den gamle skole. Alle skolens elever og lærere deltog. Som i de tidligere år har vi haft besøg af FDFere og deres ledere, og i skolen har Ove Nørager arbejdet med opgaver i tilknytning til arkivet. Vores hjemmeside er forsøgt udvidet for at gøre den mere interessant og rummer nu bl.a. 50 billeder af ukendt oprindelse. Vi har også lavet en ny udklipsavis for året 2001. Alle udklip er desuden registrerede.

Der kommer stadig en del mennesker og besøger os tirsdag og onsdag eftermiddag, og vi har modtaget arkivalier fra 20 personer, heriblandt en erindringsbog og en afhandling om en sindssyg kvinde, der forsøgte at dræbe sin mand, skrevet af et af hendes børnebørn. Efter vi har fået telefon og er kommet på Internettet har vi fået mange henvendelser udefra. Mange har vi kunnet klare skriftligt, men vi har også haft en del aftaler med folk, som har besøgt os uden for vores åbningstid.

Skovlund Sognearkiv

Vesterled, Borgergade 24, Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Kaj Knudsen, Ansagervej 20, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 20 70. Fax: 75 29 24 70

Arkivets postadresse: Ansagervej 20, 6823 Ansager

Den løbende modtagelse, registrering og arkivering af arkivalier er fortsat hjørnesteinen i arkivets virke. Derudover har vi i 2001 lavet forskellige tiltag, som vi gerne vil nævne i denne årsberetning.

Vi er i gang med et større projekt med digital fotografering af alle gårde omkring Skovlund. De nye gårdfotos samstilles med ældre fotos af de samme gårde, hvor dette er muligt. Fotograferingen giver mange steder anledning til erhvervelse af supplerende arkivalier om de pågældende gårde samt bandede interviews med gårdens ejere. På denne måde har det oprindelige mål med en systematisk fotografering af gårdene i Skovlund bredt sig til et større projekt.

Vi har samtidigt gennemført en gennemfotografering af alle kirkegårdssten og samlet dem i et digitalt lapidarium. Vi forestiller os at dette lapidarium vil kunne blive et nyttigt referencested for slægtsforskere, når vi får det gjort tilgængeligt via Internettet. Billederne er så knivskarpe, at det faktisk er lettere at sidde hjemme ved skærmen og tyde inskriptionerne end ved at aflægge kirkegården et besøg.

Vi er i gang med en gennemgang og udskrivning af folketællingerne i Ansager Sogn og har kombineret oplysningerne fra folketællingerne med de nye og gamle gårdfotos i en større plancheudstilling.

Plancheudstillingen har været anvendt både ved Skovlund Torvedag og ved et orienteringsmøde om lokalarkivet på et af Skovlund Husholdningsforenings madcafé-arrangementer. For det indeværende år glæder vi os til Ølgod Museums initiativ til en særudstilling om, »Hvad de gemmer på i Skovlund Sogn«. Derudover har vi flere spændende ideer, som vi håber at få realiseret, blandt andet udarbejdelse af historien om Skovlund og mælken med udgangspunkt i Skovlund Mejeri, samling af materiale om håndværkerne i Skovlund samt fortsættelse af gårdfotoprojektet. Men nu må vi se, hvor langt tiden, kræfterne og ressourcerne strækker. Lokalhistorie er jo et udtømmeligt reservoir, hvorfra der kan øses både indsigt og spændende historier – så længe vi husker på, at forudsætningen for at dette reservoir er til stede, er den fortsatte omhyggelige modtagelse, registrering og arkivering af arkivalierne.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistruplund Områdecenter, Søndergade 38, 6862 Tistrup

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Svend Svendsen, Elmevej 10, 6862 Tistrup

Tlf.: 75 29 92 80

Så er der lys forude for arkivet. Efter at vi siden arkivleder Leif Østergårds død i juni år 2000 har kørt med en midlertidig ledelse af arkivet, er der kommet en afklaring på ledelsen af arkivet.

Lærer Svend Svendsen har overtaget ledelsen af arkivet. Han har været lærer ved Tistrup Skole i over 35 år og derved fået et stort indblik i, hvad der sker i det lokale område. Svend Svendsen har gennem adskillige år været med i redaktionen af sognebladet Stavn og været bladets fotograf. I arkivet er der yderligere kommet tre nye medarbejdere, så fremtiden ser lys ud.

Arkivet har i årets løb fået adskillige afleveringer og henvendelser om slægtsforskning m.m., som vi efter bedste evne har behandlet og undersøgt. Igen har vi haft besøg af elever fra Tistrup Skole, som har besøgt os for at finde materiale til forskellige opgaver. Det er en fornøjelse at mærke de unges interesse.

Som sædvanlig deltog vi i årets julemarked på Tistruplund, hvor vi havde åbent hus, som var meget velbesøgt. Vi har igen, i året der er gået, benyttet os af de ideelle forhold på Tistruplund til at lave billedudstillinger. Tistruplund er afstemningssted, når der er valg, og vi har en billedserie af samtlige sogneråd i tiden fra 1923 og indtil kommunesammenlægningen i 1970, som blev vist, og der var stor interesse for udstillingen.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5-7, 6870 Ølgod

Tlf.: 75 24 50 11, lok. 5

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.30-17.00

Leder: Nich. Riis, Bakkevej 17, 6870 Ølgod

Tlf.: 75 24 56 51

E-mail: post@oelgodmuseum.dk

Året 2001 har for vores arkiv været et år fyldt med forberedelse, planlægning og forventning, idet arkivet i efterhånden lang tid har set hen til at tage nye lokaler i besiddelse. Hidtil – og det vil sige mere end 30 år – har vi haft til huse nederst i Ølgod Bibliotek. Her har vi været meget glade for at være, men tiden er gået med stadig flere arkivalier og stigende behov for tekniske hjælpemidler for at kunne leve op til standarden for et lokalhistorisk arkiv, og hvad publikum med rette kommer med af forventninger,

Mod slutningen af 2001 skulle arkivet i Ølgod flytte fra biblioteket til andre nærliggende lokaler. Fra flytningen ses Frede Møller Kristensen og arkivleder Nic Riis i fuld aktion. Foto: Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv.

når vi skriver år 2002. Hertil kommer, at biblioteket selv har hårdt brug for pladsen.

På 1. sal over Erhvervskontoret fik vi muligheden at overtage en stor privat lejlighed, og her kunne vi se nogle gode muligheder for et lokalarkiv. Vi kunne f.eks. se åbenbare fordele ved fortsat at være i Kulturhuset og i særdeleshed i umiddelbar nærhed af bibliotek og museum. Set på længere sigt må vi erkende, at et lokalarkiv på den nye adresse kun kan være en midlertidig løsning, da det er en kendsgerning, at lokalerne efter flytningen er så tæt pakkede, at vi ikke har mulighed for at skaffe plads til arkivalier fra nye afleveringer. Dertil kommer, at adgangsforholdene ikke er de bedste med en u hensigtsmæssig

trappe, der vanskeliggør adgangen for gangbesværede. Der er foretaget nogle nødvendige istandsættelser, bl.a. en ny gulvbelægning. Desuden har et par af arkivets medarbejdere ydet en stor og prisværdig indsats med at få givet alt en gang maling, så det hele nu virker lyst og imødekomende.

Ved årets slutning 2001 var alt klar til opsætning af reoler, og efterfølgende kan det oplyses, at vi i skrivende stund i store træk har fået arkivalierne flyttet og stillet nogenlunde på plads. Mandag den 4. februar 2002 flyttede vi ind, og vi håber meget på, at publikum vil føle sig godt tilpas i de nye omgivelser og besøge arkivet flittigt for dermed at medvirke til at vise, at flytningen har været berettiget.

Generelt om året 2001 kan i øvrigt bemærkes, at besøgstallet og antallet af afleveringer mindst var på samme niveau som tidligere år. Den 10. november 2001 markerede vi Arkivernes Dag med åbent hus i det nye arkiv med en plancheudstilling over emnerne kærlighed til flaget, kærlighed til faget, kærlighed til bondens dyr og kærlighed til hinanden. Besøgstallet var nogenlunde tilfredsstillende i betragtning af, at det var vanskeligt – og desværre umuligt – at få arrangementet bekendtgjort og omtalt tilstrækkeligt på grund af den massive propaganda i medierne op til valgene den 22. november 2001.

I lighed med tidligere år deltog vi den 17. november 2001 i Kulturdageforeningens årlige marked i Kulturhuset. På markedet viste vi en plancheudstilling om emnet forsorg. Som bruger af Kulturhuset var det naturligt for arkivet at deltage på lige fod med museet, biblioteket og konserveringscentret. I det ambitiøse projekt Mit liv i år 2000 deltog blandt mange andre også Ina Jensen fra Ølgod. Efter at deltagernes bidrag var afleveret og bedømt, viste det sig, at Ina Jensen i den samlede bedømmelse opnåede en meget ærefuld og flot andenplads, som hun på dagen for prisoverrækkelsen høstede megen anerkendelse for.

På grund af arkivflytningen er der i årets løb sket så meget, at vi ofte har fornemmelsen af, at meget kunne være gjort bedre med lidt mere arbejdsro. I den kommende tid forestår en stor arbejdsindsats med at få arkivalierne placeret korrekt, sat beskrivelser på arkivæskerne og derefter alt edb-registreret. Men vi arkivfolk ser med stor fortrøstning frem til, at vi på et tidspunkt kan få overskud til at være til rådighed for publikum og i det hele taget fordybe os i de mange spændende og fascinerende historier, som et lokalarkiv gemmer på.

Register 2002

Registret henviser til navne, steder/byer, men ikke til enkelte gader. Der er tilstræbt at gøre registret så fuldkommen som muligt. * betyder at der henvises til en illustration.

Personregister 2002

Anthonisen, Niels, (c.1820), skipper, Fanø	02-45,47	Friis, Niels, (1706-1797), præst, Fanø	02-17
Appel, Jacob*, (c.1904), kemilærer, Askov	02-38	Friis, Sophie Amalie, (1803-1877), præstekone, Vilslev	02-16ff
Arnfred, J. Th., (1882-1977), assistent, Askov	02-38	Friis, Anna, (1845-1871), præstedatter, Vilslev	02-23
Aschow, Hans, (1804-1886), tømrer, Darum	02-33	Friis, Margrethe, (1838-1861), præstedatter, Vilslev	02-23
Backs, Carl, (c.1905), tobaksmester, Esbjerg	02-55	Gottlieb, Albert, (c.1857), lærer, Ribe	02-28
Backs, William, (c.1951), tobaksmester, Esbjerg	02-51, 55	Greisen, J. F., (c.1857), værtshusholder, Ribe	02-16
Bendtsen, C. H. A., (1804-1878), rektor, Ribe	02-28	Groos, Niels Christian, (1797-1878), justitsråd	02-27
Bentsen, Gudmund*, (c.1904), møllebestyrer, Askov	02-38	Hammer, Otto Chr., (c.1864), kaptajn, Fanø	02-44
Bjerge, Poul, (c.1902), højskolelærer, Askov	02-3	Hansen, Karen, (f.1881), Fanø	02-50
Bjerrø, Jacob*, (c.1904), ingeniør, Askov	02-38	Hansen, Jens, (c.1814), Glibstrup, Anst Sogn	02-69f
Blicher, Steen Steensen, forfatter	02-15	Hansen, Sophus Vilhelm, (c.1852), Møgeltønder	02-16, 28
Bloch, P. V., (c.1860), læge, Varde	02-26	Hansen, Niels, (c.1901), grundlægger af maskinfabrik, Fyn	02-40
Bojsen, Frede, (c.1902), højskoleforstander, Møn	02-6	Hansen, Dorthea, (f.1878), Fanø	02-50
Borch, Sigurd, (c.1990), forfatter, Esbjerg	02-55	Hansen, Peter, (c.1900), sømand, hovmester, Ringkøbing	02-50
Bricka, (c.1922), rigsarkivar, København	02-9ff	Hansen, Thorkild, (c.1971), forfatter	02-13
Brodersen, Carl, (c.1863), skibsbygger, Altona	02-45	Hansen, Laurids Nielsen, (c.1900), snedkermester, Bramming	02-43, 46
Bukdahl, Jørgen, (c.1929), forfatter, kritiker	02-39	Hansen, Dines, (c.1852) kniplingshandler, Møgeltønder	02-16
Clausen, Hans Mathiasen, (c.1863), reder, Nordby	02-45	Hansen, Anders Berthelsen, (f.1845), skibsfører, Fanø	02-43
Conradi, A. (c.1863), skibsbygger, Kiel	02-45	Henriksen, Nis, (c.1888), herredsfoged, Hajstrupgård	02-20
Cotzebue, Otto von, (c.1814), forsker	02-21	Holst, Sophie, (1829-1887), forfatter	02-23
Daugaard, (c.1857), biskop, Ribe	02-16	Hvidtfeldt, Johan, (c.1940), rigsarkivar, København	02-10
Edison, opfinder	02-35	Ibsen, Ib, (c.1859), professor, København	02-19
Ellehammer, J. C. (c.1896), opfinder	02-36	Jensdatter, Maren, (f.1848), Nordby, Fanø	02-43ff
Fogh, Hans Joachim, (c.1857), møller, Jedsted	02-16, 29f,	Jensen, Mette Jensine, (c.1898), Rindby, Fanø	02-50
Friis, Frederikke, (1841-1884), præstedatter, Vilslev	02-23	Jensen, Peter Mathiasen, (c.1898), kaptajn, Rindby, Fanø	02-50
Friis, Gabriel Michaël, (1762-1829), herredsskriver, Endrup	02-16		
Friis, Gabriel Michaël, (1832-1900), præstesøn, Vilslev	02-15ff		
Friis, Hans Nicolai Tranberg, (1800-1885), præst, Vilslev	02-15ff		

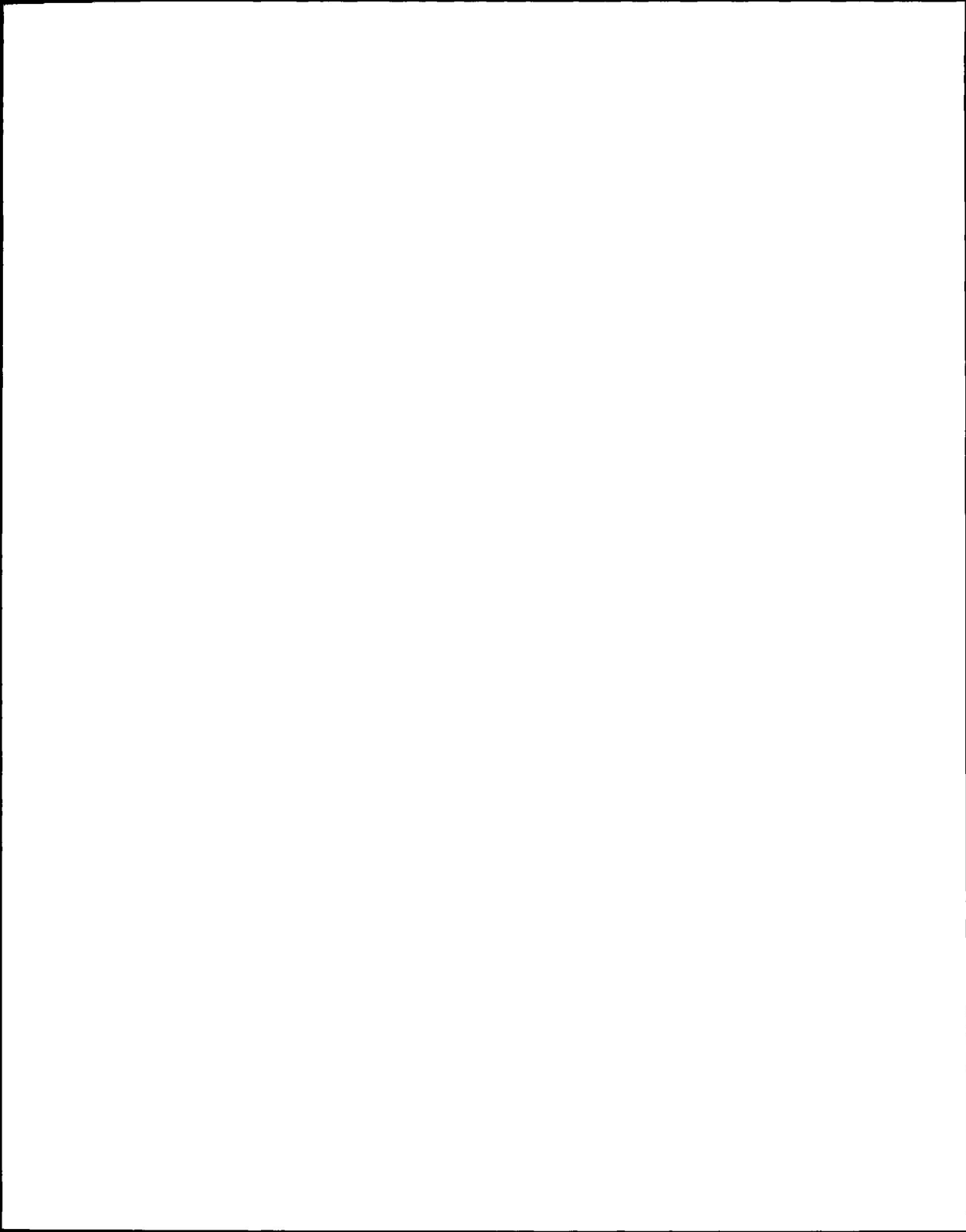
Jensen, Bernhardt, tdl.borgmester, Århus	02-4	Nielsen, Søren, (c.1863), Vorbasse	02-71
Jensen, Niels, (c.1787), husmand, væver, Slaug	02-69	Nissen, J., (1902), provst, Brørup	02-3ff
Jensen, Hans, (c.1842), Vorbasse Sogn	02-71	Nørregård-Nielsen, Hans Edvard, (2002), forfatter, København	02-9
Jensen-Klint, P. V., (c.1897), arkitekt, Askov	02-37	Olsen, Albert, (c.1940), professor, København	02-10
Junckers, Peter Andreas, (f.1813), toldkarl, Vilslev Spang	02-27	Ploug, Carl, forfatter	02-19
Juul, Johannes*	02-38	Puggaard, Hans, (c.1851), grosserer, Ribe	02-27
Jørgensen, A. D., (c.1897), rigsarkivar, København	02-6	Ramsing, Verner, (1835-1882), cand. polyt.	02-25
Kinch, J., (c.1851), overlærer, Ribe	02-27	Ramsing, Peter, (1837-1904), skoleelev, Ribe	02-28
Kiær, Jørgen, (c.1851), stiftsfysikus, Ribe	02-16, 20	Ramsing, Carl, (c.1851), Ribe	02-28
Kiær, Ludolf, (c.1851), filolog, Ribe	02-25f	Ramsing, Caroline, (c.1857), Ribe	02-15
Kiær, Hector, (c.1851), stiftsfysikus, Ribe	02-15, 20	Riis, Niels Edvard, (1818-1894), overlærer, Ribe	02-28
Kock, Carl Bendix, (1835-1912), præst, Døstrup	02-25	Rosenørn, Otto, (1825-1880), cand.phil.	02-25
Kristensen, H. K., (c.1947), lokalhistoriker, lærer, Lunde Sogn	02-9ff, 73	Rosenørn-Teilman, Ingeborg Christiane (1780-1861)	02-25
la Cour, Poul, (1846-1908), opfinder, lærer, Askov	02-35ff	Schack Egede, Hans, (c.1856), forfatter	02-19
Langballe, H. N. (c.1842), præst, Vorbasse Sogn	02-71	Schmidt, Kristian, tegner, Vorbasse	02-65ff
Lassen, Ivar, (c.1851), amtsforvalter, Tønder	02-23	Schrum, Adelaine, (1826-1884), København	02-29
Lassen, Cathrine Margrethe, (c.1865), Tønder	02-23	Schrum, Agnethe, (1797-1872), København	02-29ff
Lassen, Margrethe, (c.1873), Rindby, Fanø	02-50	Schrum, Frederikke, (1823-1879), København	02-29
Lauridsdatter, Karen, (c.1845), Nordby, Fanø	02-43	Schrøder, Ludvig, (1902)højskoleforstander, Askov	02-3ff
Lauridsen, Laurids N., (c.1845), kaptajn, Fanø	02-43	Simonsen, Lauritz, (1815-1865), præst, Aastrup	02-18
Lauridsen, Sonja* (f.1930), tobaksarbejder, Esbjerg	02-54	Stemann, Gustav, (1902), stiftamtmand, Ribe Stift	02-3
Lauridsen, Sonja, (f.1930), tobaksarbejder, Esbjerg	02-51ff	Svarrer, Mette, (c.1807), Endrup	02-16
Mandøe, Jens Lauridsen, (c.1848), styrmand, Fanø	02-45	Sørensdatter, Maren, Rindby, fanø	02-47
Mandøe, Laurids Jensen, (d.1891), Rindby, Fanø	02-47, 50	Sørensen, (c.1897), møllebygger, Skanderborg	02-37
Mandøe, Hans Lauridsen, (c.1845), skipper, Fanø	02-43	Teilman, Anna, (1809-1877), priorinde, Vemmetofte	02-30
Mathiesen, Jan Jacob, (c.1878), snedker, Randers	02-50	Teilman, Poul* (c.1860) Endrupholm	02-23, 24
Mortensen, M. J., (c.1860), skibsfører, Fanø	02-43	Teilman, A. C. (1786-1853), hofjægermester, Riber Kjærgaard	02-22
Müller Johnsen, Wulff Christoffer, (c.1847), bonde, Vorbasse	02-69	Teilman, Elise, (1835-1873), Lunderup	02-16, 25
Møller, John, (f.1847), præst, Vorbasse	02-66ff	Teilman, Kristine Marie, (1826-1917), St. Hebo	02-29
Maag, Julius, (1834-1887), overretssagfører, København	02-26	Teilman, Tøger Reenberg, (1805-1852), godsejer, Endrupholm	02-25
Nielsdatter, Ane Marie, (d.1876), Vorbasse Sogn	02-65ff	Teilman, Julius Otto, (1837-1867), København	02-25
Nielsdatter, Anna, (c.1848), Nordby, Fanø	02-45f	Teilman, Jens, (1811-1869), cand. phil. Lunderup	02-26
Nielsen, Henrik, (c.1851), stiftamtmand, Ribe	02-16	Teilman, Sophie, (1847-1909), Lunderup	02-26
Nielsen, Christen, (c.1850), spillemand, Vorbasse	02-66	Teilman-Friis, Tøger, (1836-1891), præstesøn, Vilslev	02-16, 23
		Teilman-Friis, Andreas Carl, (1842-1930) apoteker, Nykøbing Mors	02-23
		Thomassen, Bjarke, (c.1900), ingeniør, Askov	02-40
		Tranberg, Frederikke, (1863-1844), Endrup	02-16
		Trojel, Frederik Ludvig, (c.1852), toldinspektør, Ribe	02-25
		Tvede, Niels, (1828-1901), cand. jur. København	02-32

Ussing, W. J. A., (1818-1877), nationalbankdirektør, København	02-29	Glibstrup	02-69
v. Støcken, Frederik, (c.1851) apoteker, Ribe	02-16	Gredstedbro	02-15
Voigt, Anne Margrethe, (c.1865), Tønder	02-23	Grønland	02-21
Waldeier, Bent, (c.1950), cigarmager, Esbjerg	02-58f	Gørding	02-17
Wormskiold, Morten, (1743-1845), ekspeditionsleder	02-21	Haderslev Amt	02-15
Aakjær, Jeppe, forfatter	02-7	Haiti	02-49
		Hajstrupgård	02-20
		Hamborg	02-23, 43ff
		Hanstholm	02-7
		Havreballegård	02-7
		Hekkenfeld, Lydum Sogn	02-74
		Hekla på Island	02-74
		Hellede*	02-78
		Hellet*	02-78
		Helvede	02-73, 78*
		Hjerting	02-20
		Hjørlande sogn	02-9
		Holbæk Amt	02-7
		Holland	02-49
		Holsted	02-20
		Horsens	02-43
		Hunderup	02-17, 24
		Husum	02-23
		Hølled	02-73ff
		Hølled*	02-78
		Hølledi*	02-78
		Hølvad	02-73
		Indre Mission	02-56
		Island	02-22
		Janderup	02-49
		Japan	02-20
		Jedsted	02-18
		Jedsted Mølle	02-16
		Jernved	02-17
		Kiel02-45	
		Kina	02-48
		Kjellerup	02-7
		Kolding	02-29, 71
		Korsør	02-45
		København	02-6, 24ff, 29, 32, 45, 58
		Københavns Universitet	02-16f
		Lemvig	02-50
		Lunde Sogn	02-73ff
		Lunderup	02-16, 26
		Lydum	02-74
		Madeira2-22	
		Mors	02-7
		Møgeltonder	02-16
		Møn	02-43

Stedregister 2002

Afghanistan	02-12		
Als Sund	02-44		
Altona	02-23, 45		
Amalienborg	02-43		
Askov	02-35ff		
Askov Højskole	02-35ff		
Assens	02-45		
Atlantehavet	02-22		
Australien	02-48		
Bogense	02-49		
Bramming Hovedgård	02-19		
Bramming	02-43, 50		
Brasilien	02-22		
Brøns	02-17		
Curacao	02-22		
Darum	02-17		
Dybbøl	02-45		
Døstrup	02-25		
Egnsmuseum, Bramming	02-19		
Endrup Mølle	02-16f		
Endrupholm	02-16, 24*, 25		
England	02-43		
Esbjerg	02-3, 44, 50, 51ff, 63		
Estrup-egnen	02-20		
Europa	02-12, 22		
Fanø	02-33, 43ff		
FDBs Tobaksfabrik	02-51		
Ferritslev	02-40		
Filsø	02-25		
Forsøgsmøllen i Askov*	02-41		
Frankrig	02-49		
Fredericia	02-15, 58		
Frelsens Hær	02-56		
Fåborg	02-6, 17, 32		
Gamborg	02-45		
Gentofte	02-51		
Gjellerupholm	02-27		

Måde	02-49	Uppsala	02-19
Neapel	02-22	USA	02-12
Nordby	02-43	Varde	02-23, 26f, 43, 49
Nordisk Råd	02-13	Vejen	02-52
Nordisk Medicinsk Arkiv	02-20	Vejle	02-48
Norge	02-43	Venezuela	02-22
Nyborg	02-45	Vester Horne Herred	02-73
Nykøbing Mors	02-23	Vestindien	02-21f
Nørholm	02-23, 25	Viborg	02-6f
Nørre Horne Herred	02-73	Vilslev	02-15ff
Odense	02-6	Vorbasse	02-65ff
Ordenskapitlet	02-43	Vordingborg	02-25
Oringe	02-25	Vrenderup	02-49
Politiken	02-13	Øster Horne Herred	02-73
Preussen	02-22	Åbenrå	02-16, 20
Præstø Amt	02-7	Ålborg	02-45
Puerto Rico	02-22	Århus	02-45
Randers Amt	02-7, 50	Aastrup	02-18
Raunsø	02-49		
Ribe	02-9,15, 17ff, 23f, 43, 49		
Ribe Katedralskole	02-16f	Emneregister 2002	
Riber Kjærgård	02-22	Erindringer	02-3ff, 15ff
Rindby	02-50	Møller	02-35ff
Ringkøbing	02-50	Personalhistorie	02-45ff, 65ff
Rio de Janairo	02-22	Stednavneforskning	02-73ff
Roborghus	02-49	Tobaksfabrikation	02-51ff
Rusland	02-22		
Rørkjær	02-59		
Salling	02-7		
Savmølle i Askov*	02-39	Forfattere 2002	
Sejstrup	02-18	Prange, Knud, (f.1930), pens. universitets-	
Sibirien	02-22	lektor, forfatter, København	02-3
Sinding Østergård	02-26	Søndergaard, Steffen M., (f.1945), arkitekt,	
Skanderborg	02-37	forfatter	02-35
Skodborghus	02-20	Manøe, Søren, (f.1934), pens. museumsleder,	
Skotland	02-22	forfatter, Ølgod	02-43
Slaug	02-69	Hald, Carsten Micaël de Teilman, (f.1941),	
Sorø Amt	02-7	cand.jur., forfatter, København	02-15
Stauning Sogn	02-76	Lauridsen, John T., (f.1951), cand.phil.,	
Stjernholm Amt	02-7	forfatter, København	02-51
Stockholm	02-19	Tygesen, Sven E., (f.1932), fhv. skoledirektør,	
Sydafrika	02-48	forfatter, Vorbasse	02-65
Sønderho	02-43	Gammeltoft, Peder, (f.1971), adjunkt,	
Tjæreborg	02-49	forfatter, København	02-73
Tobaksfabrikation	02-51ff	Mølgaard Gunnar, Sdr. Omme	02-81
Tobaksfabrikken, Esbjerg	02-51ff		
Trinidad	02-22, 49		
Tyvkjær, Vejle Amt	02-74		
Tønder	02-16, 23, 34		

**Af Historisk Samfund For Ribe Amts
tidligere udgivelser kan følgende
stadig leveres:**

Lille vejledning i læsning af gotisk skrift. Af H. K. Kristensen. 16 s. Kr. 20,00

Peder Hegelunds Almanakoptegnelser 1565-1614, bd. I-II. Af Bue Kaae. 1.080 s. Kr. 225,00

Billedhistorier fra Ribe Amt. Billeder fra de lokalhistoriske arkiver i Ribe Amt. 99 s. Kr. 78,00

Træet i Stenen. Om billedhuggeren N. Hansen Jacobsen. Af Lise Burgaard og Agner Frandsen. Kr. 70,00

Fra kommis til museumsleder. Søren Manøes erindringer. 97 s. Kr. 70,00

Register til årbøger 1903 - 1977. Kr. 45,00

Stavnsbånd og Vestjylland - blev bonden fri? Af Jørgen Dieckmann Rasmussen. 33 s. Kr. 45,00

Ribe Domkirke, hæfte I-II og hæfte III-IV. Danmarks Kirker. Nationalmuseet. Kr. 50,00 pr. dobbelthæfte.

En landsbydreng blev læge. J. P. Karkovs erindringer. 66 s. Kr. 48,00

De store skibe - deres ø og mennesker. Videofilm. Fanø omkring 1900. Af Hrolf Thorulf m. fl. Kr. 98,00

Besættelsestidshistorier fra Ribe Amt. Redigeret af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Birgitte Herreborg Thomsen på grundlag af oplæg fra lokalarkiverne. Kr. 138,00

Folk og Folkestyre i 150 år. Udg. af Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt. 116 s. Kr. 130,00

Seem Sogns Historie. Af Søren Mulvad. Kr. 150,00

Oluf Nielsens herredsbeskrivelser:

Malt Herred 1870. Fotografisk optryk 1976. 194 s. Kr. 45,00

Slavs Herred 1868. Fotografisk optryk 1981. 62 s. Kr. 45,00

Vester Horne Herred 1865-67- Fotografisk optryk 1984. 66 s. Kr. 75,00

Skads Herred 1862. Fotografisk optryk 1985. 176 s. Kr. 100,00

Tilbud I

Bidrag til landbrugets historie i Varde-egnen. Af Chr. Mathiesen 1881. Ny udgave 1982. 94 s. Kr. 50,00

Kort over Skads, Malt og Gørding Herreder. Af Thøger Reenberg Teilmann, 1767. Genoptryk 1985. Kr. 30,00

Samlet pris for begge publikationer: Kr. 60,00.

Kjære Broder, breve fra Terkel Kristensen 1866-1918. Ved Flemming Just. 188 s. Kr. 50,00

Breve fra Niels Karistensen 1865-1913 - et tidsbillede fra Aal sogn. Ved Frode Sørensen. 176 s. Kr. 50,00.

Samlet pris for begge bøger: Kr. 85,00.

Tilbud II

Landsbydreng og Svend på Valsen- en fattig drengs erindringer 1881-1907. 94 s. Kr. 60,00

En Esbjergdreng fortæller - om løse typer og aviser. Af Sigurd Broch. 68 s. Kr. 60,00

Samlet pris for disse to publikationer: Kr. 100,00

Ældre årgange af Fra Ribe Amt. Vi har en del årgange fra 1924 - 1995, men der er store huller i rækken.

Forespørg på ekspeditionen: Byagervej 41, 6650 Brørup. Tlf. 75383024.

INDHOLD

Prange, Knud:	
Nissen flytter med	3
Teilman Hald, Carsten:	
Breve fra Vilslev præstegård	15
Søndergaard, Steffen M.:	
Poul la Cours forsøgsmølle og mølleforsøgene i Askov	35
Mandøe, Søren:	
Skibsfører Anders Berthelsen Hansen af Fanø	45
Lauritsen, John T.:	
På Tobakken i Esbjerg i et kvart århundrede	51
Tygesen, Sven E.:	
Godtklaret, Marie	65
Gammeltoft, Peder:	
Høllet, et helvedes sted	73
Mølgaard, Gunnar:	
Fattigforsørgelsen i Sønder Omme Sogn 1804-50	81
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt	87
Generalforsamling og årsmøde	95
Nye medlemmer 2001	99
Regnskab for 2001	99
Fra lokalarkivernes arbejdsmark	101
Beretninger fra amtets lokalarkiver	105
Register	132